

E 252

ΠΕΤΡΟΥ Γ. ΠΑΥΛΑΤΟΥ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Έγκριθεν εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1905
διὰ μέν πενταετίαν.

«Τὸ βιβλίον τοῦτο δύναται νὰ
χρησιμεύσῃ ὡς κατάλληλον ἀνά-
γνωσμα εἰς τοὺς μαθητάς».
(Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῶν κ.κ. Κριτῶν).

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ
30 — Οδός Σταδίου — 30
1906

ΠΕΤΡΟΥ Γ. ΠΑΥΛΑΤΟΥ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Έγκριθεν κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1905
διὰ μίαν πενταετίαν.

«Τὸ βιβλίον τοῦτο δύναται νὰ
χρησιμεύσῃ ὡς κατάλληλον ἀνάγνω-
σιμα εἰς τοὺς μαθητάς».
(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῶν κ.κ. Κριτῶν).

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ
1906

Αριθ. | Πρωτ. 10367
Διεκπ. 8521

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1905.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Υπουργεῖον τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαίδεύσεως

Πρὸς τὸν κ. Π. Παυλάτον.

Ἐχοντες δὴ ὅψει τὸν Νόμον ΒΤΓ', τῆς 12^{ης} Ιουλίου 1895,
τὸ σχετικὸν Β. Διάταγμα τῆς 28^{ης} Οκτωβρίου ἵδιου ἔτους, τὰς
προκηρύξεις περὶ διαγωνισμῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Δημο-
τικῆς Ἐκπαίδευσεως καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας, δη-
λοῦμεν ὑμῖν, δτὶ ἐγκρίνομεν τὸ νφ' ὑμῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑπο-
δλημὸν Ἀλφαβητάριον (Μέρος Β'), δπως εἰσαχθῇ ἐπὶ πεν-
ταετίαν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ὡς διδακτικὸν βιβλίον
διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Α' τάξεως τῶν δημοσίων, δημοσυνηγρήτων
καὶ ἰδιωτικῶν σχολείων.

Καλεῖσθε δ' ὅπως ἐκτελέσητε τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου καὶ πὲ
ὑπαγορευόμενα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀναγραφομένας
παρατηρήσεις.

Ο. Υπουργὸς

(Τ Σ) Λ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Στέφανος Μ. Παρέδης

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως
ἢ τὴν σφραγίδα τῶν ἡμετέρων Καταστημάτων.

ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΥΛΑΤΟΥ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐγώ είμαι μαθητής.—

Ἡ Ἀθηνᾶ εἶνε μαθήτρια.—

Ἐγώ ἀναγινώσκω εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἀναγινώσκει εἰς ἄλλο βιβλίον.

Τώρα θὰ μελετήσω τὸ μάθημά μου καὶ
ἔπειτα θὰ ὑπάγω εἰς τὸ σχολεῖον.

Θὰ πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον ταχτικά. Θὰ
χάθημαι εὔτακτα. Θὰ εἶμαι πολὺ προσεκτικός.
Θὰ μελετῶ τὸ μάθημά μου. Θὰ γείνω καλὸν καὶ
φρόνιμον παιδίον, διὰ νὰ μὲ ἀγαπῶσιν οἱ γονεῖς
μου καὶ ὁ διδάσκαλός μου.

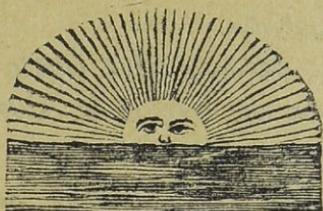
Προσευχή.

Δός μου, Δέσποινα Μαρία
Λύς μου τὴν βιόθμερόν σου,
Καὶ ποτέ, ποτὲ μιαρόν σου
Μὴ μ' ἀφίνης, Παναγία.

Χάριζέ μου τὴν ὑγείαν
Κάμε με καλὸν παιδίον
Νὰ πηγαίνω στὸ σχολεῖον
Ν' ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν.

Ἄκουε μὲ προθυμίαν
Τὴν φωνὴν τῆς προσευχῆς μου
Καὶ εἰς τοὺς καλοὺς γονεῖς μου
Δίδε πᾶσαν εὐτυχίαν

(Α. Β.)

•Ο ήλιος

Ο ήλιος ἀνέτειλε. Τὸ μέρος, ἀπ τὸ ὅποιον
ἀνατέλλει ὁ ήλιος ὄνομάζεται Ἀνατολὴ.

Ἐκαστος μεταβαίνει εἰς τὴν ἐργασίαν του
καὶ οἱ καλοὶ μαθηταὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ
σχολεῖον.

Ο ήλιος μᾶς φωτίζει καὶ μᾶς θερμαίνει. Ο
ήλιος δύει τὸ ἑσπέρας.

Τὸ μέρος, εἰς τὸ ὅποιον δύει ὁ ήλιος, ὄνο-
μάζεται Δύσις.

Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ήλιου γίνεται σκότος
καὶ ἄρχεται ἡ νύξ.

Τὴν νύκτα κοιμώμεθα καὶ ἀναπαυόμεθα.

•Η σελήνη

Τὴν νύκτα λάμπει ἡ σελήνη εἰς τὸν οὐρανόν.
Μόνον ὀλίγας νύκτας δὲν φαίνεται ἡ σελήνη εἰς

τὸν οὐρανόν. Καὶ οἱ ἀστέρες λάμπουσι τὴν νύκτα εἰς τὸν οὐρανόν.

Τὸ φῶς τῆς σελήνης εἶνε ὡραῖον, ἴδιως ὅταν εἶνε πανσέληνος καὶ ὁ οὐρανὸς εἶνε καθαρός.

Παρατηροῦντες τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας ἃς διοξολογῶμεν τὸν Δημιουργὸν τοῦ Κόσμου, τὸν Πανάγαθον Θεόν, ὅστις τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν.

Ηοίμυα.

Ἄναμμένο φωτεινὸν
Τοῦ Θεοῦ φανάρι
Ὑψηλὰ στὸν οὐρανὸν
Δύμπει τὸ φεγγάρι,
Καὶ ἡ μητέρα τραγουδεῖ
Καὶ κοψίζει τὸ παιδί.

Νανουρίζει τραγουδεῖ
Καὶ στὸ κρεββατάκι
Ἐκοψήθη τὸ παιδί,
Τὸ μικρὸ παιδάκι.
Καὶ μητέρα ἡ παλὴ
Τὸ σκεπάζει τὸ φιλεῖ.

(Α. Κ.)

Ἡ οἰκία.

Οἱ ἄνθρωποι κατοικοῦμεν εἰς οἰκίας.
Ἡ οἰκία ἔχει τέσσαρας τοίχους.
Εἰς τοὺς τοίχους εἶνε θύραι καὶ παράθυρα.
Ἀπὸ τὰς θύρας καὶ ἀπὸ τὰ παράθυρα εἰσέρχεται τὸ φῶς καὶ ὁ ἀήρ.

Ἡ οἰκία διαιρεῖται εἰς δωμάτια.

Οἱ κτίσται κτίζουσι τοὺς τοίχους τῆς οἰκίας.

Οἱ ξυλουργοὶ κατασκευάζουσι τὰς θύρας καὶ
τὰ παράθυρα.

Πλησίον τῆς οἰκίας εἶνε ἡ αὐλὴ.

Ἡ αὐλὴ εἶνε περιτειχισμένη.

Ἡ θύρα τῆς αὐλῆς ὄνομάζεται αὐλόθυρα.

Εἰς τὴν αὐλὴν εἶνε διάφορα φυτά.

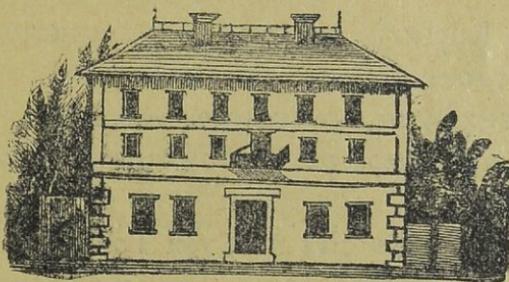
Ἡ αὐλὴ πρέπει νὰ εἶνε καθαρὰ πάντοτε.

Πλησίον τῆς οἰκίας εἶνε ὁ κῆπος.

Ἐντὸς τοῦ κήπου εἶνε διάφορα ὀπωροφόρα
δένδρα, λάχανα καὶ ἄνθη.

Ἐκείνος δοτις καλλιεργεῖ τὸν κῆπον ὄνομά-
ζεται κηπουρός.

Τὸ σχολεῖον.

Τὰ καλὰ καὶ φρόνιμα παιδία κάθηνται ἡσυχα
καὶ εὔτακτα εἰς τὸ σχολεῖον. Εἶνε πάντοτε κα-
θαρά. Μανθάνουσι γράμματα. Κάμνουσιν ὅ,τι
λέγει εἰς αὐτὰ ὁ διδασκαλος ἢ ἡ διδασκάλισσα.

Ἔχουσι πάντοτε τὰ βιβλία τῶν καθαρά.

Ποτὲ δὲν ἀτακτοῦσι, ποτὲ δὲν θορυβοῦσι οὔτε φιλονικοῦσι μὲν ἄλλα παιδία.

Ποτὲ δὲν βλάπτουσι τὰ πράγματα τοῦ σχολείου οὔτε τὸν συμμαθητῶν αὐτῶν.

Ο ναὸς

Τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς ἄλλας ἑορτασίμους ἡμέρας μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ ἐκκλησία λέγεται καὶ ναός.

Ο ναὸς διαιρεῖται εἰς τὸν κυρίως ναὸν καὶ εἰς τὸ Ἱερόν.

Εἰς τὸ Ἱερὸν εἶνε ἡ Ἀγία Τράπεζα.

Ἐπάνω εἰς τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν εἶνε τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Εἰς τὸ Ἱερὸν εἰσέρχονται οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι κληρικοί.

Τὸ Ἱερὸν χωρίζεται ἀπὸ τὸν κυρίως ναὸν διὰ τοῦ εἰκονοστασίου.

Εἰς τὸ εἰκονοστάσιον εἶνε ἡ εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ

Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου, τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ
Βαπτιστοῦ καὶ ἀλλων Ἀγίων.

Εἰς τὸν χυρίως ναὸν εἶνε τὸ στασίδιον τοῦ
Ἀρχιερέως καὶ ἀπέναντι τούτου ὁ Ἄμβων.

Τὸ στασίδιον τοῦ Ἀρχιερέως λέγεται Δεσπο-
τικόν.

*Ἐντὸς τοῦ ναοῦ εἶνε καντήλια, κηροπήγια,
πολυέλαιοι καὶ ἄλλα.

Πλησίον τοῦ ναοῦ εἶνε τὸ κωδωνοστάσιον.

Εἰς τὸν ναὸν μεταβαίνομεν διὰ προσευχῆ-
θῶμεν.

Ποίησα

Εἰς τὸ βουνὸν ψυλὰ ἔκει
Εἶν' ἐκκλησιὰ ἐρημικὴ

Τὸ σύμπαντος τῆς δὲν κτιπῆ
Δὲν ἔχει ψάλτ' οὐδὲ παπᾶ.

*Ἐνα καντῆλι θαμπερό,
Καὶ ἔνα πέτρινο σταυρό

*Ἐχει στολίδι μοναχὸ
Τὸ ἐκκλησάκι τὸ πτωχό.

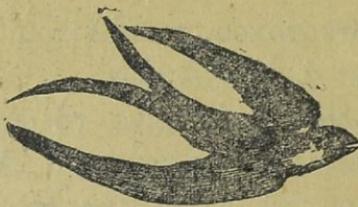
*Ἀλλ' ὁ διαβάτης ποὺ περνᾷ
Στέκεται καὶ τὸν προσκυνᾶ

Καὶ μὲ εὐλάδεια πολλὴ
Τὸν ἄσπρον του σταυρὸν φιλεῖ.

*Ἐπάνω στὸ Σταυρὸν ἔκει
Εἶνε εἰκόνα μυστική,

Μ' αἷμα τὴν ἔγραψ' ὁ Θεὸς
Καὶ τὴν λατρεύει ὁ λαός.

(*Αγγ. Βλάχος.)

Μὴ φονεύετε τὰ πνννά

·Η Μαρία καὶ ὁ Ἀνδρέας ἐπορεύοντο εἰς τὸ σχολεῖον.

·Ο Ἀνδρέας εἶδε μίαν χελιδόνα, ἡτις ἐκάθητο ἐπάνω εἰς ἐν ἔηρὸν κλαδίον. "Ελαθε δὲ ἐν λιθάριον καὶ ἡτοιμάζετο νὰ τὸ φίψη κατὰ τῆς χελιδόνος. ·Η Μαρία, ως εἶδε τοῦτο καὶ ἐφώναξε ἀσυνατά: «μή! μή Ἀνδρέα! Τί σου ἐκαμε τὸ καῦμένο τὸ πουλάκι;»

Τὰ πουλάκια ὅχι μόνον δὲν μᾶς βλάπτουσιν ἀλλὰ καὶ μᾶς ὠφελοῦσι,

·Ο Ἀνδρέας ἔρριψε τότε κατὰ γῆς τὸ λιθάριον.

Aἴνιγμα.

'Απὸ πάνω σὰν τιγάνι
'Απὸ κάτω σὰν βαυβάνι
Κι'ἀπὸ πίσω σὰν ψαλίδι.
Τί εἶνε;

Ποίημα.

"Ἐνα πουλάκι μέσ' στὸ χιόνι
Ζητεῖ τοῦ κάκου κάτι τι
Τὸ δύστυχο! πεινᾷ, κρυώνει.
Καὶ νὰ πετάξῃ ἀδυνατεῖ.

Παιδιά, π' ἀγράμματα τ' ἀφήσουν
Κ' εἰν' ἀσπλαγχνα καὶ μοχθηρά,
Τέτοια πουλιά σάν ἀπαντήσουν
Τῶχουν μεγάλην τους χαράν,

Καὶ τρέχουν καὶ τὰ κυνηγοῦνες
Ἄπὸ κακία μοναχά,
Ως ποὺ νὰ πέσουν νὰ πιασθοῦνες
*Η ν' ἀποθάνουν τὰ πτωχά.

Μὰ γὰρ ποὺ μὲ ἀρέσουν μόνο
Καλὰ καὶ φρόνιμα παιδιά,
Τέτοιο πουλάκι τὸ ζυγώνω
Μὲ πόνο καὶ εὕσπλαγχνη καρδιά.

Καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο μου ψωμάκι
Καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο μου φαγί
Δίδω στὸ δύστυχο πουλάκι,
Διὰ νὰ τοὺ σώσω τὴν ζωήν.

Καὶ τῶχω μιὰ χαρά μεγάλη,
Σὰν φράγη καὶ δυναρωθῆ
Κι' ἀνοίζη τὰ φτερά του πάλι
Καὶ στὴν φωλίτσα του κρυφῆ.

(Γ. Βιζυνός).

Ο ποιμήν.

Ο ποιμὴν ὁδηγεῖ τὸ ποίμνιον εἰς τὴν βοσκήν.
Καὶ τὸ μὲν καλοκαιρὶ ὁδηγεῖ αὐτὸς εἰς τὰ βουνά,
τὸν δὲ χειμῶνα εἰς τὰ θερμὰ μέρη.

Ο ποιμὴν τρέφει σκύλους, διὰ νὰ φυλάττωσε
τὸ ποίμνιόν του.

Οι σκύλοι προφυλάττουσι τὸ ποίμνιον ἀπὸ
τοὺς λύκους καὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας.

Ο ποιμὴν κρατεῖ εἰς τὸ χέρι του μεγάλην
ράβδον.

Ο ποιμὴν παίζει τὸν αὐλόν.

Ο ἥχος τοῦ αὐλοῦ προξενεῖ εὐχαρίστησιν εἰς
τὰ πρόβατα.

Τὸ μέρος εἰς τὸ ὅποιον διανυκτερεύει τὸ ποί-
μνιον λέγεται μάνδρα.

Απὸ τὸ γάλα κατασκευάζουσιν οἱ ποιμένες
τυρὶ καὶ βούτυρον.

Αἴγνεγμα.

Ασπρὸ εἶνε σὰν τυρὶ καὶ τυρὶ δὲν εἶνε,

Ἐχει ποντικοῦ οὐρά, ποντικὸς δὲν εἶνε.

Τί εἶνε;

Ποέημα.

Αρνάκια εἶναι ὕρα
Τὸ σκότος ἀρχινῷ
Νὰ καταιβῆτε τῶρα
Απ' τὰ ιψηλὰ βουνά.

Καὶ ὅταν ξαναϊδῆτε
Χρυσὸν τὸν οὐρανό,
Τροφὴν καλὴν θὰ βρῆτε
Καὶ πάλιν στὸ βουνό.

Οὐδ' ἄλλο περιμένουν
Τὰ ζῷα τὰ καλά
Καὶ νὰ τα, καταιθαίνοον
Ἄφινουν τὰ ψηλά.

Ἐμπρός ὁ Μοῦργος πάγει
Σὰν γέρων γνωστικός
Ἄκαλουθεῖ στὸ πλάγιο
Μαγγούρα καὶ βοσκός.

(Α. Κ.)

Αἰνιγμα.

Χίλιοι μύριοι καλογέροι
σένα ύάσσο 'ναι ντιμένοι.
Τί εἶνε:

•Ο "Αρτος

Ἡ κυριωτέρα τροφή μας εἶνε τὸ ψωμί. Τὸ ψωμί λέγεται καὶ ἀρτος. Ἐκείνος, δοτις κατασκευάζει τὸν ἀρτον ὄνομάζεται ἀρτοποιός.

Ο ἀρτοποιὸς ἀναμιγνύει ἀλεύρι, νερόν, προζύμη καὶ ἄλας. Μετὰ ταῦτα ζυμώνει καλὰ τὸ μίγμα τοῦτο πολλὴν ὥραν. Αφοῦ ζυμώσῃ αὐτὸ καλά, τὸ κόπτει εἰς τεμάχια. Τὰ τεμάχια ταῦτα ἀφίνει σκεπασμένα, ἕως νὰ φουσκώσωσι καὶ ἀρχίσωσι νὰ σκάζωσι. Γότε θέτει αὐτὰ ἐντὸς τοῦ φούρνου, ἀφοῦ προηγουμένως θερμάνη αὐτὸν καλά. Μετὰ δύο ὥρας σχεδὸν, ὁ ἀρτος εἶνε ψημένος καὶ κατάλληλος διὰ τροφῆν.

Αἰνιγμα α'.

Ψηλός, ψηλός καλόγρος
καὶ κόκκαλα δὲν ἔχει.

Tί εἶνε;

6'.

Δυὸς ἄλογ' ἀλωνίζουνε, κ' ἡ κυρὰ Μαριὰ σαρώνει.

Tί εἶνε;

Tὸ καρφὸν καὶ τὸ πέταλον.

Εἰς χωρικὸς εἶχεν ώσπαιον καὶ δυνατὸν ἵππον.
Μιαν ἡμέραν μετέβη εἰς τὸν σταῦλον, διὰ νὰ ἴδῃ
τὸν ἵππον του. Παρετήρησε δὲ, ὅτι ἀπὸ τὸ ἐν
πέταλον τοῦ ἵππου ἔλειπεν ἐν καρφίον. Εἶπε δὲ
τότε εἰς τὸν ὑπηρέτην του, νὰ ὑπάγῃ τὸν ἵππον
εἰς τὸν πεταλωτὴν, διὰ νὰ βάλῃ τὸ καρφὶ ποῦ ἔ-
λειπεν ἀπὸ τὸ πέταλον. 'Ο ὑπηρέτης ἡμέλησε νὰ
ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν τοῦ κυρίου του.

'Επειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ὁ ὑπηρέτης ὑπῆγε
μὲ τὸν ἵππον εἰς τὸν ἀγρὸν δι' ἐργασίαν.

Εἰς τὸν δρόμον ἔπεισε τὸ πέταλον ἀπὸ τὸ πόδι
τοῦ ἵππου. 'Επειδὴ δὲ ὁ ἵππος ἐπεριπάτει ἐπάνω
εἰς τὰς πέτρας, ἐπληγώθη τὸ πόδι του. 'Ηρχισε
δὲ τότε νὰ χωλαίνῃ. 'Εσκόνταψε καὶ ἔπεισε κάτω.

ἔνεκα δὲ τούτου ἡ κνήμη τοῦ ἵππου ἐτσακίσθη.

Διὰ τοῦτο λέγει καὶ ἡ παροιμία:

«Διὰ τὸ καρφὶ χάνει κανεὶς τὸ πέταλον».

Τὸ χρονότονθες παιδίον.

Οἱ Αριστείδης ἐπορεύετο εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς τὸν δρόμον εἶδε μίαν δεκάραν. «Ω! — ἐφώναξε
μὲ χαράν —, μία δεκάρα. Μὲ αὐτὴν θὰ ἀγοράσω
κάστανα». Εσκυψε καὶ τὴν ἐπῆρε.

Ἐπειτα ὅμως εἶπε μὲ τὸν νοῦν του· «αὐτὴ ἡ
δεκάρα ἴσως εἴνε τῆς μικρᾶς Ἰωάννας, ἡ ὥποια
πηγαίνει ἐμπρός. Αὐτὴ θὰ τὴν ἔχασεν.»

Οἱ Αριστείδης ἔτρεξε τότε, διὰ νὰ φθάσῃ τὴν
Ἰωάνναν. «Οτε δὲ τὴν ἔφθασεν, ἡρώτησεν αὐτὴν,
ἐὰν ἔχασε τίποτε.

Η Ἰωάννα ἔβαλε τὸ χέρι εἰς τὸ θαλάκιόν της
καὶ ἀμέσως ἐφώναξε· «νάι, ἔχασα μίαν δεκάραν,
μὲ τὴν ὥποιαν ἐπήγαινα νὰ ἀγοράσω γάλα, διὰ
τὸ μικρό ἀδέλφι μου, ποῦ εἴνε ἄρρωστον» καὶ
ῆρχισε νὰ κλαίῃ.

«Μὴ κλαίης» εἶπεν ὁ Αριστείδης, «τὴν ήρα
ἐγώ· λάβε την.»

Η Ἰωάννα ἔχαμογέλασε τότε, ηγχαρίστησε
τὸν Αριστείδην καὶ ἔτρεξε νὰ ἀγοράσῃ τὸ γάλα.

Η φιλονικία.

Πόσον κακὸν εἴνε ἡ φιλονικία! Δὲν εἴνε
ἀσχημότερον, παρὰ νὰ βλέπῃ κανεὶς παιδία νὰ
φιλονικῶσι.

· Η Βασιλική και ἡ Ἐλένη ἡσαν ἀδελφαί. Εἰχον μίαν ώραιαν κούκλαν, τὴν ὅποιαν ἄλλοτε ἔκρατει ἡ μία και ἄλλοτε ἡ ἄλλη και ἔπαιζον.

Μίαν ἡμέραν ἡ Βασιλική δὲν ἦθελε νὰ δώσῃ τὴν κούκλαν εἰς τὴν ἀδελφήν της. Ἐθύμωσαν τότε. Ἡ μία ἥρπασε τὴν ώραιαν κούκλαν ἀπὸ τὸ κεφάλι και ἡ ἄλλη τὴν ἐτράβα ἀπὸ τὰ πόδια.

Ἡ κούκλα ἐκόπη εἰς δύο και εἰς μὲν τὰ χέρια τῆς Βασιλικῆς ἔμεινε τὸ κεφάλι, εἰς δὲ τὰ χέρια τῆς Ἐλένης τὸ ὑπόλοιπον μέρος.

Τότε ἥρχισαν και αἱ δύο νὰ κλαίωσι και νὰ μετανοῶσιν

· Απὸ τὴν φιλονικιαν πάντοτε κακὸν θὰ προκεψῃ.

· Η ἀγαθότης εἶνε καλλιτέρα τῆς ώραιότητος.

· Η Ἐλένη και ἡ Μαρία ἡσαν ἀδελφαί.

· Η Ἐλένη ἦτο πολὺ ώραιά, ἐνῷ ἡ Μαρία ἦτο ἀσχημος.

· Η Μαρία ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀσχημίαν της.

Μίαν ἡμέραν ἡ Μαρία παρετήρει τὸ πρόσωπόν της μέσα εἰς τὸν καθρέπτην και εἶπε μὲ τὸν νοῦν της. «ἀφοῦ δὲν εῖμαι ώραιά, θὰ προσπαθήσω νὰ γίνω καλή.»

Και τῷ ὅντι ἡ Μαρία ἔγεινε τόσον καλή, ὥστε ὅλοι τὴν ἡγάπων διὰ τὴν καλωσύνην της. Ἐνεκα δὲ τῆς καλωσύνης της τὸ πρόσωπον τῆς Μαρίας ἔγινε συμπαθέστατον και εὐχάριστον, περισσό-

τερον ἀπὸ τὸ ὥραιότερον πρόσωπον, διότι εἰς
αὐτὸ ἐζωγραφίζετο ἡ ἀγαθότης τῆς Μαρίας.

Ἡ ἀγαθότης κάμνει τὸ πρόσωπον εὐχάριστον,
ἐνῷ ἡ κακία τὸ ἀσχημίζει.

Ποίησα.

Καλὴ ἀπόφασις.

Πᾶς λυποῦμαι, ἐπειδὴ
Ἡμουν ἄτακτο παιδί!
Ἡμουν καταφρονημένο!
Τὸ καῦμένο, τὸ καῦμένο!

Τώρα δὲ θὰ προσπαθήσω
Τὴν ἀγάπην ν' ἀποκτήσω
Τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν γονέων.

Καὶ θὰ γείνω εύπειθίς,
Πρόθυμος, ἐπιμελής.
Δὲν θὰ ἀτακτήσω πλέον.

(Α. Κ.)

Τὸ καλὸν τέκνον.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸν
ἀγρὸν φορτωμένη.

Ἐβάδιζεν ἀργά, ἀργὰ καὶ μὲ δυσκολίαν, ἐ-
νεκα τοῦ βάρους, τὸ ὅποιον ἔφερεν.

Εἰς τοὺς ὕμους τῆς εἶχεν ἐν μεγάλον δεμά-
τιον ἔηρὰ ξύλα καὶ εἰς τὸ χέρι τῆς ἐκράτει ἐν
σακκούλιον γεμάτο ἄγρια χόρτα.

Ο μικρὸς Ἰάκωβος ἔπαιζεν εἰς τὸν δρόμον μὲ

Π. Παυλάτου — Ἀλφαρηγάρου τεῦχος Β'.

2

ἀλλα παιδία. Καθώς εἶδε τὴν μητέρα του, ἀμέσως ἔτρεξε καὶ τὴν προῦπάντησε.

«Μητέρα μου,»—ἔφωναξε τότε ὁ μικρὸς Ἰάκωβος—«θέλω νὰ σὲ ἐλαφρώσω ἀπὸ τὸ φορτίον σου. Δός μου τὸ σακούλιον,» καὶ ἐπῆρε τὸ σακούλιον εἰς τὰ μικρά του τὰ χεράκια καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Λέγετε εὐχαριστῶ.

Η μήτηρ τοῦ Γεωργίου ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἓνα γλύκυσμα. Ο Γεώργιος τὸ ἐπῆρε, χωρὶς νὰ εἴπῃ «εὐχαριστῶ.»

Η μήτηρ δυσηρεστήθη διὰ τοῦτο καὶ ἐλαβεν ὅπισω τὸ γλύκυσμα.

Μετὰ ταῦτα ἔκραξε τὴν γάταν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ ἡμισυ ἀπὸ αὐτοῦ.

Η γάτα τότε ἐπλησίασε καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Γεωργίου ἐχάιδευσε τὴν γάταν.

Η γάτα ἐκύρτωσε τὴν ράχιν της, ἔσειε τὴν οὐράν της καὶ ἔκαμνε ρόν, ρόν.

«Βλέπεις,» εἶπεν ἡ μήτηρ πρὸς τὸν Γεώργιον. «Η γάτα δὲν ἡζεύρει νὰ ὅμιλῃ, καὶ ὅμως μὲ τὸν τρόπον της μοῦ λέγει «εὐχαριστῶ.»

Ἐπειτὰ ἐκάλεσε καὶ τὸν σκύλον καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ ἄλλο ἡμισυ.

Ο σκύλος ἐκίνει τὴν οὐράν του ως νὰ ἐλεγε καὶ αὐτὸς «εὐχαριστῶ.»

‘Ο Γεώργιος ἔβλεπε μὲν μεγάλην του λύπην τὴν γάταν καὶ τὸν σκύλον νὰ τρώγωσι τὸ γλύκυσμα.’ Ελεγεν δικας μὲ τὸν νοῦν του. «ἡ μήτηρ μου ἔχει πολὺ δίκαιον.— ‘Ο ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶνε εὐγενὴς καὶ εὐγνώμων.»

·Η Μικρὰ Σοφία.

·Η μήτηρ τῆς μικρᾶς Σοφίας ἦτο ἄρρωστος. Δὲν ἤδυνατο νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεβάτι. ·Η μικρὰ Σοφία, ἐξύπνα πολὺ πρωΐ, ἔκαμνεν ὅσας ἑργασίας ἤδυνατο καὶ ἐπεριποιεῖτο τὴν μητέρα της μὲ πολλὴν προθυμίαν. ·Η μήτηρ της ἡσθάνετο μεγάλην χαράν, διότι ἔβλεπε τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν προθυμίαν καὶ τὴν φιλοστοργίαν τῆς μικρᾶς της Σοφίας.

·Τηνακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας.

·Ο μικρὸς Ἀνδρέας ἦτο μαθητής. Διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπρεπε νὰ διαδῷ μίαν λιθίνην γέφυραν.

·Τηνοκάτω ἀπὸ τὴν γέφυραν διήρχετο ποταμός.

·Η μήτηρ του ἐλεγεν εἰς τὸν Ἀνδρέαν. «παιδί μου, πρόσεχε, ὅταν διαβαίνῃς τὴν γέφυραν νὰ μὴ πηγαίνῃς ἀπὸ τὴν ἄκραν, διὰ νὰ μὴ πέσῃς μέσα εἰς τὸ ποτάμι.»

·Ο Ἀνδρέας δικας εὐχαριστεῖτο πολὺ νὰ βλέ-

πη τὰ ὄψαρια, τὰ ὅποια ἦσαν μέσα εἰς τὸν ποταμόν.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ἐπλησίασε πολὺ εἰς τὰ χείλη τῆς γεφύρας καὶ ἔσκυψε νὰ ῥῶ τὰ ὄψαρια, τὰ ὅποια ἐπλεον μέσα εἰς τὸν ποταμόν.

Ἐνῷ δὲ παρετήρει αὐτὰ ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν καὶ μπλούμ! ἐπεσε μέσα εἰς τὸ ποτάμι. Κατὰ καλὴν τύχην τὸ ποτάμι δὲν εἶχε τότε πολύ νερόν, ἀλλως ὁ Ἀνδρέας θὰ ἐπνίγετο.

Ἐπληγώθη ὅμως εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκ τῆς πληγῆς ἔρρεεν αἷμα. Ἐκεῖθεν διέβαινον δύο ἄνθρωποι καὶ εἶδον τὸν Ἀνδρέαν.

Τὸν ἀνέσυρον ἀπὸ τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ἔφερον εἰς τὴν μητέρα του βρεγμένον καὶ αἰματωμένον.

· Η μητέρα του, ὅταν εἶδε τὸν Ἀνδρέαν εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν κατάστασιν ἐτρόμαξεν.

· Εκτοτε ὁ Ἀνδρέας ἔμαθεν ὅτι τὰ παιδία πρεπει νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς συμβουλὰς τῶν γονέων των καὶ τῶν διδασκάλων των.

Πρέπει τέκνον, ἀφοῦ πάθης,

Νὰ σωθούσῃς, νὰ μάθης.

Αἱ δύο ἀδελφαί.

Εἶπεν εἰς τὴν μικρὰν Μελπομένην ἡ μήτηρ της νὰ ῥάψῃ ἐν ὑποκάμισον.

· Η Μελπομένη ἤρχισε τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ τόση πολλὴ ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν ἡ ἐργασία

αὗτη, ὅστε ἐνόμιζεν, ὅτι δὲν θὰ τελειώσῃ ποτέ.

·Η Μαρία, ἡ ἀδελφή της εἶπε·

«Μελπομένη, ἐπιθυμῶ νὰ σὲ βοηθήσω διὰ νὰ τελειώσης γρήγορα τὴν ἔργασίαν σου.»

Αἱ δύο ἀδελφαὶ τότε ἤρχισαν τὴν ἔργασίαν, καὶ ἡ κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς προσεπάθει νὰ ἔργασθῇ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἄλλην.

Δὲν ἐπέρασε δὲ πολλὴ ὥρα, ποῦ ἐτελείωσαν τὴν ἔργασίαν ταύτην.

Εὔχαριστημέναι τότε κατέβησαν εἰς τὸν κῆπον, διὰ νὰ παιξωσιν.

·Η μοιρασμένη ἔργασία γίνεται γρήγορα καὶ μὲ εὐχαρίστησιν.

Τὰ καλὰ τῆς δύονοίας

·Ανθη φέρουν εύτυχίας.

·Η ἀξιέπαινος ποδᾶξις.

·Η Αἰκατερίνη διέβαινεν ἀπὸ ἕνα δρόμον. Εἰς τὸν ὄμόν της εἶχεν ἐν κάνιστρον.

Πλησίον τῆς Αἰκατερίνης ἔτρεχεν ἐν μικρὸν παιδίον.

Τὸ μικρὸν παιδίον ἐσκόνταψεν, ἐπεσε κατὰ γῆς, καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέτωπον. Τὸ μέτωπον τοῦ παιδίου ἐξωγκώθη.

·Η Αἰκατερίνη ἐκαταίθασε τὸ κάνιστρον ἀπὸ τὸν ὄμόν της, ἐτοποθέτησεν αὐτὸ εἰς ἐν μέρος καὶ ἐπῆρε τὸ μικρὸν παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλη.

της. "Επειτα τοῦ ἐκαθάρισε τὸ πρόσωπον, ἔβρεξε τὸ μαντήλιόν της μὲν νερὸν καὶ μὲν αὐτὸν ἔδεσε τὸ μέτωπον τοῦ παιδίου.

'Επειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἔκλαιεν, ἡ Αἰκατερίνη τὸ ἡσπάσθη, διὰ νὰ τὸ παρηγορήσῃ καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Tὰ εὐγενῆ παιδία.

Τρία παιδία ἐκάθηντο πλησίον εἰς τον τοίχον μιᾶς οἰκίας καὶ ἔπαιζον.

Μία γραία, ἐπεριπάτει μὲ δυσκολίαν καὶ ἐπροχώρει ἐκεῖ, ποῦ ἔπαιζον τὰ τρία παιδία.

'Αμέσως τὰ παιδία ἐσηκώθησαν καὶ παρεμέρισαν, διὰ νὰ περάσῃ ἡ γραία. "Οτε δὲ ἐπλησίασεν ἡ γραία, τὰ παιδία ἀπεκαλύφθησαν μὲ εὐγένειαν καὶ ἔχαιρέτισαν τὴν γραίαν.

Ἡ γραία ἀντεχαιρέτισε τὰ εὐγενῆ ἐκεῖνα παιδία καὶ εὐχαριστηθείσα ἀπὸ τὸν εὐγενῆ τρόπον αὐτῶν τὰ ηὐχήθη καὶ ἔξηκολούθησε τὸν δρόμον τῆς

Oἱ δυνατοὶ πρέπει νὰ βοηθῶσι τοὺς ἀδυνάτους.

Τὸ ρύάκιον, τὸ ὅποιον ᾧτο μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τοῦ προαστείου, ὑπερεξεχείλισεν ἐνεκα τῆς βροχῆς.

·Ο μικρὸς Γεώργιος κατώκει εἰς τὸ προάστειον. 'Επανήρχετο δὲ ἐκ τοῦ σχολείου, τὸ ὅποιον ᾧτο

ἐντὸς τῆς πόλεως, εἰς τὴν οἰκίαν του. "Επρεπε λοιπὸν νὰ διαδῆ τὸ ρύακιον Ἀλλὰ πῶς νὰ διαδῆ αὐτό, ἀφοῦ τὸ ρύακιον ἔρρεε μὲ μεγάλην ὁρμήν; "Εμεινε λοιπὸν πλησίον τοῦ ρύακίου ἀκίνητος παρατηρῶν αὐτὸ μὲ πολλὴν λύπην

Κατὰ τύχην διέβαινεν ἐκεῖθεν εἰς νέος

Ο νέος οὗτος ἔλαβε τὸν μικρὸν Γεώργιον εἰς τοὺς ώμους του καὶ τὸν μετέφερεν εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην Ἐκεῖθεν ὁ Γεώργιος ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

• II ἐπιμελητική μαθήτισια.

Τὴν πρώτην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὥποιαν ἡ Κλειώ ὑπῆγεν εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ καρδία της ἐκτύπα πολὺ δυνατά ἔκαμψε τάχ, τάχ.

Εἶδε τὴν αἴθουσαν τοῦ σχολείου γεμάτην ἀπὸ κοράσια.

Εἶδεν εἰς τοὺς τοίχους διαφόρους εἰκόνας, γεωγραφικοὺς χάρτας καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα.

Εἶδε μαυροπίνακας καὶ ἐπάνω εἰς αὐτοὺς γραμμένα γράμματα μὲ κιμωλίαν.

"Ηκουσε τὰ ἄλλα κοράσια νὰ λέγωσι τὰ μαθήματά των.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων μαθητριῶν εἶδε τὴν μικρὰν Ἐλπινίκην, ἡ ὥποια ἀνεγίνωσκε πολὺ ὡραῖα.

«Α!» εἶπε τότε ἡ Κλειώ μὲ τὸν νοῦν της. «καὶ

ἐγώ θὰ μάθω γράμματα. Θὰ προσπαθήσω νὰ γεί-
ω καλὴ μαθήτρια.»

Καὶ τῷ ὄντι ἡ Κλειώ ἔγεινε ἡ καλλιτέρα μα-
θήτρια, διότι ἦτο ἐπιμελής, φρόνιμος καὶ τακτική.

Τί ἀξίζει ἐν τεμάχιον ἄρτου.

Ἡ Πηνελόπη ἐπορεύετο εἰς τὸ σχολεῖον.
Ἡ μήτηρ της εἶχε δώσει εἰς αὐτὴν ἐν τεμάχιον
ἄρτου, διά νὰ τὸ φάγη εἰς τὸ διάλειμμα.

Εἰς τὸ διάλειμμα ἡ Πηνελόπη, ἐπειδὴ δὲν ἐπεί-
να, τὸ ἐπέταξεν.

Οτε ἐσχόλασε καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν
της, συνήντησεν εἰς τὸν δρόμον ἐν ὁρφανὸν παι-
δίον. Τὸ ὁρφανὸν ἐφόρει σχισμένα ἐνδύματα καὶ
ῆτο κάτωχρον. Ἐπείνα τὸ δυστυχές.

Ἡ Πηνελόπη εἶπε τότε μὲ τὸν νοῦν της:
«Διὰ τί νὰ πετάξω τὸν ἄρτον· δὲν ἔκαμα καλά.
Ίδού τώρα πῶς χρειάζεται. Πόσην εὔχαριστη-
σιν θὰ ἐπροξένει τώρα εἰς τὸ πεινασμένον τοῦτο
παιδίον.»

Κατὰ καλὴν τύχην εἶχεν ἐν μῆλον καὶ τὸ
ἔδωκεν εἰς τὸ πτωχόν.

Τὸ πτωχὸν εἶπεν «εὔχαριστῷ.»

Ἐνῷ δὲ τὸ πτωχὸν ἔτρωγε τὸ μῆλον ἡ Πη-
νελόπη ἔλεγε:

«Πόσα ἔξοδεύονται εἰς περιπτά!

Πόσα καταστρέφονται ως ἄχρηστά!

Πόσα χάνονται ἐξ ἀμελείας!
Πόσοι ἄνθρωποι θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς, ἐὰν εἶχον
αῦτα;»

Τὸ μυρμῆκι.

Ἐν μυρμῆκι ἐπήγαινεν ἐδῶ καὶ ἔκει, διὰνὰ εὑ-
ρη τροφὴν. Ήρε δὲ ἔνα στάχυν σίτου καὶ ἤθελε
νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν φωλεάν του.

Πῶς ὅμως νὰ τὸν φέρῃ; Ὁ στάχυς ἦτο βαρὺς
καὶ τὸ μυρμῆκι δὲν ἤδύνατο νὰ τὸν κινήσῃ.

Ἄνεβη τότε ἐπάνω εἰς ἔνα βράχον καὶ παρε-
τήρει μετὰ προσοχῆς, μήπως ἵδη κανένα ἀπὸ τοὺς
συντρόφους του.

Ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρετήρει ἐδῶ, παρετήρει
ἔκει.

Ἐπὶ τέλους βλέπει δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους
του, οἱ ὅποιοι διέβαινον ἔκειθεν. "Ετρεξε τότε νὰ
τοὺς συναντήσῃ.

"Οτε τοὺς συνήντησε, συνεννοήθη μὲ αὐτοὺς
καὶ τότε καὶ τὰ τρία μυρμήκια μετέβησαν ἔκει
πού ἦτο ὁ στάχυς.

Ἐκείνο δὲ, τὸ ὅποιον δὲν ἤδυνήθη νὰ κάμη τὸ
ἔν, τὸ ἔκαμαν τότε τὰ τρία εὐκόλως. "Εσυρον
τὸν στάχυν καὶ τὸν μετεκόμισαν εἰς τὴν φωλεάν
των.

Οἱ ἄνθρωποι μιμούμενοι τὰ μυρκήκια πρέπει
νὰ βοηθῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον· διότι ἡ ἔνωσις ἀποτε-
λεῖ τὴν δύναμιν.

Ποίησα

Ἡ μέλισσα πετᾶ.

Ἡ μέλισσα πετᾶ, ἐπιμελῆς ἔργατικὴ
πετᾶ ἐδῶ, πετᾶ ἑκεῖ· πετᾶ, πετᾶ, πετᾶ.
Δὲν κάθεται ποτέ. Ἀνοίγει τὰ μικρὰ πτερά.
Στὸ ἔργον τρέχει μὲν χαρά· πετᾶ, πετᾶ, πετᾶ.
Καὶ σὺ καλὸς παιδί, ποτὲ μὴ χάνης τὸν καρφὸν
Ποτὲ μὴν εἶσαι δύκυνηδόν, ποτέ, καλὸς παιδί.

(A. K.)

Tὸ εὐπειθὲς ἀρνίον.

Μία γραία εἶχεν ἐν ἀρνάκι καὶ τὸ ἡγάπα πολύ.
Μίαν ἡμέραν ἡ γραία εἶπεν εἰς τὸ ἀρνάκι της
«ἀρνάκι μου, ἐγώ θὰ ὑπάγω νὰ σου φέρω χορτά-
ράκι τρυφερὸν καὶ νεράκι δροσερόν.

Πρόσεξε καλὰ νὰ μὴ ἀνοίξης τὴν θύραν, διότε
θὰ ἔλθῃ ὁ λύκος νὰ σὲ φάγη.»

«Καλά,» εἶπε τὸ ἀρνάκι, «δὲν θὰ ἀνοίξω.»

Ἡ γραία ἐπῆρε τὸ καλαθάκι της καὶ τὸ στα-
μάκι της, ἔκλεισε καλὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας
της καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ λειβάδι.

Ο λύκος εἶδε τὴν γραίαν, ποῦ ἐπορεύετο εἰς
τὸ λειβάδι καὶ ἀμέσως ἔτρεξεν εἰς τὸ σπίτι τῆς
γραίας καὶ ἐκτύπησε τὴν θύραν.

«Ποιος εἶσαι;» ἥρωτησε τὸ ἀρνάκι.

«Εἶμαι ἡ γραία,» ἀπεκρίθη ὁ λύκος.

«Ἀνοίξε, ποῦ σου ἔφερα χορταράκι τρυφερὸν
καὶ νεράκι δροσερόν.» «Δὲν ἀνοίγω,» εἶπε τὸ

ἀρνάκι. «Εἶσαι ὁ λύκος. Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν φωνήν σου. Ἡ γραῖα δὲν ἔχει τοιαύτην φωνήν.» Ο λύκος ἐπερίμενε, μήπως ἀνοίξῃ τὸ ἀρνάκι, ἀλλὰ τὸ ἀρνάκι δὲν ἥνοιγεν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθεν ἡ γραῖα καὶ εἶδε τὸν λύκον ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας της.

Φωνάζει τότε τοὺς γείτονας. Οἱ γείτονες ἔτρεξαν ἀμέσως καὶ ἐφόνευσαν τὸν λύκον, ὁ ὅποιος ἐπερίμενε νὰ φάγῃ τὸ ἀρνάκι.

Ηόίνυα.

Αρνάκιασπρο καὶ παχὺ^{τῆς} μάνας του καιμάρι
εβγῦκεν εἰς τὴν ἔξοχήν
καὶ στὸ χλωρὸ χορτάρι.
Απ' τὴν χαρά του τὴν πολλὴν
ἀπρόσεκτα πνοδοῦσε,
τῆς μάνας του τὴν συμβουλὴν
καθ' ὅλου δὲν ἔνυφοῦσε.

Καθώς, παιδί μου, προχωρεῖς
καὶ σὰν ἐλάφι τρέχεις,
νὰ κακοπάθης εἰμπορεῖς
καὶ πρέπει νὰ προσέχης.
Χανδάκι βρέθηκε βαθύ,
ὅρμη σὰν παλληκάρι,
νὰ τὸ σπιδόση προσπαθεῖ
καὶ σπάζει τὸ ποδάρι.

(Α. Κατακονζηνδες)

Τὸ ἀμεδέες παιδίον.

Πρωίαν τινὰ ὁ Ἰωάννης ἔλαβε τὰ βιβλία του,
διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς τὸν δρόμον ἐσκέφθη, ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ
σχολεῖον νὰ ἀλλάξῃ δρόμον καὶ νὰ μεταβῇ εἰς
τοὺς ἀγρούς, διὰ νὰ εῦρῃ καρυκίαν φωλεὰν πτηνῶν.

Καὶ τῷ ὅντι ὁ Ἰωάννης ἤλλαξε δρόμον καὶ
ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον ἐπορεύθη εἰς τοὺς
ἀγρούς.

Εἰς τοὺς ἀγρούς ήσαν διάφορα δένδρα μικρὰ
καὶ μεγάλα.

Ἐπάνω εἰς ἐν ὑψηλὸν δένδρον ὁ Ἰωάννης εἶδε
μιαν φωλεάν. Ἀφησε τότε τὰ βιβλία του κατά
γῆς καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον.

Ἐντὸς τῆς φωλεᾶς ήσαν τέσσαρα μικρὰ που-
λάκια, τὰ ὅποια ἔκαμνον τσίου, τσίου.

Ο Ἰωάννης ἤπλωσε τὸ χέρι του καὶ ἐπῆρε τὰ
μικρὰ πουλάκια ἀπὸ τὴν ζεστὴν φωλεάν των.

Ἐνῷ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ δένδρον,
δρμά ἐν μεγάλον πτηνὸν ἐναντίον τοῦ κύρου Γιάννη.

Ο Ἰωάννης φοβηθείς, πηδᾷ ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν
δένδρον καὶ κτυπᾷ εἰς τὴν κεφαλήν του.

Κλαίων δὲ καὶ μὲ αἰματωμένην τὴν κεφαλήν
ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Οι γονεῖς του, ὅτε εἶδον εἰς τοιαύτην κατά-
στασιν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔμαθον ποῦ ἐπῆγε καὶ
πῶς ἐπληγώθη, ἐπέπληξαν αὐτὸν καὶ τῷ ἐπέβα-

λον ως τιμωρίαν νὰ μὴ καθίσῃ ἐπὶ μίαν εἴδο-
μάδα εἰς τὸ τραπέζιον, ἀλλὰ νὰ τρώγῃ μόνος του
εἰς τὸ μαγειρείον.

Τὸ προπετὲς παιδίον.

Ο Φίλιππος ἥτο πολὺ προπετὲς καὶ φλύαρον
παιδίον.

Εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ ἀποκρίνεται χω-
ρις νὰ ἔρωτάται καὶ νὰ ὄμιλῃ, ἐνῷ ώμίλει ἄλλος.

Πολλάκις ὁ διδάσκαλός του τοῦ ἔλεγεν, ὅτι
τὸ ἑλάττωμά του τοῦτο εἶνε ἀπρεπὲς καὶ ἀσχη-
μον καὶ τὸν συνεδουλευε νὰ διορθωθῇ.

Καὶ οἱ γονεῖς του πολλάκις τοῦ ἔλεγον, ὅτι
δὲν πρέπει νὰ ὄμιλῃ, ὅταν ὄμιλῃ ἄλλος καὶ νὰ μὴ
ἀποκρίνεται, ὅταν δὲν ἔρωτάται.

Μὲ δλας ὅμως τὰς συμβουλὰς τοῦ διδασκάλου
καὶ τῶν γονέων ὁ Φίλιππος ἔμενεν ἀδιόρθωτος.

Μίαν ήμέραν ὁ διδάσκαλος κατὰ τὴν παράδοσιν
τοῦ μαθήματος ἡρώτησεν ἔνα μαθητήν.

Τὸ προπετὲς παιδίον ἀπήντησε χωρὶς νὰ ἔρω-
τηθῇ.

Ο διδάσκαλος εἶπε τότε πρὸς αὐτό·

«Εἰπέ μου, Φίλιππε, ἡξεύρεις διὰ τί ἔχομεν
δύο ὕτα καὶ ἐν στόμα;

Τὸ φλύαρον παιδίον δὲν ἡξευρε νὰ ἀπαντήσῃ
καὶ ἐσιώπα.

«Νὰ σοὶ τὸ εἰπω ἐγώ,» εἶπεν ὁ διδάσκαλος.

«Διὰ νὰ ἀκούωμεν πολλὰ καὶ νὰ λέγωμεν
όλιγα.»

† Ο πεινασμένος λύκος.

Μία μητέρα ἔβαλε τὸ μικρὸν τῆς εἰς τὴν
νιαν, διὰ νὰ κοιμηθῇ.

Τὸ μικρὸν ἔκλαιε καὶ ἡ μητέρα τὸ ἐναντοῦ
«Νάνι, νάνι, νάνι, νάνι.

Τὸ παιδάκι μου νὰ κάνῃ.»

Τὸ μικρὸν ἔξηκολούθει νὰ κλαίῃ.

Ἡ μητέρα εἶπε τότε «κοιμήσου. διότι θὰ σὲ
δώσω τοῦ λύκου νὰ σὲ φάγη.»

Κατὰ τύχην ἐπέργα απ' ἔξω ἕνας λύκος.

Ο λύκος ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους.

Ἐκάθησε λοιπὸν καὶ ἐπερίμενε πότε θὰ τοῦ
δώσῃ ἡ μητέρα τὸ παιδί της, νὰ τὸ φάγη.

Τὸ παιδί ἀπεκοιμήθη. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὴν
Ὥραν τὸ παιδί ἐξύπνησεν.

Ἡ μητέρα ἔλαβε τότε τὸ μικρὸν τῆς εἰς τὴν
ἀγκάλην της, τὸ ἐφίλησε καὶ εἶπε·

«παιδάκι μου, ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ πολύ. Δέν σὲ
δίνω τοῦ λύκου· καὶ ἂν ἔλθῃ ἐδῶ ὁ λύκος, ἐγὼ
θὰ τὸν φονεύσω.»

Ο λύκος ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους καὶ
ἔφυγε πεινασμένος καὶ καταφοβισμένος.

Στὸ μικρὸ τὸ οφεββατάκι
ἡσυχάζει τὸ παιδάκι.

Τὸ παιδάκι κάνει νόνα
τὸ προσέχει ἡ παραμάνα.

Η Μηλέα.

Ἡ μηλέα εἶνε δένδρον ὀπωροφόρον.

Οἱ καρποὶ τῆς μηλέας ὄνομάζονται μῆλα.

Τὸ μῆλον εἶνε πολὺ ώραιος καρπός.

Ἡ μηλέα ἔχει ρίζας.

Αἱ ρίζαι τῆς μηλέας διακλαδίζονται ἐντὸς τῆς γῆς.

Τὰ ἄκρα τῶν ρίζῶν τῆς μηλέας εἶνε λεπτὰ ως νήματα καὶ ὄνομάζονται ρίζιδια.

Αἱ ρίζαι χρησιμεύουσι διὰ νὰ στηρίζεται τὸ δένδρον.

Ἄπὸ τὰς ρίζας τρέφεται τὸ δένδρον.

Τὸ δένδρον ἀπορροφᾷ διὰ τῶν ρίζῶν του τὴν τροφὴν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν γῆν.

Ἀνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἶνε ὁ κορμός.

Εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ κορμοῦ φύονται οἱ κλάδοι.

Ἐκ τῶν κλάδων φύονται ἄλλοι μικρότεροι.

Ἐκ τῶν μικρῶν τούτων κλάδων φύονται τὴν ἄνοιξιν φύλλα καὶ ἄνθη.

Ἄπὸ τὰ ἄνθη γίνονται οἱ κορποί.

T Η μηλέα εἶνε δένδρον φυλλοβόλον, διότι τὸ φθινόπωρον πίπτουσι τὰ φύλλα τῆς.

Τὰ δένδρα, τῶν ὅποιών πίπτουσι τὰ φύλλα τὸν

χειμῶνα, ὄνομάζονται φύλλοβόλα: καθὼς ἡ συκῆ.

Τὰ δένδρα, τὰ ὅποια ἔχουσι φύλλα ὅλον τὸ
ἔτος ὄνομάζονται ἀειθαλῆ: καθὼς ἡ ἐλαία, ἡ κυ-
πάρισσος καὶ ἄλλα.

Ποίημα. (ἀριθμ.)

Τὰ πράσινα φύλλα. Τὰ κόκκινα μῆλα
Μ' ἀρέσουν πολὺ.

Ωραία, ωραία, σὲ βλέπω μηλέα τοῦ κύπου στολή.
Μικρός, πῶς νὰ φθάσω καὶ μῆλα νὰ πιάσω ἐκεῖ στὰ
[κλαδιά;

Χαρὰ εἰς ἐμένα, ἂν μ' ἐπεφτεν ἔνα ἑδῶ στὴν
[ποδιά.

(Α. Κ.)

Αἱ τέσσαρες ὕραι τοῦ ἔτους.

Τὸ ἔτος ἀποτελεῖται ἀπὸ δώδεκα μῆνας.

Οἱ μῆνες ὄνομάζονται:

Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος,
Μάϊος, Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Σεπτέμ-
βριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος.

Τὸ ἔτος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας ἐποχᾶς.

Ἐαρ ἡ ἀνοιξις.—Θέρος ἡ Καλοκαίριον.—Φθι-
νόπωρον καὶ Χειμῶν.

Ἐκάστη ἐποχὴ διαιρεῖ τρεις μῆνας.

Ο Μάρτιος, ὁ Ἀπρίλιος καὶ ὁ Μάϊος ἀποτε-
λοῦσι τὴν Ἀνοιξιν.

Ο Ἰούνιος, ὁ Ἰούλιος καὶ ὁ Αὔγουστος ἀπο-
τελοῦσι τὸ Καλοκαίριον.

·Ο Σεπτέμβριος, ὁ Ὀκτώβριος καὶ ὁ Νοέμβριος ἀποτελοῦσι τὸ Φθινόπωρον.

·Ο Δεκέμβριος, ὁ Ιανουάριος καὶ ὁ Φεβρουάριος ἀποτελοῦσι τὸν Χειμῶνα.

Ποίημα. (Ἄσμα)

·Ηλθε πάλιν ἄνοιξις ἥλθαν τὰ λουλούδια.

Πράσινα ἡ γῆ φορεῖ καὶ ἀνθίζει τὸ κλαδί.

Καὶ παντοῦ χαρᾶς χοροὶ καὶ χαρᾶς τραγούδια.

·Ολ' ἡ φύσις χαροπὴ χαίρεται καὶ ψάλλει
Ψάλλετε καὶ σεῖς, παιδιά,
Μὲ χαρούμενη καρδιά
Κι' ὁ χειμῶνας τὰ κλαδιά
Θὰ μαράνῃ πάλιν.

·Ο ὁκυηδός.

«Τί νὰ γείνω; Τί νὰ γείνω;» ἐσυλλογίζετο ὁ Κωστάκης.

«Νὰ γείνω ἀγωγιάτης; Τοῦτο δὲν εἶνε εὐγενὲς ἔργον. Νὰ γείνω μυλωνᾶς; δὲν θὰ κοιμῶμαι τὴν νύκτα. Νὰ γείνω ἀρτοποιός; Ἡ φωτιὰ τοῦ φούρνου μὲ ἐνοχλεῖ πολύ.»

«Τί νὰ γείνω; Τί νὰ γείνω;» ἐσκέπτετο καὶ ἔζυε τὴν κεφαλήν του.

Νὰ γείνω σιδηρουργός; Εἶνε βαρειὰ ἡ ἔργασία.

Νὰ γείνω ῥάπτης; τὸ βελόνι μοῦ κεντᾷ τὰ δάκτυλα. Νὰ γείνω ὑποδηματοποιός; τὸ δέρμα εἶνε σκληρόν.

Νὰ γείνω κηπουρός; εἶνε κοπιαστικὴ ἐργασία.
«Τί νὰ γείνω; τι νὰ γείνω;» ἐσυλλογίζετο.

Νὰ γείνω ναύτης; φοβοῦμαι τὴν θάλασσαν.

Νὰ γείνω ἀμαξηλάτης; οἱ ἵπποι ἀφηνιάζουσι.

Νὰ γείνω στρατιώτης; φοβοῦμαι τοὺς πυροβολισμούς. Νὰ γείνω νεκροθάπτης; φοβοῦμαι τοὺς νεκρούς.

Τέλος πάντων καμία ἐργασία δὲν ἥρεσεν εἰς τὸν Κωστάκην.

Πῶς κατήντησε δὲ ὁ Κωστάκης διὰ τὴν ὄχυρίαν του, καθεὶς τὸ ἔννοει.

Ἐξησε πτωχὸς καὶ περιφρονημένος ἀπὸ ὅλους: ἀπὸ συγγενεῖς καὶ ξένους.

· II μάτηρ.

Τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον ἐγνώρισα εἰς τὸν κόσμον, εἶνε ἡ μήτηρ μου.

Αὐτὴ μοῦ ἔδωκε τὴν πρώτην τρόφην: τὸ γάλα της.

Αὐτὴ μὲν ἐνανούριζε γλυκά, γλυκὰ στὴν ἀγκάλην της διὰ νὰ κοιμηθῶ.

Αὐτὴ ἐκάθητο πλησίον ὅταν ἐκοιμάμην.

Αὐτὴ ἔδωκε τὰς μυίας, τοὺς κώνωπας καὶ τὰ ἄλλα ὄχληρά ἔντομα, διὰ νὰ μὴ ταράξωσε τὸν ὕπνον μου.

Αὐτὴ μὲν ἐπαρηγόρει ὅταν ἔκλαιον.

Αὐτὴ μὲν ἐσήκωνεν ὅταν ἐπιπτον καὶ ἐφίλει τὴν πληγήν μου. Αὐτὴ μὲν συνεβούλευε.

Αὐτὴ μὲ ἐνέδυε καὶ μὲ ἔπλυνεν.

Αὐτή, ὅταν ἡσθένουν, ἐκάθητο πλησίον τῆς
κλίνης μου καὶ δὲν ἔκοιματο ὀλοκλήρους νύκτας
καὶ ἡμέρας, διὰ νὰ μὲ περιποιηται. Πολλάκις δὲ
μὲ τὸ ἐν χέρι ἐκράτει τὸ ἰατρικὸν καὶ μὲ τὸ ἄλλο
ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυά της.

“Ω! πόσον μὲ ἀγαπᾷ ἡ καλή μου μήτηρ.

Καὶ ἐγώ ἀγαπῶ πολύ, τὴν καλήν μου μητέρα.

Θὰ τὴν ἀγαπῶ πάντοτε καὶ ὅταν γηράσῃ θὰ
τὴν περιποιῶμαι.

Ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ τὴν κάμω νὰ λυπηθῇ καὶ
κοτὲ δὲν θὰ τὴν κάμω νὰ δυσαρεστηθῇ.

Ιοίνη.

Πῶς νὰ πειράξω τὴν μυτέρα

Νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῇ,

Ποῦ ὅλη νύκτα καὶ ὅλη 'μέρα

Γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

Πᾶς ν' ἀρνηθῶ νὰ ἀναβάλω

“Ο, τι ὁρίζει κι' ἀπαίτει

‘Αφοῦ στὴν γῆ δὲν ἔχω ἄλλο

Κανένα φίλον 'σὰν αὐτήν;

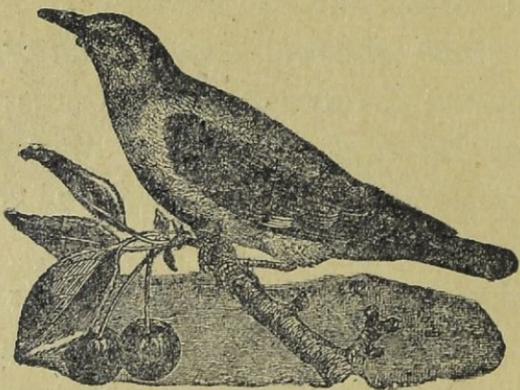
“Ω! πῶς λοιπὸν τέτοια μυτέρα

Νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῇ,

Ποῦ ὅλη νύκτα καὶ ὅλη 'μέρα

Γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

—. (Γ. Βιζυηνὸς)

Μητρικὴ Φιλοστοργία.

+ Ἐπάνω εἰς ἐν δένδρον ἦτο μία φωλεά.
Ἐντὸς τῆς φωλεᾶς ταύτης ἦσαν ἐξ πουλάκια
μικρά.

Ο πατήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐπέταξαν μακράν,
διὰ νὰ φέρωσι τροφὴν εἰς τὰ μικρά των.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν των εἰς μεγάλος ὄφις ἀνέ-
θη εἰς τὸ δένδρον. Εὗρε τὰ ἐξ μικρὰ πουλάκια μέ-
σα εἰς τὴν φωλεάν των, καὶ ἤρχισε νὰ τὰ τρώγῃ.
Τὰ πουλάκια ἐτσιτσίριζον, ἐνῷ ὁ ὄφις ἔτρωγε τὸ
ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Εἶχε φάγει τὰ πέντε, ὅτε ἡ δυστυχὴς μήτηρ
ἐπανῆλθε πετῶσα μὲν χαράν· ἐκράτει δὲ εἰς τὸ ῥάμ-
φος τῆς μίαν μεγάλην κάμπην.

Ἡ δυστυχὴς ἐτρόμαξεν, ὅτε εἶδε τὸν ὄφιν νὰ
τρώγῃ τὰ παιδάκια τῆς, καὶ ἀμέσως ὠρμησεν ἐ-
ναντίον του. Ἀλλὰ καὶ τί ἥδύνατο νὰ κάμη;

Ἐνῷ δὲ ἐθρήνει, καὶ ἐπτερύγιζεν, εἶδε τὸν κα-

κὸν ὅφιν νὰ τρώγῃ καὶ τὸ τελευταῖον πουλάκι της.

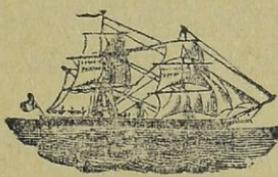
“Αφοσε τότε τὴν κάμπην νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ στόμα της καὶ ως ἄγριον θηρίον θρυησε νὰ κατασπαράξῃ τὸν ὅφιν μὲ τὸ μικρὸν ὄφαρος της.

‘Ο ὅφις ἐτέντωσε τότε τὴν κεφαλήν του, ἥρπασε τὴν μητέρα μὲ τὸ στόμα του καὶ ἔφαγε καὶ αὐτήν.

Πάνω στὴν ἀμυγδαλιά
Εἶνε γιὰ γικρὴ φωλιά
Βλέπω δύο κεφαλάκια
Δύο εὔγιορφα πουλάκια.

Η τρικυμία.

‘Ο ἀνεμος φυσᾷ πολὺ δυνατά. Τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ὑψοῦνται σὰν βουνά. Φαίνονται σὰν νὰ κυνηγῇ τὸ ἐν τὸ ἄλλο. Ἐν πλοίον ταξιδεύει. Ἀγωνίζεται νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν λιμένα. Κινδυνεύει νὰ πνιγῇ. Οἱ ναῦται προσπαθοῦσι νὰ λύσωσι τὰ πανιά. Ἰδού! Ἔρριψαν τὴν λέμβον τοῦ πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν. Κατέβη ὅλον τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου ἐντὸς αὐτῆς.

Μὲ πόσην ἀγωνίαν κωπηλατοῦσιν οἱ δυστυχεῖς διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν παραλίαν.

‘Η λέμβος τώρα δὲν φαίνεται! ’Ισως κατεποντίσθη ἐντὸς τῶν κυμάτων. ’Ω! οἱ δυστυχεῖς ἐπνίγησαν.

’Αλλ’ ὥχι, ὥχι! ’Ιδού, ἡ λέμβος φαίνεται. Φαίνονται καὶ οἱ ἐντὸς αὐτῆς ἀνθρωπόι. ’Η λέμβος φαίνεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐνδές μεγάλου κύματος. Μὲ πόσην δύναμιν κωπηλατοῦσι, διὰ νὰ σωθῶσι!

Παλαίουσι μὲ τὸν θάνατον καὶ ἡ νικῶσιν ἡ ἀποθυνήσκουσιν.

Οἱ ἀνθρωποι παρατηροῦσιν ἀπὸ τὴν παραλίαν μὲ ἀγωνίαν τὴν λέμβον.

Ἐννέα γενναῖοι Ἐλληνες ναῦται ἀποφασίζουσι μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των νὰ σώσωσι τοὺς κινδυνεύοντας.

Ἐμβαίνουσι μέσα εἰς μίαν λέμβον.

Οἱ ναῦται κωπηλατοῦσι μὲ ὅλην τὴν δύναμίν των.

’Η λέμβος αὕτη πετῷ ὡς πτηνὸν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν.

Αἱ δύο λέμβοι ἐπλησίασαν. ’Η μία σύρει τὴν ἀλλην. Εἰσῆλθον τώρα ἐντὸς τοῦ λιμένος.

Ἐντὸς τοῦ λιμένος τὰ κύματα δὲν εἶνε πολὺ μεγάλα.

Οἱ ἀνθρωποι ἐσώθησαν. Τὸ πλοῖον ἐβυθίσθη δὲν φαίνεται πλέον.

’Ἄς δοξάσωμεν τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς γενναῖους ναύτας
μας, οἵτινες ἔδραμον εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνευ-
όντων.

Τιμὴ καὶ δόξα καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους, οἵτινες
σπεύδουσι μὲ προθυμίαν νὰ βοηθήσωσιν ἄλλους
ἀνθρώπους.

Ποίημα.

Μὲ καρδάβι στὰ ταξείδια
Τὸ ναυτόπουλο γυρνᾶ,
Μὲ τῆς θάλασσας τὰ φείδια
Τὰ μικράτα του περνᾶ.

Ο βορρωπᾶς δὲν τὸ τρομάζει
Οὔτ' ἡ ἀπιστή νοτιὰ
Οὔτε χιόνι, οὔτε χαλάζι
Οὔτε κύματα πλατιά.

Στὴ δουλειὰ πρωὶ καὶ βράδυ
Μὲ τὸ στρόγυπτο στὸ πλευρό.
Ξερὸ τρώγει παξιμάδι
Ιἱν' ἀκάθαρτο νερό.

Πεταχτὸ σάν τὸ ξεφτέον
Ἄναισθαίνει στὰ πανιά
Καὶ γὲ ὁρίους εἰς τὸ χέρι
Δύνει, δένει τὰ σχοινά.

Στοῦ κινδύνου τὴν τρομάρα
Τὸ φυλάγει μοναχὴ
Τῆς μανούλας του ἡ λαχτάρα
Τῆς μανούλας του ἡ εὐχὴ.

Ποῦ ἐλπίζει παλληκάρι
Νὰ τὸ ιδῇ καμψιὰ φορά
Νὰ τὸ ποῦν μικρὸ Κανάρη
Μεσ' στ' ἀθάνατα Ψαρᾶ.

(ΗΧ. Τανταλίδην)

•**Η Πηνελόπη καὶ ἡ αἴξ.**

•**Η Πηνελόπη εἶχε μίαν αἰγά.**

•**Ἡ αἴξ εἶχε μακρὸν γένειον καὶ μεγάλα
κέρατα.**

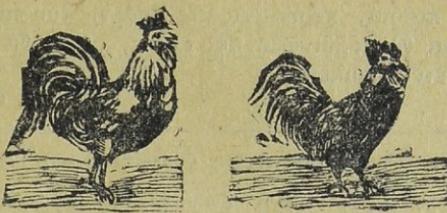
•**Ἡ Πηνελόπη ἔδιδεν εἰς τὴν αἰγά της χορτάρι,
φύλλα χλωρά, Φωμὶ καὶ ἄλλα.**

•**Ἡ Πηνελόπη ἡγάπα πολὺ τὴν αῖγά της καὶ
ἡ αἴξ ἡγάπα τὴν Πηνελόπην.**

•**Οσάκις ἡ Πηνελόπη ἐφώναζε τὴν αῖγά της,
ἡ αἴξ ἀμέσως ἐτρεχεὶ καὶ ἐπήγαινε πλησίον τῆς
Πηνελόπης. Ἡ Πηνελόπη τὴν ἐχάϊδευε καὶ ἡ
αἴξ ἐκύταζε τὴν Πηνελόπην εἰς τὸ πρόσωπον,
ώς νὰ ἥθελε νὰ τῆς εἴπῃ «εὐχαριστῶ».**

Τὰ παιδία πρέπει νὰ μάθωσιν ὅτι, ἐὰν θέλωσι
νὰ ἀγαπῶσιν αὐτὰ οἱ ἀνθρώποι καὶ αὐτὰ ἀκόμη
τὰ ζῷα, πρέπει νὰ εἶνε καλὰ καὶ φρόνιμα καὶ
νὰ ἀγαπῶσι καὶ αὐτὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ
τὰ ζῷα.

•Ο ύπερηφανος πετεινός.

Δύο πετεινοὶ ἐφιλονίκουν πολλὴν ὥραν μὲ πολὺ πεῖσμα. Ἐπὶ τέλους ὁ εἰς τούτων ἐνίκησε. Τότε ὁ μὲν ἡττηθεὶς ἐκρύθη ὑποκάτω εἰς ἐν κρεβάτι, ὁ δὲ νικητὴς ἀνέβη εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς στέγης τῆς οἰκίας καὶ ἐκεῖθεν ἐφώναζε μὲ ὑπηρήφανον φωνὴν: «κούκου ρίκου» διὰ νὰ διακηρύξῃ ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν ἐκείνο μέρος τὴν νίκην του.

Κατὰ κακήν του ὅμως τύχην εἰς ἱέραξ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐπέτα ἀνωθεν τῆς οἰκίας.

‘Ο ἱέραξ ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ πετεινοῦ καὶ ἴδων αὐτὸν ἐπὶ τῆς στέγης τὸν ἡρπασε μὲ τοὺς γαμφοὺς ὄνυχάς του, τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἀπέναντι θυοῦνδὸν καὶ τὸν ἔφαγε μὲ τὴν ἡσυχίαν του.

Τοιουτοτρόπως ὁ ύπερηφανος πετεινὸς ἐπλήρωσε μὲ τὴν ζωὴν του ἀκριβὰ τὴν ύπερηφάνειάν του.

Ποίημα.

Παιδιά μου, μὴ περίφανα στὸν κόσμον τοῦτον γῆτε.

Ποιὸς εἴπε, ποιός, πῶς τὰ πολλὰ τὰ πλούτη διδουν τὰ καλὰ στὴν γῆν, ποῦ κατοικεῖτε.

‘Οποιος, παιδιά, ’περήφανα τὰς πράξεις του παινεύει,
μὰ ’μέρα θὰ ταπεινωθῇ καὶ αὐτός, αὐτὸς θὰ ύψωθῃ,
ποῦ ταπεινά δουλεύει.

(Ν. Γ. I.)

‘Ο ἄτακτος Κωστάκης.

‘Ο Κωστάκης ᾧτο ἔνα πολὺ ἀνήσυχον παιδί
Δὲν ἀφινε πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του· ὅλα τὰ
ἔκαμψεν ἀνω κάτω.

‘Η μάμη του τῷ ἐλεγε συχνά· «Κωστάκη,
κάθησαι ἡσυχος, διότι θὰ τὸ μετανοήσης.»

‘Ο Κωστάκης ὅμως ἔξηκολούθει τὰ ἴδια καὶ
τὰ ἴδια.

‘Αλλοτε ἐφόρει τὰ ὄμματουάλια τῆς μάμης
του, ἄλλοτε ἐπήδα τόσῳ δυνατά, ὥστε ἐσείετο τὸ
σπίτι, ἄλλοτε ἐφόρει τὸν πίλον τοῦ πατρός του.

Μίαν ἡμέραν ἔκαμψε στρατιωτικὰ γυμνάσια
καὶ ἐκράτει εἰς τὸ χέρι του ἐν ξύλον δια σπαθί.

‘Ἐνῷ δὲ ἐσειε τὸ ξύλον ἐδῶ καὶ ἐκεὶ ἐσπασεν
ἔνα καθρέπτην. Τότε ἡ μάμη ἐτιμώρησε τὸν
Κωστάκην, καθὼς τῷ ἐπρεπε.

Ηοίμα.

‘Η γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Πώ πω πώ! ἔξεφωνοῦσεν ἔνας ἔγγονος μιὰ μέρα
Κ’ ἔτρεχεν ἀπάνω, κάτω, κ’ ἔτρεχεν ἐδῶθε, πέρα.

Γιὰ νὰ μὴ τὸν πιάσ’ ἡ μάμη

‘Η γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Μὰ τῆς γραίας τὰ ποδάρια ἐβαστούσανε ἀκόμα
Καὶ τὸν ἔπιασε τὸν φίλον, π’ οὗχε στριμωχθῆ στὸ δῶμα

‘Ωχ! ωχ! ωχ! τί θὰ τοῦ κάμη.

‘Η γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Εἰς τὸ μαγειρεὶὸ τὸν πάει πέρονει μὲ τὴ φοῦχτ' ἀλάτι
Κ' ἐτοιμάζεται στὸ στόμα νὰ τοῦ βάλ' ἔνα κομμάτι

Κ' εἶχε κι' ἄλλα νὰ τοῦ κάμη.

Ἡ γρηγὰ μὲ τὸ καλάμι.

Θὰ τοῦ ἔβαξε πιπέρι, στὴ γωνιὰ γονατισμένον
Θὰ τὸν ἄφιν' ὅλη μέρα νηστικὸν καὶ διψασμένον.

Καὶ μὲ τὸ λιανὸν καλάμι

Θὰ τὸν ἔδεονεν ἡ μάμπη.

Μὰ μετάνοιωσε τ' ἀγγόνι κ' εἴτε «δὲν τὸ ξανακάνω,
στὸ σχολεῖο θὰ πηγαίνω, ἀταξίες δὲν θὰ κάνω.»

Καὶ τὸν ἄφησεν ἡ μάμπη

Ἡ γρηγὰ μὲ τὸ καλάμι.

Καὶ ἀλήθεια, ἀπὸ τότε εἶχε φρόνησι καὶ τάξι.

‘Διάβαξ’ ἔγραφ’ ὅλη μέρα.--- Κόντευε πιὰ νὰ πετάξῃ
ἀπὸ τὴ χαρὰ ἡ μάμπη

Ἡ γρηγὰ μὲ τὸ καλάμι.

Τοῦ ἀγόραζε στραγάλια, τοῦ ἀγόραζε πουφέτα,
μάνες, μύγδαλα, φουντούκια, μέλι τ' ἀλειφε τὴ φέτα.

Καὶ τὸν λάτρευεν ἡ μάμπη

Ἡ γρηγὰ μὲ τὸ καλάμι.

Καὶ δὲ γγονός της τότε ἔπεφτε στὴν ἀγκαλιά της

Τὴν φιλοῦσεν εἰς τὸ στόμα, ἔπαιρνε καὶ τὰ φιλιά της.

Κ' ἔλεγε, «καλή μου μάμπη,

νὰ ξεχάσῃς τὸ καλάμι.»

(Δ. Γ. Κ.)

Ἡ φιλαλήθης κόρη.

Ἡ Ἀσπασία καὶ ἡ Καλλιόπη ἦσαν συμμα-
θήτριαι. Μίαν ἡμέραν ἔπαιζαν εἰς τὸν κῆπον
τῆς Ἀσπασίας. Ἐνῷ δὲ ἔτρεχον, φωνάζει ἡ Ἀ-
σπασία: «δυστυχία! Καὶ τώρα τί νὰ κάμω;
ἔπατησα αὐτὸν τὸ ὥραιον ἄνθος καὶ τὸ ἔκοψα.
Ἡ μήτηρ μου θὰ ὄργισθῇ καὶ θὰ λυπηθῇ πολὺ

διὰ τοῦτο. Μοὶ εἶπε νὰ μὴ παιζω εἰς αὐτὸ τὸ
μέρος τοῦ κήπου».

«Μὴ λυπησαί,» εἶπεν ἡ Καλλιόπη. «Κανεὶς
δὲν σὲ εἶδεν, ἐγὼ δὲν θὰ τὸ μαρτυρήσω καὶ σὺ δὲν
θὰ τὸ εἴπης. "Αν σὲ ἐρωτήσῃ ἡ μήτηρ σου· «ποῖος
ἔκοψε τὸ ἄνθος;» εἶπέ της « δὲν εἰξεύρω.»

«Πῶς νὰ εἴπω ψεύματα;» εἶπεν ἡ Ἀσπασία.

«Ἐπειτα μὲ εἶδεν ὁ Θεός, καὶ ἀν δὲν μὲ τιμω-
ρήσῃ ἡ μήτηρ μου, θὰ μὲ τιμωρήσῃ ὁ Θεός, διὰ
τὸ ψεῦμα, τὸ ὅποιον θὰ εἴπω. Ἐγὼ θὰ εἴπω
ὅλην τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν μητέρα μου.»

Η Ἀσπασία ἐπῆρε τὸ ἄνθος καὶ τὸ ἔδειξεν
εἰς τὴν μητέρα της. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὴν ὅλην τὴν
ἀλήθειαν, καθὼς συνέδη εἰς τὸν κήπον.

Η μήτηρ τῆς Ἀσπασίας ἐλυπήθη μὲν διὰ
τὸ ἄνθος, ἐχάρη ὅμως διὰ τὴν φιλαλήθειαν τῆς
Ἀσπασίας καὶ εἶπε.

«Λυποῦμαι, κόρη μου, διότι δὲν ὑπήκουσας εἰς
τὴν παραγγελίαν μου καὶ ἐπρεπε νὰ σὲ τιμωρήσω.
Σὲ συγχωρῶ ὅμως, διότι μοῦ εἶπες τὴν ἀλήθειαν
Ἀπὸ τώρα ὅμως καὶ εἰς τὸ ἔξης δὲν θέλω νὰ
συναναστρέφησαι μὲ τὴν Καλλιόπην καὶ μὲ ὅσα
ἄλλα κοράσια εἶνε 'σὰν τὴν Καλλιόπην, ἐπειδὴ
σὲ συνεδούλευσε νὰ εἴπῃς ψεύματα.

Μάθε δέ, ὅτι τὸν ψεύστην δὲν τὸν πιστεύουσιν,
οὐδὲ ὅταν λέγη τὴν ἀλήθειαν.»

·Ολιγόστιχον.

Τὰ παιδιά εἰς τὴν αὐλὴν κάμνουν θόρυβον πολύν.
Τρέχουν, παίζουν, τραγουδοῦν καὶ χορεύουν καὶ πηδοῦν.

·Ο λαγός.

Ο λαγός εἶνε πολὺ δειλὸν ζῷον. Ἐχει κεφαλὴν ἐπιμήκη, ὡτα μακρὰ καὶ πολύ εὔκινητα.

Οἱ ὄφθαλμοι τοῦ λαγοῦ δὲν εἶνε ζωηροί. Τὰ θλέφαρά του εἶνε μικρὰ καὶ ἔνεκα τούτου λέγουσιν, ὅτι ὁ λαγός κοιμᾶται μὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἀνοικτούς.

Τὸ ἐπάνω χεῖλος τοῦ λαγοῦ εἶνε σχιστόν.

Ο λαγός ἔχει εἰς μὲν τὴν ἄνω σιαγόνα δώδεκα ὀδόντας: δηλαδὴ δύο κοπτῆρας καὶ δέκα τραπεζίτας.

Καὶ εἰς τὴν κάτω σιαγόνα ἔχει ὡσαύτως δύο κοπτῆρας καὶ δέκα τραπεζίτας.

Ο λαιμὸς τοῦ λαγοῦ εἶναι μακρός.

Η οὐρὰ τοῦ λαγοῦ εἶνε μικρά καὶ στρέφεται πρὸς τὰ ἄνω. Ο λαγός ἔχει τέσσαρα σκέλη. Τὰ δύο ὅπισθεν σκέλη τοῦ λαγοῦ εἶνε μεγαλείτερα ἀπὸ τὰ ἔμπροσθεν.

Τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς τοῦ λαγοῦ εἶνε πλατὺ καὶ τριχωτόν.

Εἰς μὲν τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἔχει πέντε δάκτυλους, εἰς δὲ τοὺς ὀπισθίους τέσσαρας.

Οἱ ὀπίσθιοι δάκτυλοι εἶνε μικρότεροι ἀπὸ τοὺς ἐμπροσθίους. Ο λαγὸς πηδᾶ μὲ μεγάλην εὐκολίαν. ὅταν δὲ πηδᾷ, στηρίζει εἰς τὴν γῆν τὰ ὀπίσθια σκέλη ἀπὸ τῶν γονάτων μέχρι τῶν δακτύλων.

Ο λαγὸς ἀναβαίνει εἰς τὰ βουνὰ μὲ μεγάλην εὐκολίαν, καταβαίνει ὅμως μὲ μεγάλην δυσκολίαν. Πολλάκις ὅταν καταβαίνῃ ὁ λαγὸς ἀπὸ ὑψηλὸν μέρος ἀναποδογυρίζει μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ τοὺς πόδας πρὸς τὰ ἄνω.

Αἱ τρίχες τοῦ λαγοῦ εἶνε πολὺ μαλικαί.

Οἱ λαγοὶ διαμένουσιν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰ δάση. Τρώγουσι δὲ τὴν μὲν ἄνοιξιν βλαστούς, τὸ θέρος κόκκους σιτηρῶν καὶ σταφύλια, τὸ δὲ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα χόρτα, ρίζας καὶ κορμούς νέων δένδρων.

Ο ἐλάχιστος θόρυβος τὸν τρομάζει.

Ὅταν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν φωλεάν του, ἐμβαίνει εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν λοξοδρομιῶν καὶ πηδημάτων. Τὸ τελευταῖον δὲ πήδημά του τότε εἶνε πολὺ μεγάλον.

Κάμνει δὲ τοῦτο, διὰ νὰ χάσῃ ὁ κυνηγετικὸς σκύλος, ἢ ἡ ἀλώπηξ τὰ ἵχνη του.

Ο λαγός, σταν καταδιώκηται ύπο τοῦ σκύλου
καὶ κινδυνεύῃ νὰ συλληφθῇ, μαζεύεται τότε πο-
λὺ καὶ μένει ἀκίνητος.

Τοιουτοτρόπως ὁ σκύλος διέρχεται μὲ μεγά-
λην ὄρμήν, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὸν λαγόν.

Τὸ κρέας τοῦ λαγοῦ εἶνε πολὺ νόστιμον.
Ο λαγός γεννᾷ τρεῖς ἡ καὶ τέσσαρας φορὰς
τὸ ἔτος.

Γεννᾷ δὲ τρία ἕως πέντε λαγίδια κάθε φοράν.

Ποίημα.

Λαγουδάκι μου καλό,
Ἄσπρο ἄσπρο παχουλό,
Δέν μου λέγεις, διὰ τί
τόσος φόβος σὲ κρατεῖ:

"Ελα 'δω 'ποῦ σ' ἀγαπῶ,
Ἐχω κάτι νά σοῦ 'πω.

"Αν δὲν εἶνε χωρατάς
Κυνηγέ, δὲν μ' ἀπατᾶς
Τὸ τουφέκι, τὰ σκυλιά
Εἶνε ἀσχημη δουλειά.

(Α. Κ.)

Ποίημα.

Νύκτα ὁ λαγός ἐβγῆκε,
λαχανόκηπον εὑρῆκε.
Τρέχει μέσα καὶ ἀρχίζει
τὴν κοιλιά του νὰ γεμίζῃ.

Ιυστυχία του! παρέκει
κυνηγός μὲ τὸ τουφέκι
τὸν πτωχὸν παραμονεύει,
πλησιάζει καὶ σκοπεύει.

Μπάμ! ἡκούσθη στὸν ἀέρα
πλὴν τὰ βόλια πῆγαν πέρα
καὶ τὸ γέφον τὸ καῦμένο
ἐτινάχθη τρομαγμένο.

Φεύγει ὁ λαγός ἀκόμα
μὲ τὸ λάχανο στὸ στόρα,
κ' ἐδιδάχθη νὰ προσέχῃ,
ποῦ ἐμβαίνει καὶ ποῦ τρέχει.

(Α. Κ.)

Τὸ πουλάκι.

«Τὶ ἔχεις, πουλάκι μου, καὶ εἶσαι λυπημένον,» ἔλεγε μίαν ἡμέραν ἡ Ἰωάννα εἰς τὸ κανάρι της, τὸ ὄποιον ἦτο μέσα εἰς τὸ κλουβί. «Ἐγώ σὲ ἀγαπῶ, μικρόν μου πτηνόν, πολύ. Διὰ τί ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν χάνεις τὴν εὐθυμίαν σου καὶ τὴν ζωηρότητά σου; Τί θέλεις; Μήπως εἶσαι ἀρρωστον; Δὲν θέλω νὰ λυπησαι.»

Ἡ μήτηρ τῆς Ἰωάννας ἤκουσε ταῦτα καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν. « Ἰωάννα, διὰ τί ἐρωτᾶς τὸ πουλάκι τί ἔχει; Δὲν καταλαμβάνεις, ὅτι τὸ πουλάκι λυπεῖται, διότι εἶνε εἰς τὴν φυλακήν; Ηέσον θὰ ἐλυπεῖσο σύ, ἐὰν σὲ ἔκλειον ἐντὸς δωματίου;

Ίδού, διὰ τί τὸ μικρὸν πτηνὸν δὲν εἶνε εὔθυμον καὶ ζωηρόν.

“Αφησέ το ἐλεύθερον νὰ πετάξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ κλουβί καὶ τότε θὰ ιδῆς, μὲ πόσην χαρὰν θὰ πετᾷ καὶ πόσον εὔθυμα θὰ κελαδῆ.»

“Η Ἰωάννα ἤγοιξε τὴν θύραν τοῦ κλωβίου καὶ
ἀφῆσεν ἐλεύθερον τὸ πουλάκι νὰ πετάξῃ.

Ποίημα.

Απὸ τὸ κλουβί σου
Πέταξε, πουλί,
Τὸ χλώρῳ κλαδί σου
Πάλι σὲ καλεῖ.

Καὶ ἡ γῆ ντυμένη
χλόης φορεστά
Πάλιν σὲ πρασμένει
ἔχω στὴ δροσιά.

Σὲ καλ’ ἡ μαρά σου
Πέρα στὸ κλαδί
Τὴν ἐλεύθερία σου
Γλυκοκελαδεῖ.

Πέταξε, πουλάκι,
Πλειό δὲν σὲ κρατῶ
Μ’ ἔνα μου φιλάκι
Σ’ ἀποχαιρετῶ.

• Η ἑξοχή.

“Ητο Ιούλιος μήν. Αἱ ἑξετάσεις τῶν σχολείων εἶχον τελειώσει. Ἀλλοι μὲν τότε ἀνεχόρουν οἰκογενειακῶς ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ μετέβαινον εἰς παραλίους πόλεις, καὶ ἄλλοι ἑξήρχοντο εἰς τὴν ἑξοχήν, διὰ νὰ ἀναπνεύσωσι καθαρὸν καὶ δροσερὸν αέρα.

“Η Ἀσπασία ἐπεθύμει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἑξοχήν· ἀλλὰ πῶς νὰ ὑπάγῃ; Ο πατήρ της ἦτο ράπτης, καὶ δὲν ἦδύνατο νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐργασίαν του. Η μήτηρ της ἐπρεπε νὰ μένῃ εἰς τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ περιποιηται τὸν σύζυγόν της καὶ τὰ μικρότερα παιδία της.

“Η θεία τῆς Ἀσπασίας κατώκει εἰς τὴν ἑξοχήν. Αὕτη ἡμέραν τινὰ ἥλθεν εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἐπισκεψθῇ τὴν μητέρα τῆς Ἀσπασίας.

Π. Παυλάτου — Ἀλφαβητάριον τεῦχος Β'

•Οτε ἡ θεία τῆς Ἀσπασίας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν
ἔξοχὴν ἔλαθε μαζὶ της τὴν Ἀσπασίαν.

Ἡ Ἀσπασία εἰς τὴν ἔξοχὴν ἐσηκώνετο πολὺ^{πρωτ.}

Ἡ θεία τῆς ἥλμεγε τὴν ἀγελάδα. Ἐκ τοῦ ω-
ραιοῦ ζεστοῦ γάλακτος ἐδιδεν εἰς τὴν Ἀσπασίαν.

Ἡ Ἀσπασία ἔρριπτεν εἰς τὰς ὅρνιθας καὶ εἰς
τὰς πάππιας τροφήν.

Ἐσύναζε τρυφερὰ χορταράκια καὶ φύλλα καὶ
τὰ ἔρριπτεν εἰς τὴν ἀγελάδα, τὸ ἄρνάκι καὶ τὴν
αἴγα.

Ἡ Ἀσπασία ἦτο πολὺ εὐχαριστημένη εἰς τὴν
ἔξοχήν.

Οτε δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἦτο ῥόδοκόκ-
κινος καὶ πολὺ εὔθυμος. Ἐδιηγεῖτο δὲ μὲν πολλὴν
εὐχαριστησιν εἰς τοὺς γονεῖς της καὶ εἰς τὰς φί-
λας της τὴν ώραιαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν ἐπέρασεν
εἰς τὴν ἔξοχήν.

Ποίημα.

Ηλθες, ήλθες καλοκαῖρι
κι' ὁ Θεός πολλὰ

Μὲ τὸ ἀγιόν του χέρι
σκόρπισε καλά.

Στέμμυρτιὲςκρυμμέν' ἀηδόνια
ψάλλουν λιγυρά,

Καὶ πετοῦν τὰ χελιδόνια
μ' ἐλαφρὰ πτερά.

Τὰ μελίσσια μὲν φρεντάδες
δῶ κ' ἐκεὶ πετοῦν,

Καὶ μὲν χάρ' αἱ χρυσοκίδες
τάνθη χαιρετοῦν.

Εἰς τοὺς κάμπους πρασινίζουν
χόρτα δροσερά,
Εἰς τοὺς λόφους ψιθυρέζουν
τὰ γοργά νερά.

Ἐθμορφ' ἀνθη στοῦς ἀέρας
χύνουν μυρωδιά,
κι' ἀνθοδέσμας στάς μητέρας
φέρουν τὰ παιδιά
(Γ. Βιζυνυδο)

·Η φιλελεύμων κόρη.

·Η Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Νικόλαος ἐπήγαινον εἰς τὸ σχολεῖον. ·Η μήτηρ των εἶχε δώσει εἰς τὴν Ἀθηνᾶν δύο πεντάρες, διὰ νὰ ἀγοράσωσι δύο κουλούρια.

Εἰς τὸν δρόμον ἐκάθητο μία τυφλὴ γραία, ἡ οποία ἔζητει ἐλεημοσύνην.

·Η Ἀθηνᾶ ἔδωκεν εἰς τὴν γραίαν τὴν μίαν πεντάραν.

·Ο Νικόλαος ἤρχισε τότε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ, ἐπειδὴ ἡ ἀδελφή του ἔδωκε τὴν πεντάραν εἰς τὴν γραίαν.

«Μὴ κλαίης» εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ. «Ἐγὼ ἔδωκα τὴν ἴδικήν μου πεντάραν. Ἰδοὺ ἡ ἴδική σου, λάβε την καὶ ἀγόρασε τὸ κουλοῦρί σου. Ἐγὼ περισσότερον εὐχαριστοῦμαι, ποῦ ἔδωκα τὴν πεντάραν μου εἰς τὴν τυφλὴν γραίαν, παρὰ νὰ φάγω τὸ καλλίτερον γλύκισμα.»

Ποίημα.

Σύχαστος ἡ γιαγιά φωνάζει,
Κάμε φρόνιμα, τοῦ λέει,
Μὰ δὲ Γεωργος δὲν συχάζει,
Κι' ὅλο κλαίει, ὅλο κλαίει.

Μέσος στής κάμαρες γυρίζει,
Μὲ τὴν κοῦκλά του μαλώνει,
Ο, τι βρίσκει τὸ τσακίζει
Καὶ τὰ δούχα του λερώνει.

Μπρέ Γεωργάκη μου, στοχάσου,
Στῶπα μιὰ καὶ πέντε κ' ἔξη,
Θὰ θυμώσῃ ἡ γιαγιά σου
Καὶ γερὰ θὰ σου τῆς βρέξῃ.

Μὰ ὁ Γεῶργος τὴν δουλειά του,
Τὴν γιαγιὰ δὲν χαμπαρίζει,
Καὶ κτυπᾷ τὰ πόδια κάτου
Καὶ διπλές φωνὲς ἀρχίζει.

Μὰ θυμώνει κ' ἡ γιαγιά
Ἄπὸ τὸ αὐτὸν πιάνει
Καὶ φωνάζει ὁ Γεῶργος πιὰ
Πῶς δὲν θὰ τὸ ξανακάνῃ.

Τὰ μικρὰ παθήματα
τῶν παιδιῶν μαθήματα.

· Η μέλισσα καὶ τὸ πρόβατον.

· Η μέλισσα εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον· «ἄνθρωπε, βλέπεις πόσον ἐγὼ κοπιάζω διὰ σὲ καὶ πόσον σὲ εὔεργετῶ. Ἀπὸ τὸ πρωὶ πετῶ μακράν, πετῶ ἐδῶ, πετῶ ἐκεῖ καὶ συνάζω ἀπὸ τὰ ἄνθη ὅ, τι χρειάζεται, διὰ νὰ σου κατασκευάσω τὸ κηρι καὶ τὸ μέλι.

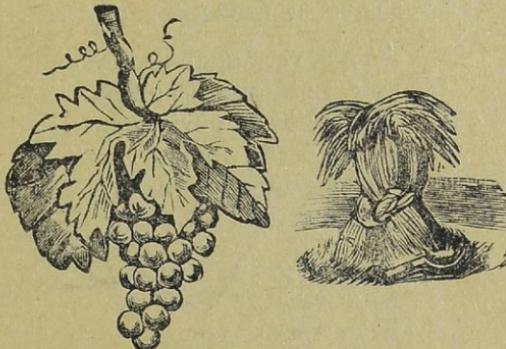
«Ἐχεις λοιπὸν ἄλλον μεγαλύτερον εὔεργέτην ἀπὸ ἐμὲ μεταξὺ τῶν ζώων;» «὾ οὐ καλή μου μέλισσα,» εἶπεν ὁ ἄνθρωπος. «Σὲ ἀναγνωρίζω ὡς εὔεργέτριάν μου καὶ σὲ εὔγνωμον. Δὲν δύνα-

ὅμως νὰ σοῦ ἀποκρύψω τὴν ἀλήθειαν.

«Ἐχω καὶ ἔνα ἄλλον μεγαλύτερον εὔεργέτην
μεταξὺ τῶν ἄλλων ζώων».

«Καὶ ποῖος εἶνε;» ἡρώτησεν ἡ μέλισσα.

«Εἶνε τὸ πρόβατον,» ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος.

· Η ἄμπελος καὶ ὁ σῖτος ·

· Η ἄμπελος ἡρώτησε τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν ἔχῃ
ἄλλον μεγαλύτερον εὔεργέτην μεταξὺ τῶν
φυτῶν.

«Δὲν ἀρνοῦμαι,» εἶπεν ὁ ἄνθρωπος, «ὅτι σοῦ
χρεωστῷ πολλὰς εὔεργεσίας. Ἐχω ὅμως καὶ
ἄλλον εὔεργέτην μεταξὺ τῶν φυτῶν μεγαλύτε-
ρον ἀπὸ σέ.»

«Καὶ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ μεγαλύτερος εὔεργέ-
της σου ἀπὸ ἐμέ;» ἡρώτησεν ἡ ἄμπελος

«Εἶνε ὁ σίτος,» ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος. «διότι,
ἐὰν ὁ καρπὸς μοῦ εἴνε εὐχάριστος, ὁ σίτος δῆμας
μοῦ εἴνε ἀναγκαιότατος.»

Η πεταλοῦδα.

Μιὰ ώραία πεταλοῦδα
σ' ἔνα κάμπο μιὰ φορά,
Φουντωτὴ καὶ παρδαλὴ
ζοῦσε κ' ἦτον μιὰ χαρά.

Τάκρα της λαμποκοποῦνε
σὰν διαμάγτια φλογερά.
Ολογ τὸν καιρὸν γυρίζει
καὶ τὰ ἄνθη χαιρετᾶ.
Τώρα κάθεται σ' αὐτό,
τώρα φεύγει καὶ πηδᾷ.

Στὸ καθένα φιθυρίζει
εἰμαι νόστιμο πολύ ;
Τάχα τέτοια εὑμορφία
σ' ἄλλο βρίσκεται πουλί ;

Τὰ κεράσια.

Ο Δημήτριος εὐχαριστεῖτο πολὺ νὰ καλλιεργῇ
τὸν κῆπον. Επότιζε τὰ ἄνθη, ἐσκάλιζε τὰ δέν-

δρα, ἐκαθάριζε τὸν κῆπον ἀπὸ τὰ ἄγρια χόρτα
καὶ ἐφύτευσε διάφορα φυτά.

·Ο Δημήτριος ἦτο ἔνας καλὸς μικρὸς κηπουρός.

Μίαν ἡμέραν παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ τοῦ
προμηθεύσῃ μίαν κερασέαν, διὰ νὰ τὴν φυτεύσῃ.

·Ο πατὴρ τοῦ Δημητρίου ἐφρόντισε καὶ ηὔρε
μίαν κερασέαν, τὴν ὅποιαν ἔδωκεν εἰς τὸν Δη-
μήτριον.

·Ο Δημήτριος, ὅτε εἶδε τὴν κερασέαν, ἡ ὅποια
ἐφαίνετο ξηρά, ἐνόμισεν ὅτι θὰ χάσῃ τὸν κόπον
του, ἀν τὴν φυτεύσῃ. ·Επειτα εἶπε μὲ τὸν νοῦν
του· καὶ τί θὰ χάσω;

«Ἄς τὴν φυτεύσω.»

·Εσκαψε λοιπὸν ἔνα λάκκον καὶ ἐφύτευσε τὴν
κερασέαν. Τὴν ἐπότιζε τακτικὰ καὶ τὴν ἐπερι-
ποιεῖτο.

Τὴν ἀνοιξιν ὁ Δημήτριος εἶδε μὲ μεγάλην χα-
ράν, ὅτι ἡ κερασέα του ἔκαμε βλαστοὺς μὲ ώραια
πράσινα φύλλα. ·Ο Δημήτριος τότε ἐπεριποιεῖτο
περισσότερον τὸ δενδράκι του.

Τὸ δενδράκι ἐμεγάλωσεν, ἔκαμεν ἄνθη, ἀπὸ
τὰ ὅποια ἔγειναν κεράσια.

Κατ' ἀρχὰς τὰ κεράσια ἦσαν μικρὰ καὶ πράσινα. Ὁλίγον κατ' ὄλιγον ὅμως ἐμεγάλωσαν καὶ ώριμασαν.

Ἡτο δὲ τότε μία χαρὰ ἡ κερασέα μὲ τὰ ώραια κόκκινα κεράσιά της.

Τὸ τριαντάφυλλον.

Τὸ τριαντάφυλλον εἶνε ώραιον καὶ εὐώδες ἄνθος.

Τὸ φυτόν, τὸ ὅποιον κάμνει τὰ τριαντάφυλλα ὀνομάζεται τριανταφυλλέα.

Ἡ τριανταφυλλέα εἶνε θάμνος ἀκανθώδης.

Τὰ τριαντάφυλλα ἀνθίζουσι τὴν ἄνοιξιν.

Τὸ τριαντάφυλλον ἔχει μίσχον ἀκανθώδη καὶ κάλυκα, ἡ ὅποια ἔχει χρῶμα πράσινον καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε φύλλαρια.

Τὸ τριαντάφυλλον ἔχει στεφάνην, ἡ ὅποια σύγκειται ἀπὸ πολλὰ φύλλα, τὰ ὅποια ὀνομάζονται πέταλα.

Τὰ πέταλα τοῦ τριανταφύλλου ἔχουσιν ὥραιον
κόκκινον χρῶμα, τὸ δόποιον ὄνομάζεται τριαντα-
φυλλί.

Ἐντὸς τῆς στεφάνης τὸ τριαντάφυλλον ἔχει
τοὺς στήμονας, οἱ δόποιοι ἔχουσι χρῶμα κίτρινον.

Μὲ τὰ τριαντάφυλλα κατασκευάζεται ὥραιον
γλυκό.

Ἄπὸ τὰ τριαντάφυλλα γίνεται καὶ τὸ τριαν-
ταφυλλέλαιον.

Ἄπ' ἀγκάθι βγαίνει ὁδὸν καὶ ἀπὸ ὁδὸν βγαίν' ἀγκάθι.

Τριαντάφυλλο κλειστὸ εἶδ' ἔνα παιδάκι,
Ἔτο τόσῳ γελαστὸ χαρωπὸ καὶ μυρίστὸ τὸ τριανταφυλλάκι

Νέο τριαντάφυλλο, τριανταφυλλάκι.

Ἄχ! λουλοῦδι προφαντό, εἴπε τὸ παιδάκι,
Θὰ σὲ κόψω, δὲν βαστῶ. "Αν μὲ κόψῃς σοῦ κεντῶ
τὸ μικρὸ χεράκι, εἴπε τὸ τριαντάφυλλο, τὸ τριανταφυλλάκι.
Ξεκαρδίζεται, γελᾷ τὸ μικρὸ παιδάκι.

Τὸ τραβῆ, τὸ ξεκολλῆ. Τί ἀγκάθια ! Τί πολλά !
στὸ μικρὸ χεράκι !

Ἄχ! κακὸ τριαντάφυλλο, τριανταφυλλάκι.

"Ιππος καὶ ὄνος.

Γεωργός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. Τὰ ζῷα
ταῦτα ὁ κύριός των ἐφόρτωσε σῖτουν. Τὸ φορτίον
τοῦ ὄνου ἦτο βαρὺ καὶ ὁ δρόμος μεγάλος.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου ὁ δυστυχήσőνος ἡσθάνετο πολὺ τὸ βάρος τοῦ φορτίου του. Οἱ πόδες του ἔτρεμον καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἔμελλε νὰ πέσῃ κάτω, ἐπειδὴ δὲν ἦδύνατο νὰ φέρῃ τὸ φορτίον.

Εἴπε δὲ τότε εἰς τὸν ἵππον· «ἀγαπητέμου σύντροφε, σὲ παρακαλῶ, βοήθησόν με καὶ πάρε ὅλιγον ἀπὸ τὸ φορτίον μου, διότι κινδυνεύω νὰ ἀποθάνω.»

«Τί λέγεις;» εἶπεν ὁ ἵππος, «νὰ πάρω ἀπὸ τὸ φορτίον σου καὶ νὰ τὸ φορτωθῶ ἐγώ; Μυαλὸ ποῦ τὸ ἔχεις! Εἰσαι πολὺ ἀνόητος. Ολίγον μὲ μέλει ἀν ἀποθάνης.»

Μετὰ ἔνα λεπτὸν τῆς ὥρας ὁ δυστυχήσőνος πίπτει νεκρὸς ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου του.

Τότε ὁ κύριος ἐφόρτωσεν ἐπάνω εἰς τὸν ἵππον τὸ σάγμα τοῦ ὄνου καὶ ὅλον τὸ φορτίον αὐτοῦ

«Ἐπειτα ἐξέδειρε τὸν ὄνον καὶ ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὸν ἵππον καὶ τὸ δέρμα.

Ο ἵππος ἀσθμαίνων ἐβάδιζε μὲ τόσον βαρὺ φορτίον. «Ἐλεγε δὲ τότε μὲ τὸν νοῦν του· «καλὰ νὰ πάθω, διότι δὲν ἐλυπήθην τὸν σύντροφόν μου.»

Αὐτὰ παθαίνουσιν, ὅσοι δὲν λυποῦνται τοὺς
ἄλλους καὶ δὲν τοὺς βοηθοῦσιν.

Κάμε τὸ καλὸ καὶ ώχ' το στὸ γιαλό.

Ἄνθρωπε νὰ τὸ εἰξεύρῃς

Ο, τι κάμεις, θὰ τὸ εῦρῃς.

Αλιεὺς καὶ ἰχθύες.

Αλιεύς τις μετέβαινεν εἰς τὴν παραλίαν διὰ
νὰ ἀλιεύσῃ. Εἰς τὸν δρόμον ἔχασε τα ἀγκίστρια
του. Ὁτε ἔφθασεν εἰς τὴν παραλίαν εἶδεν, ὅτι
δὲν εἶχεν ἀγκίστρια καὶ ἐλυπήθη τότε πολύ,
ἀλλὰ τί νὰ κάμη;

Διὰ νὰ διασκεδάσῃ λοιπὸν τὴν λύπην του, ἔ-
παιζε τὸν αὐλόν του.

Βλέπων δὲ τοὺς ἰχθῦς μέσα εἰς τὴν θάλασσαν,
παρεκάλει αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὴν ξηρὰν νὰ

χορεύσωσιν· οἱ ἵχθυες ὅμως δὲν ἔδιδον προτοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀλιέως.

‘Ο ἀλιεὺς ἐπέστρεψε μετὰ ταῦτα εἰς τὸ σπίτι του.

Τὴν ἀλλην ἡμέραν ἐπῆρε τὰ δίκτυά του καὶ κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐκεὶ ἔρριψε τὰ δίκτυά του καὶ ἐκλεισθε μέσα εἰς αὐτὰ πολλοὺς ἵχθυς.

Μετὰ ταῦτα ἔσυρε τὰ δίκτυα μὲ τῶν ἵχθυς εἰς τὴν ξηράν. Τότε οἱ ἵχθυς ἥρχισαν νὰ χορεύωσιν.

‘Ο δὲ ἀλιεὺς εἶπεν εἰς αὐτούς·

«Παύσατε νὰ μοῦ χορεύητε τώρα. Χθές, ὅτε σᾶς παρεκάλουν νὰ χορεύητε, σεις δὲν ἦθέλετε. Σήμερον δὲν θέλω καὶ ἐγὼ νὰ χορεύητε.»

Ηοίνα.

‘Ο Ψαράς.

Δειλινὸ ἐσήμιανεν, δ ψαρᾶς γελάει.

Μπαίνει στὴ βαρκοῦλά του, πέρνει τὸ κουπί του.

“Ἐχει καὶ τὰ δίκτυά του στὸ δεξὶ του πλάϊ,

Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινῷ νὰ πῆ.

«Τοῦ γιαλοῦ τὰ παλληκάρια

Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια.»

Στ' ἀνοικτὸ τὸ πέλαγο ἔκεινῷ νὰ πάῃ,

‘Ρίχν’ ἔκει τὰ δίκτυα του, δλος προκοπή.

Στὴ βαθειὰ τὴ θάλασσα λίγο τὰ κρατάει

Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινῷ νὰ πῆ.

«Τοῦ γιαλοῦ τὰ παλληκάρια

Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια.»

Τόσο, τόσο ψάρεμα δι ψαρᾶς τραβάει,

δποῦ λὲς τὸ δίκτυ του, πῶς θὲ νὰ κοπῆ.

Μὲ χαρᾶς χαμόγελο γύρω του κυτάει

Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινῷ νὰ πῆ.

«Πάρτε, πάρτε, παλληκάρια,

Φρέσκα ψάρια, φρέσκα ψάρια.»

(Ι. Πολέμης.)

+ Αἱ πέντε αἰσθήσεις.

Εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ φύσις

Πέντ’ ἔχαρισεν αἰσθήσεις

“Ορασιν καὶ ἀκοήν,

Γεῦσιν, δσφρησιν, ἀφήν.

Βλέπω μὲ τοὺς ὁφθαλμούς μου

Λόφους, λίμνας, ποταμούς,

Βράχους, θάλασσαν, βουνά,

Λίθους, ἔντομα, πτηνά.

Εἰς τὰ ὅτα μου γλυκεῖαν,

‘Αήρ φέρει μελῳδίαν

Τὴν φωνὴν τῶν ἀηδόνων

Καὶ τὸν ἥχον τῶν κωδώνων.

Γίνεται διὰ τῆς γλώσσης
Γεύσεων παντοίων γνῶσις,
Εἰν· ἡ ζάχαρη γλυκεῖα
Καὶ ἀρέσ· εἰς τὰ παιδία.

Διὰ τῆς ἁιδὸς ὁ κύων
Ἀνιχνεύει τὸ θηρίον.
Οσφρανόμεθα καὶ ἡμεῖς
Τὰ μετέχοντα ὄσμῆς.

Πέμπτη τῶν αἰσθήσεών μας
Μὲ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν μας
Ἐξετάζει, φήλαφεῖ
Όνομάζεται ἀρή.

“Ονος ἐνδυθεὶς δέρμα λέοντος.

Μίαν φορὰν ἔνας ὄνος εὗρε δέρμα λέοντος.

Ο ὄνος ἐφόρεσε τὸ δέρμα τοῦ λέοντος καὶ
ἐφαίνετο ὡς λέων.

Οἱ ἄνθρωποι βλέποντες αὐτὸν, ἐνόμιζον ὅτι
εἶνε ἀληθινὸς λέων καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἔφευγον
κατατρομαγμένοι μακράν

Καὶ ὅσα ζῷα ἔβλεπον αὐτὸν ἔφευγον.

Ὦτε ὅμως ἐφύσησε δυνατὸς ἀνεμος, τὸ δέρμα τοῦ λέοντος, τὸ ὄποιον ἐφόρει ὁ ὄνος, ἐσηκώθη καὶ τὸ ἐπῆρεν ὁ ἀνεμος. Τότε ἐφάνη, ὅτι ἦτο ὄνος καὶ ὅχι λέων. Ἐτρεῖσαν δὲ τότε ὅλοι μὲν ξύλα καὶ μὲν φόπαλα καὶ τὸν ἐξυλοφόρτωσαν ἀνηλεῶς.

Ο ἀγνώμων ὄφις.

Ἐνας γεωργὸς ἐπήγαινε τὸν χειμῶνα εἰς τὸν ἀγρὸν του, διὰ νὰ ἐργασθῇ.

Εἰς τὸν δρόμον εὗρεν ἕνα ὄφιν παγωμένον

• Ο γεωργὸς ἐλυπήθη τὸν ὄφιν, τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς τὸν κόλπον του, διὰ νὰ τὸν ζεστάνῃ.

• Ο ὄφις ἐζεστάθη. Ὁτε δομως ἐζεστάθη, ἐδάγκασεν ὁ ἀγνώμων τὸν εὔεργέτην του.

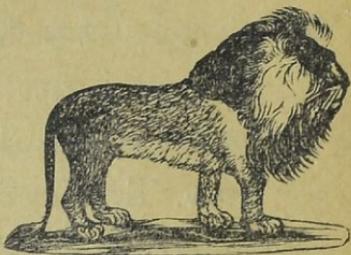
Οστις δίδει ἀντιμισθίαν τὸ καπόν ἀντὶ καλοῦ,
ἔχει ὄφεως καρδίαν ιοβόλου καὶ κακοῦ.

T E A Θ Σ

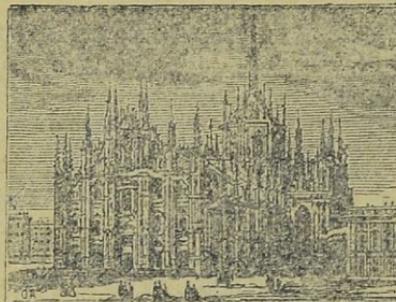
ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΣΙΑ

Ηλιος

Δέων

Ναός

Σκορπιός

Στρατιωτικὸς περίπατος τῶν παιδίων

Αριθ. { Πρωτ. 10367
(Διεκπ. 8521

*Εν Αθήναις τῇ 3 Ιουλίου 1905

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρός τὸν κ. Π. Παυλάτον

Έχοντες ὑπὸ δύοις τὸν νόμον ΒΤΓ' τῆς 12ης Ιουλίου 1895,
τὸ σχετικὸν Βασ. Διάταγμα τῆς 28 Ὁκτωβρίου ἰδίου ἔτους, τὰς
προσηρύξεις περὶ διαγωνισμῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Δημοτικῆς
Εκπαίδευσεως καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας, δηλοῦ-
μεν ὑμῖν, διτὶ ἐγκρίνομεν τὸ ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑπο-
βληθὲν **Αλφαριθμητάριον Μέρος Β'**. δπως εἰσαχθῆ ἐπὶ πεν-
ταετίαν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους ὡς διδακτικὸν βιβλίον
διὰ τὸν μαθητὰς τῆς Α'. τάξεως τῶν δημοσίων, δημοσυντηρήτων καὶ
ἰδιωτικῶν σχολείων.

Καλείσθε δὲ πως ἐκτελέσητε τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου κλπ.
ὑπαγορευόμενα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀναγραφομένας παρα-
τηρήσεις.

Ο Υπουργός

Α. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

ΣΤΕΦ. Μ. ΠΑΡΙΣΗΣ

Γ. ΖΗΣΗ-Δ.Π. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
4-O

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙ

(ΜΕΡΟΣ Α' και Β')

ΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΑΦΛΑ

Ιανουάριο Β. Κωνσταντίνη

E.292

Δ. Γ. ΖΗΣΗ - Δ. Π. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Η ΧΑΡΑ ΜΑΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ Δ'.
Αντίτυπα 10,000

Άριθ. Εγκριτ. σποφ.
Υπουργείου Παιδείας
51231 20 Αύγουστου
51232 1934

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.—ΑΘΗΝΑΙ
4—ΟΔΟΣ ΑΛΘΑΙΑΣ—4
1937

Κάθε γυνήσιο ἀντίτυπο ὑπογράφεται.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΕΥΘ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

PRINTED IN GREECE - 1937

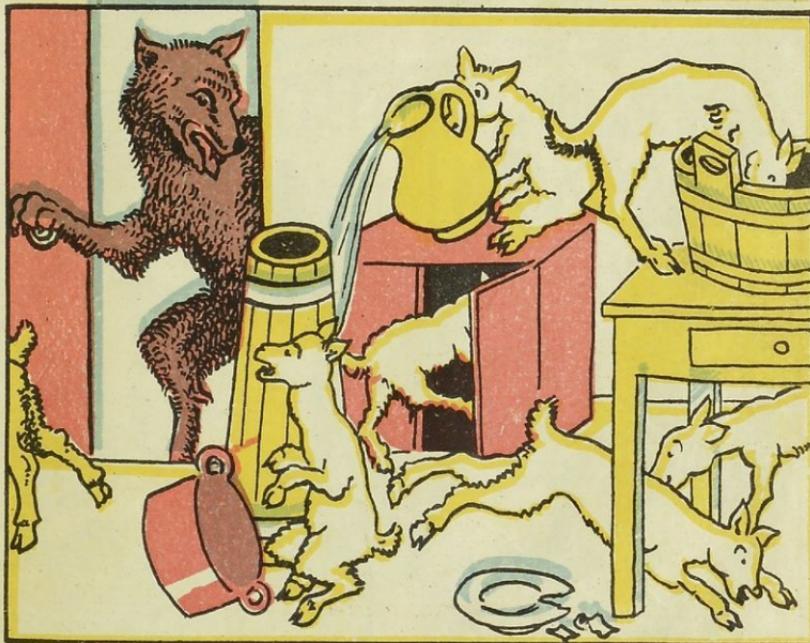
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

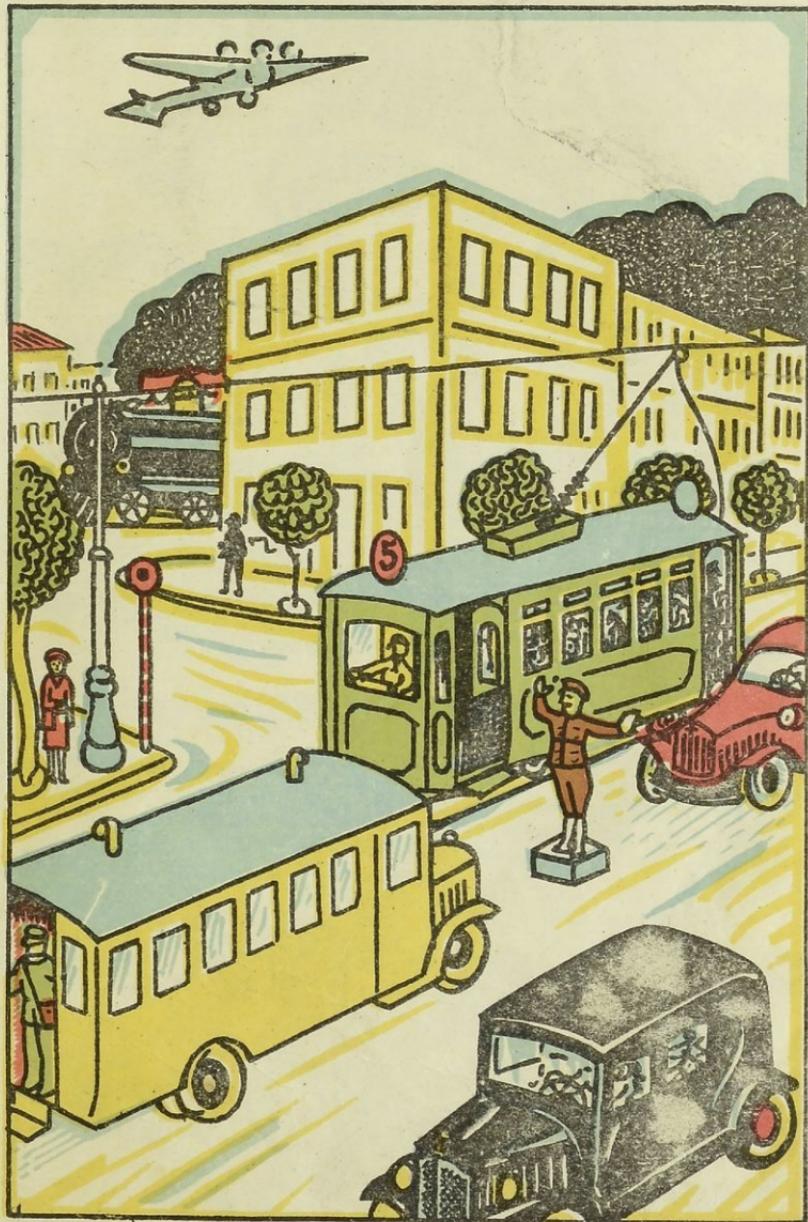

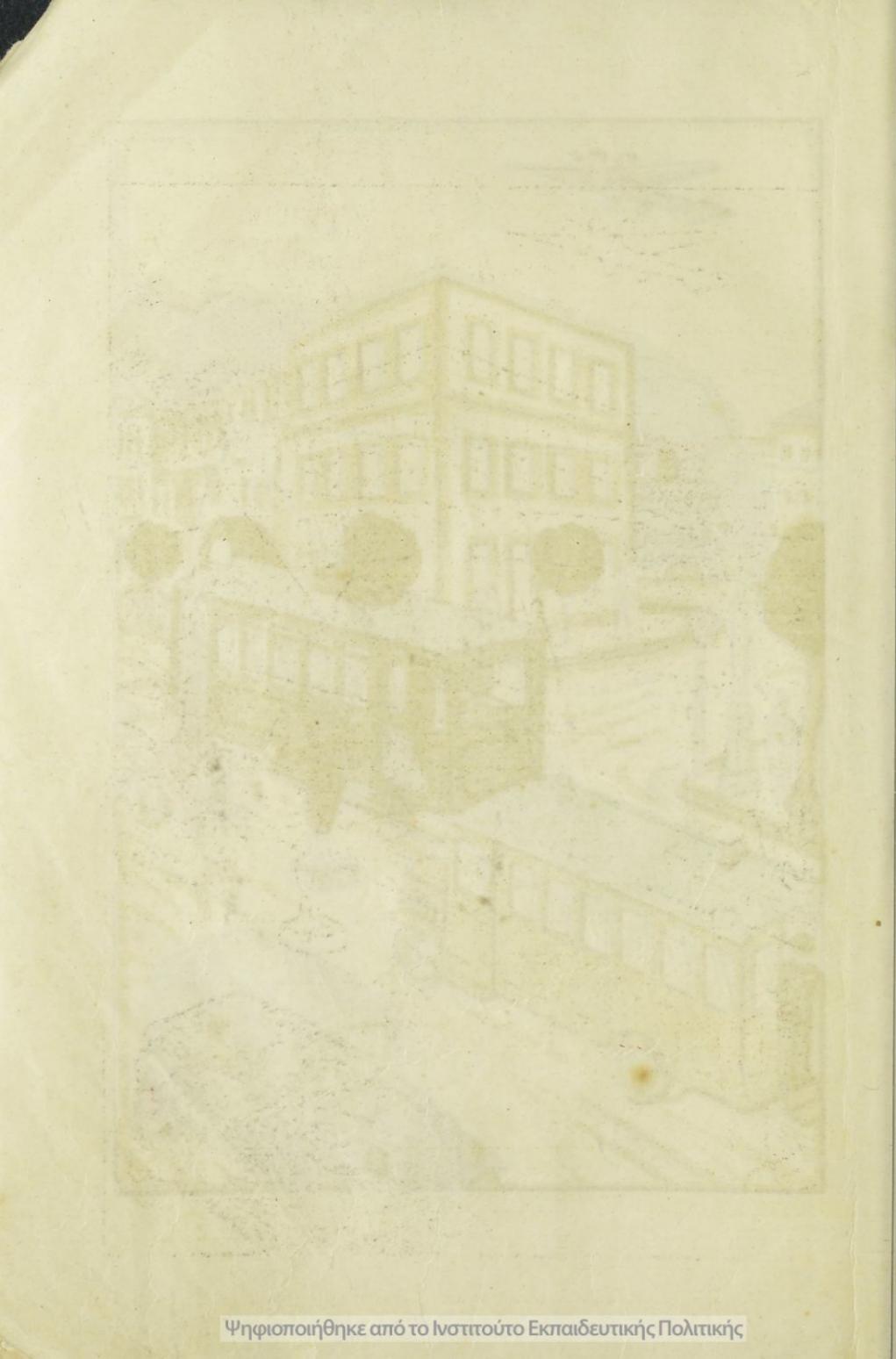

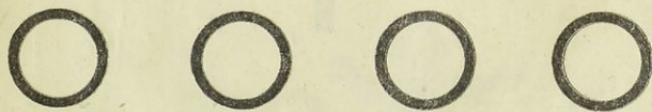

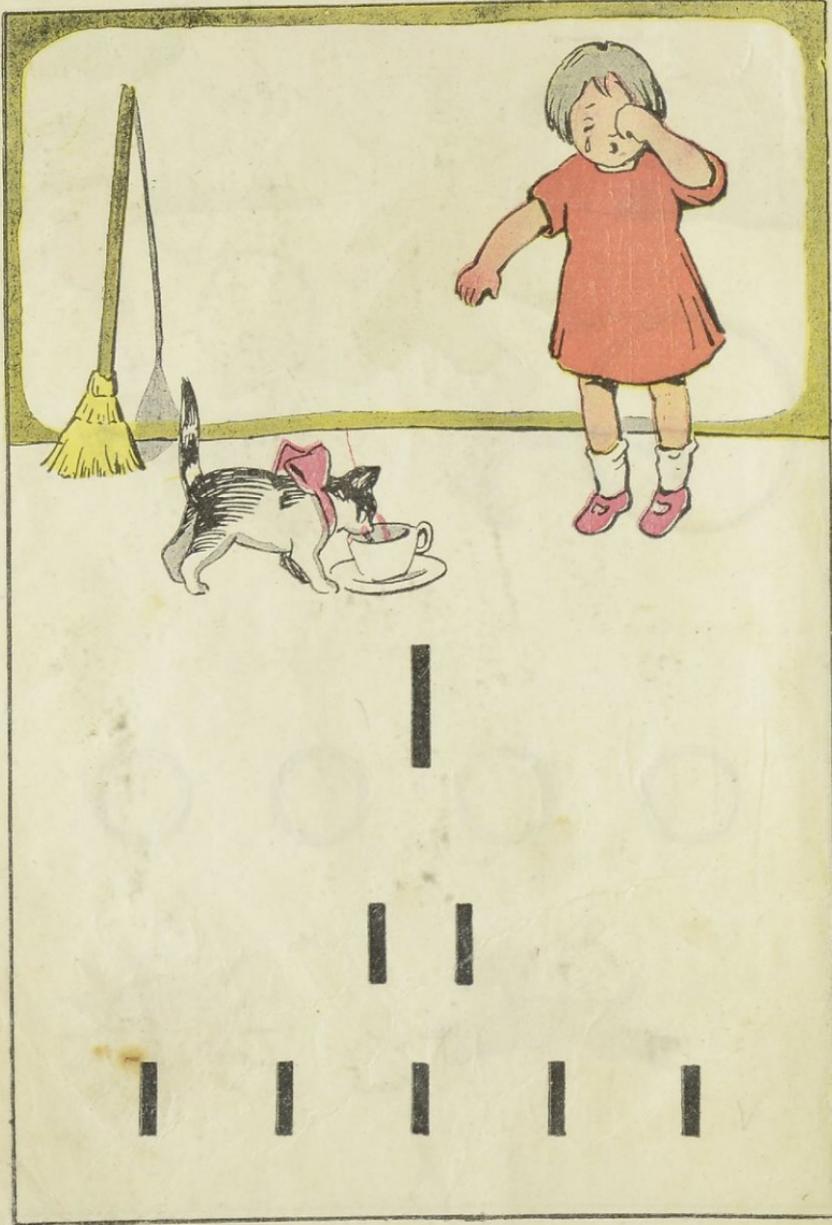

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

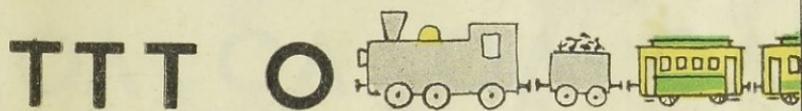

T T T T I T T T T I

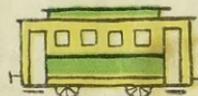
TO

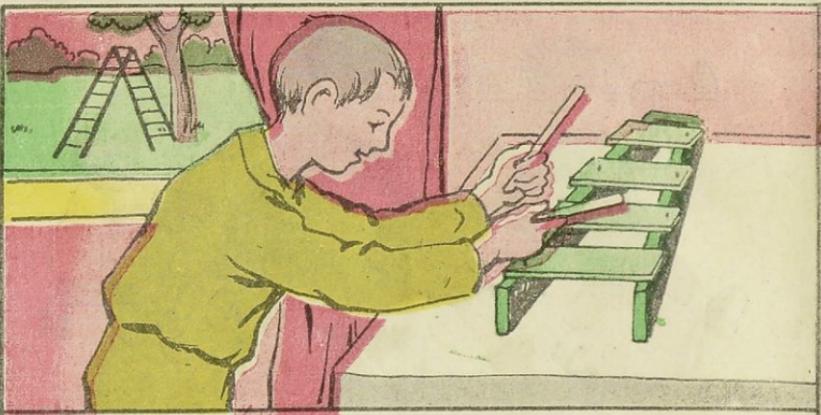
TO

TO

T

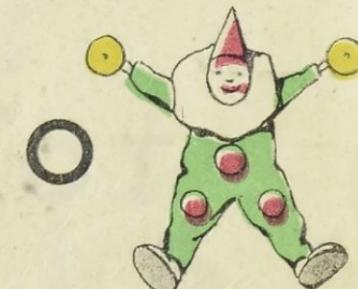

ΛΙ ΛΙ ΛΙ ΛΙ

ΛΟ ΛΟ ΛΟ ΛΟ

ΛΙΛΙ ο

ΛΙΛΙ ΤΟ

Λ

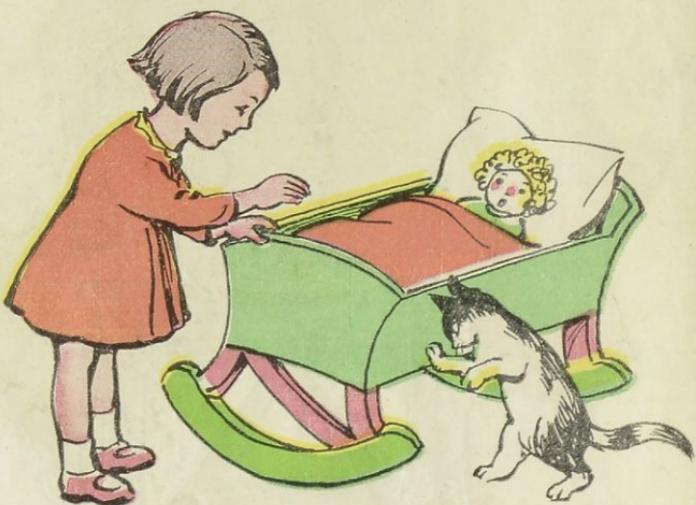
A A A

A T I ΛΙΛΙ !

ΟΛΑ ΤΑ

A

N N N

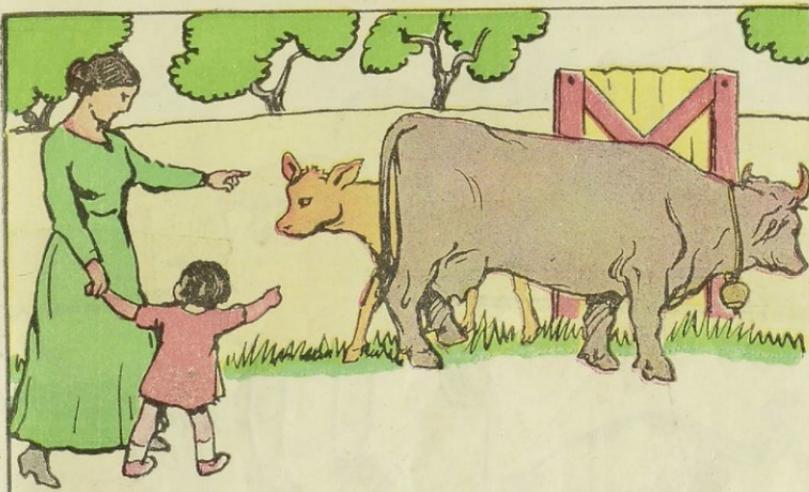
NANI

NANI NANI TO NINI

ΛΙΝΑ, ΝΑ ΤΟ ΝΙΝΙ!

PITA

N

M M M

MAMA, NA MIA

ΛΙ ΛΑ ΤΟ

NINA, NA TO

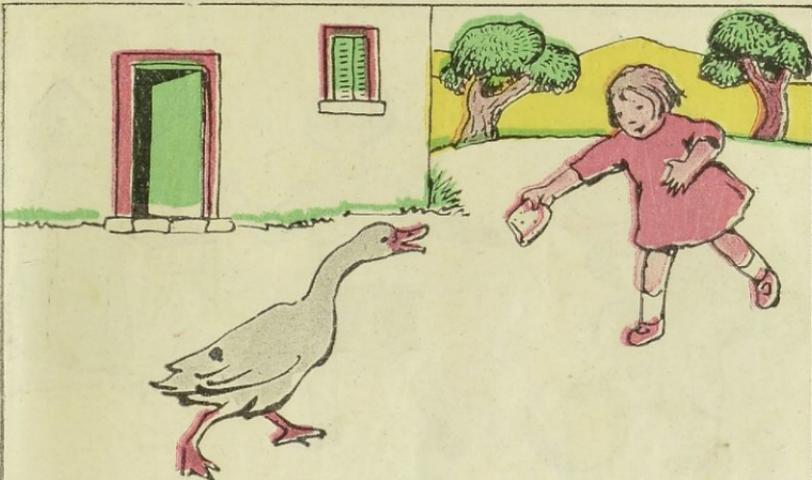

M

ΤΟ ΓΑΤΙ - ΤΟ ΓΑΛΑ
ΝΑ ΓΑΛΑ
ΜΑ ΛΙΓΟ ΓΑΛΑ!
- ΟΛΟ ΤΟ ΓΑΛΑ
ΟΛΟ !

Γ

Π ΠΙ ΠΙ ΠΙ ΠΙ

ΤΟ ΠΑΠΙ

ΜΑΜΑ, ΤΟ ΓΑΤΙ
ΑΓΑΠΑ ΤΟ ΓΑΛΑ
ΤΟ ΠΑΠΙ ΤΙ ΑΓΑΠΑ
ΤΟ ΠΑΠΙ, ΝΙΝΑ,
ΑΓΑΠΑ ΤΟ

Π

9

Η ΛΙΝΑ Η ΜΑΜΑ ΤΟ ΤΟΠΙ

-ΜΑΜΑ, Η ΛΙΝΑ ΠΑΤΑ
ΤΟ ΤΟΠΙ.

-Η ΛΙΝΑ ΝΑ ΜΗ ΠΑΤΑ
ΤΟ ΤΟΠΙ!

-ΜΗ, ΜΗ, ΛΙΝΑ, ΤΟ ΤΟΠΙ!!

H

Ε Ε! ΕΛΑΤΕ!

ΕΙ ΗΛΙΑ ΕΙ ΛΕΛΑ!

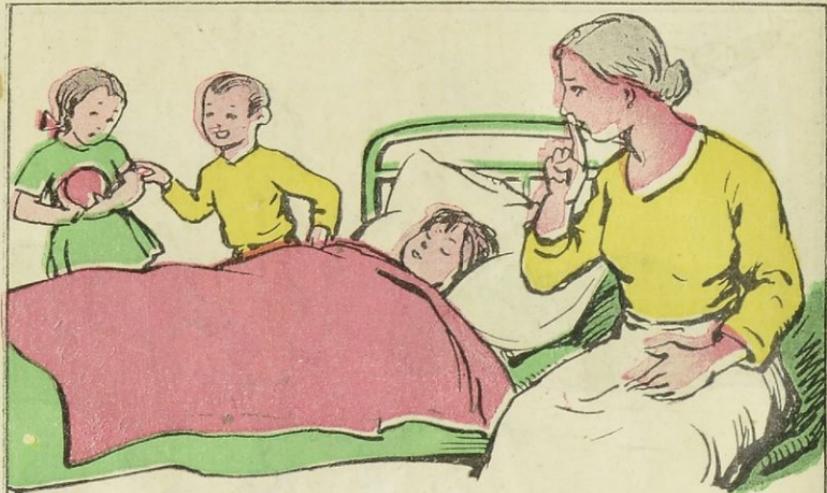
ΕΛΑΤΕ! ΕΛΑΤΕ!

ΕΝΑ ΠΕΤΑ.

ΝΑΤΟ! ΤΙ ΜΕΓΑΛΟ, Ε;

Ε

11

Σ Σ Σ ! NANΙ Η ΛΙΝΑ

Σ Σ Σ !

ΣΙΓΑ, ΗΛΙΑ, ΣΙΓΑ, ΛΕΛΑ !
ΜΗ ΠΕΤΑΤΕ ΤΟ ΤΟΠΙ !

ΜΗ ΓΕΛΑΤΕ ΤΟΣΟ !

- ΝΑ ΠΑΤΕ ΜΕΣΑ

Σ Σ Σ !

NANΙ Η ΛΙΝΑ, NANΙ.

Σ

ΤΟ ΛΑΓΗΝΙ ΓΕΜΙΣΕ NEPO

Ρ Ρ Ρ...

- PINA, NEPO, ΛΙΓΟ NEPO !
ΝΑ ΕΝΑ ΠΟΤΗΡΙ !
ΓΕΜΙΣΕ ΤΟ ΜΕ NEPO !
- ΕΛΑ ΠΑΡΕ NEPO ΑΠΟ ΤΟ
ΛΑΓΗΝΙ !
ΜΗ, NINA, ΑΠΟ ΤΟ PEMA

P

Η ΦΙΦΗ - Η ΛΙΓΕΡΗ

Φ Φ ! Η ΦΙΦΗ
 Η ΝΙΝΑ ΕΦΕΡΕ ΛΙΓΟ ΓΑΛΑ
 ΝΑ ΦΑΗ Η ΦΙΦΗ.
 Η ΛΙΓΕΡΗ ΠΗΓΕ ΝΑ ΠΑΡΗ
 ΤΟ ΦΑΓΙ ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΦΗ.
 - ΜΗ ! ΛΙΓΕΡΗ, ΜΗ ! ΑΦΗΣΕ
 ΝΑ ΤΟ ΦΑΗ Η ΦΙΦΗ.

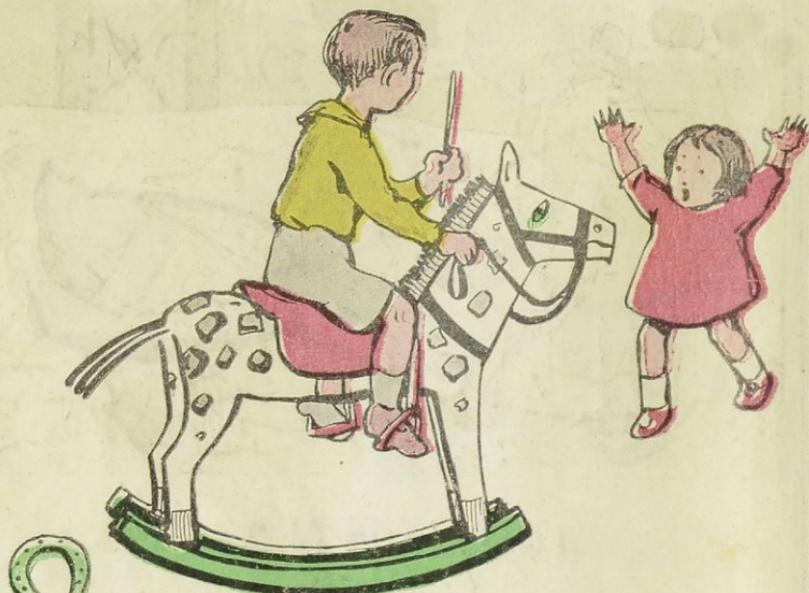
Φ

Η ΧΗΝΑ

XXX! Η ΧΗΝΑ!
ΝΑ Η ΧΗΝΑ!
Η ΛΕΛΑ ΠΗΓΕ ΝΑ ΦΕΡΗ
ΦΑΙ, ΝΑ ΦΑΗ Η ΧΗΝΑ.
Η ΧΗΝΑ ΕΦΑΓΕ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ
ΧΑΡΑ ΟΛΟ ΤΟ ΦΑΙ,
ΟΣΟ ΕΦΕΡΕ Η ΛΕΛΑ.

X

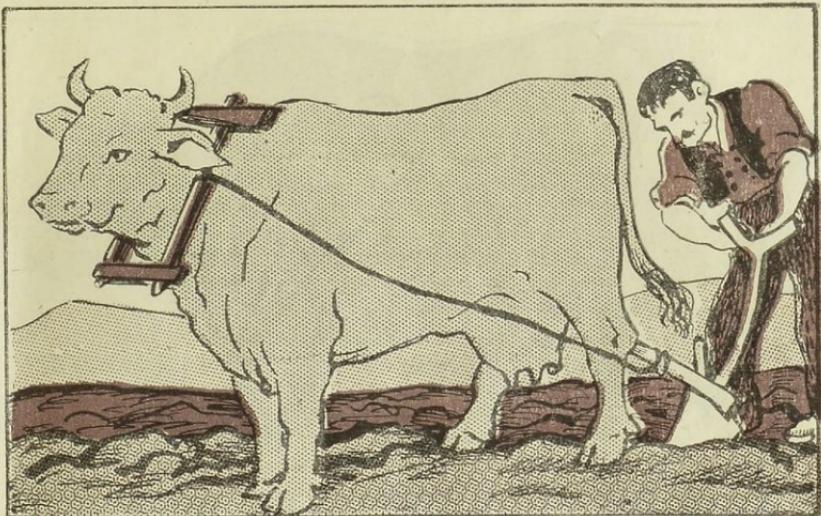

Ω ! ΕΓΩ ΤΙ ΕΧΩ !

ΩΩΩ ! ΕΓΩ ΕΧΩ ΕΝΑ
ΜΕΓΑΛΟ ΑΛΟΓΟ.
ΕΝΑ ΑΛΟΓΟ ΓΕΡΟ ! ΝΑΤΟ !
ΕΛΕΓΕ Ο ΗΛΙΑΣ.

ΠΩ ! ΠΩ ! ΤΙ ΜΕΓΑΛΟ
ΑΛΟΓΟ, ΕΛΕΓΕ Η ΝΙΝΑ.
ΦΕΡΕ ΤΟ ΜΕΣΑ !

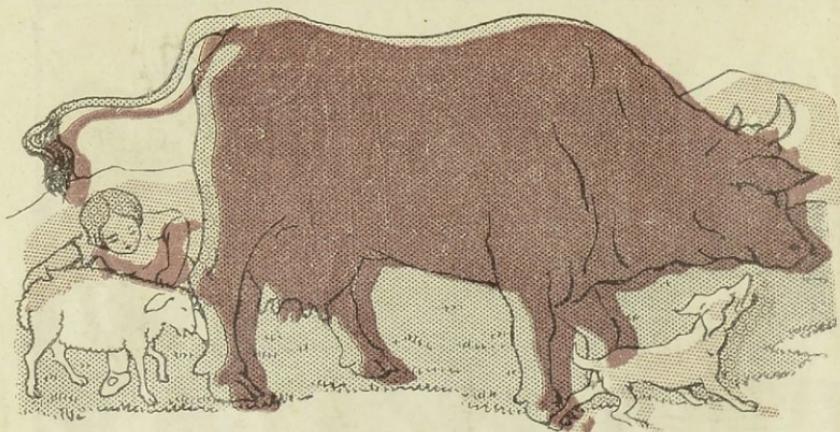
Ω

Η ΜΑΡΩ ΜΕ ΤΟ ΥΝΙ

Η Η ΜΑΡΩ, ΣΗΜΕΡΑ
ΟΛΗ ΜΕΡΑ ΕΣΥΡΕ ΤΟ
ΜΕ ΤΟ ΥΝΙ. ΤΙ ΜΕΓΑΛΟ ΉΤΟ
ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ. - ΤΙ ΜΕΓΑΛΟ ΉΤΟ
ΤΟ ΥΝΙ ! ΤΩΡΑ, ΜΑΡΩ, ΕΛΑ
ΝΑ ΣΕ ΛΥΣΩ !
ΠΑΜΕ ΝΑ ΦΥΓΩΜΕ !

Υ

ΑΡΓΗΣΕ Η ΜΑΡΩ ΝΑ ΓΥΡΙΣΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ. ΑΡΓΑ,
ΑΡΓΑ ΜΑΣΑ, ΑΡΓΑ, ΑΡΓΑ
ΠΑΤΑ. ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΩ
ΝΑ ΕΝΑ ΠΑΧΥ ΑΡΝΙ!
Η ΟΛΓΑ ΕΠΗΓΕ ΝΑ ΠΑΡΗ
ΤΟ ΑΡΝΙ, ΝΑ ΤΟ ΦΕΡΗ
ΜΕΣΑ. Η ΛΙΓΕΡΗ ΟΡΜΑ ΝΑ
ΦΕΡΗ ΤΗ ΜΑΡΩ.

ΑΡ - ΟΡ - ΟΛ

B B B !

ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΦΥΣΑ ΤΟ ΑΓΕΡΙ.
ΤΙ ΜΕΓΑΛΗ ΒΟΗ ! ΤΙ ΦΟΒΕΡΟ
ΑΓΕΡΙ ! Η NINA ΕΒΑΛΕ ΕΝΑ
ΠΟΛΥ ΒΑΡΥ ΦΟΡΕΜΑ.
ΑΣ ΦΥΣΑ ΤΩΡΑ ΤΟ ΑΓΕΡΙ.
ΑΦΟΒΑ Η NINA ΕΠΗΓΕ ΜΕ
ΤΗ ΛΙΓΕΡΗ ΩΣ ΤΟ ΧΩΡΑΦΙ.

B

ΤΟ ΖΑΛΙΣΕ ΤΟ ΖΩΟ

Z Z Z! ΦΩΝΑΖΕ Η
 Η NINA ΤΗ ΓΥΡΙΖΕ ΜΕ ΒΙΑ.
 Z Z Z! ΦΩΝΑΖΕ ΤΟ ΖΩΟ.
 ΖΗΤΑ ΝΑ ΦΥΓΗ.
 ΤΙ ΖΑΛΗ ΝΑ ΕΧΗ!
 - ΜΗ, NINA, ΑΦΗΣΕ ΤΗ ΝΑ
 ΦΥΓΗ!

Z

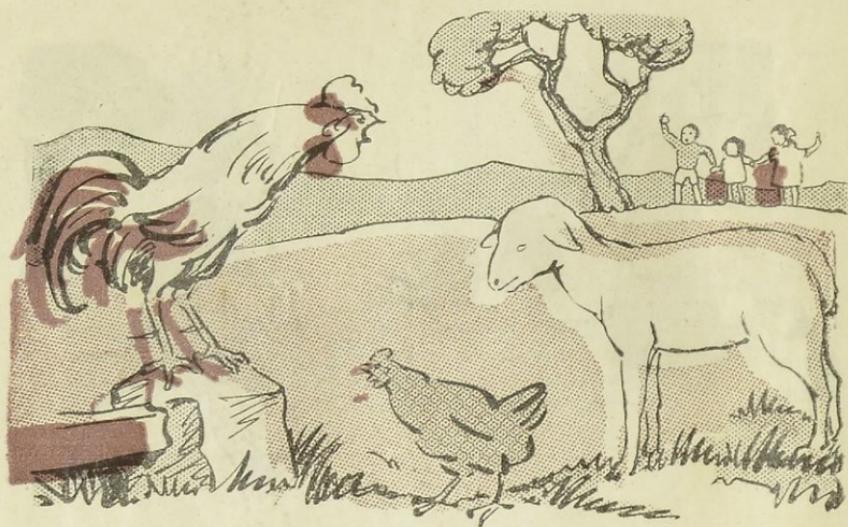

ΗΛΙΑ ΕΛΑ ! ΣΕ ΖΗΤΑ Η
ΜΑΜΑ !

- ΜΕ ΖΗΤΗΣΕΣ, ΜΗΤΕΡΑ ;
ΡΩΤΗΣΕ Ο ΗΛΙΑΣ.

- ΣΕ ΖΗΤΗΣΑ ΝΑ ΠΑΣ ΝΑ
ΦΕΡΗΣ ΛΙΓΟ ΝΕΡΟ. ΝΑ
ΓΥΡΙΣΗΣ ΟΜΩΣ ΑΜΕΣΩΣ,
ΜΗΝ ΑΡΓΗΣΗΣ ! Ο ΗΛΙΑΣ
ΕΦΥΓΕ. ΓΥΡΙΣΕ ΑΜΕΣΩΣ.

Σ + Φ + Σ

Ο ΚΟΚΟΡΑΣ

ΚΙΚΙΡΙΚΟ ! ΚΟΚΟΡΙΚΟ !

ΤΙ ΟΜΟΡΦΑ ΦΩΝΑΖΕ Ο
ΚΟΚΟΡΑΣ ! Η ΚΟΤΑ ΑΡΧΙΣΕ
ΝΑ ΚΑΚΑΡΙΖΗ. ΤΟ ΑΡΝΑΚΙ
ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΒΕΛΑΖΗ. ΜΟΝΟ
Ο ΗΛΙΑΣ ΑΡΓΗΣΕ ΠΟΛΥ ΝΑ
ΦΑΝΗ. - ΝΑΤΟΣ !

ΜΕ ΤΗ ΛΕΛΑ, ΜΕ ΤΗ ΝΙΝΑ.

K

ΤΙ ΟΜΟΡΦΗ ΉΤΟ Η
ΘΑΛΑΣΣΑ! ΣΙΓΑΝΟ ΑΕΡΑΚΙ
ΦΥΣΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΑΡΑΖΗ
ΠΟΛΥ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.—Ο
ΗΛΙΑΣ ΕΚΑΜΕ ΕΝΑ ΒΑΡΚΑΚΙ
ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΝΙ. ΑΦΗΣΕ ΤΟ
ΒΑΡΚΑΚΙ ΕΠΑΝΩ ΣΕ ΕΝΑ
ΚΥΜΑ.—ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΑΩ ΜΕ
ΤΟ ΒΑΡΚΑΚΙ! ΕΛΕΓΕ Η ΜΙΝΑ.

Θ

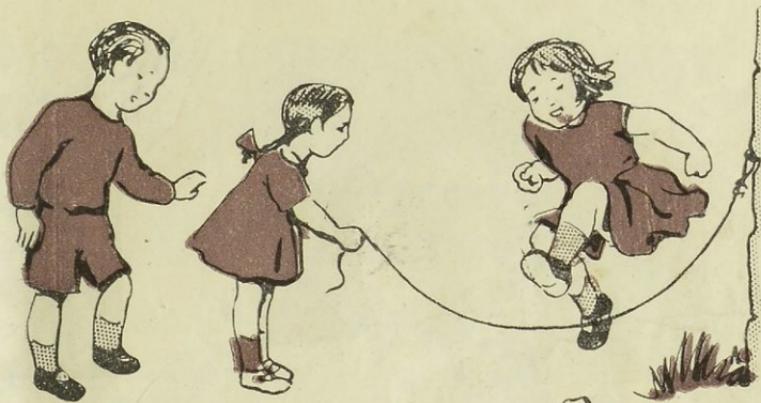
23

ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ Η ΓΙΟΡΤΗ

ΓΙΑΤΙ ΦΟΡΕΣΕ ΤΑ ΓΙΟΡΤΙΝΑ
ΤΗΣ Η NINA;
ΣΗΜΕΡΑ ΓΙΟΡΤΑΖΕ Η ΓΙΑΓΙΑ.
Η NINA ΟΡΘΙΑ ΣΙΜΑ ΤΗΣ
ΦΙΛΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ.
- ΝΑ ΜΑΣ ΖΗΣΗΣ, ΓΙΑΓΙΑ!
ΕΛΕΓΕ ΜΕ ΧΑΡΑ Η NINA.

ΙΑ - ΙΟ

ΕΝΑ ΔΥΟ ! ΕΛΑΤΕ ΕΔΩ,
 ΠΗΔΑΤΕ ! ΕΛΕΓΕ Ο ΗΛΙΑΣ.
 ΜΗΝ ΕΧΕΤΕ ΦΟΒΟ ! ΕΧΩ
 ΔΕΜΕΝΟ ΚΑΛΑ ΤΟ ΕΝΑ
 ΜΕΡΟΣ. ΤΟ ΆΛΛΟ ΑΣ ΤΟ
 ΓΥΡΙΖΗ ΓΟΡΓΑ Η ΔΩΡΑ. ΕΝΑ
 - ΔΥΟ ! ΤΙ ΟΜΟΡΦΑ ΠΗΔΑ
 Η ΛΕΛΑ ! ΕΠΗΡΕ ΦΟΡΑ.
 - ΑΛΛΗ ΤΩΡΑ ΝΑ ΠΗΔΗΣΗ !

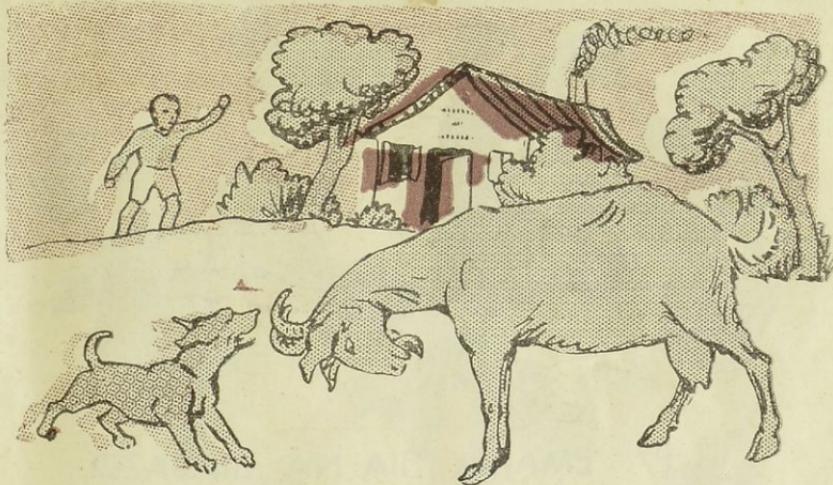
Δ

Ψ! Ψ! Ψ!

ΕΔΩ ΦΙΦΗ! Ο ΨΑΡΑΣ ΜΑΣ
ΕΦΕΡΕ ΨΑΡΙΑ!
Η ΜΑΡΙΑ ΕΨΗΣΕ ΤΑ ΨΑΡΙΑ!
ΕΠΗΡΑ ΟΜΩΣ ΕΝΑ ΨΑΡΑΚΙ
ΓΙΑ ΣΕΝΑ! ΣΗΚΩ ΟΡΘΙΑ
ΨΗΛΑ! Η ΦΙΦΗ ΦΩΝΑΖΕ
ΠΟΛΥ:— ΕΛΑ! ΔΩΣΕ ΤΟ
ΨΑΡΙ ΝΑ ΣΕ ΧΑΡΩ!

Ψ

Ξ! Ξ! ΕΞΩ!

ΜΙΑ ΞΕΝΗ ΓΙΔΑ ΩΡΜΗΣΕ ΝΑ
ΒΑΡΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΕΡΑΤΑ ΤΗ
ΛΙΓΕΡΗ. Ο ΗΛΙΑΣ ΦΩΝΑΞΕ
Ξ! Ξ! ΕΞΩ! Η ΓΙΔΑ ΕΦΥΓΕ.
— ΗΛΘΕ ΟΜΩΣ ΞΑΝΑ Η
ΓΙΔΑ ΜΕ ΤΑ ΚΕΡΑΤΑ ΨΗΛΑ.
ΘΥΜΩΣΕ Η ΛΙΓΕΡΗ. ΧΥΜΗ-
ΞΕ ΕΠΑΝΩ ΤΗΣ. ΤΗΝ ΕΔΙΩΞΕ.

Ξ

ΤΩΡΑ ΕΜΑΘΑ ΠΙΑ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΩ.
 ΞΕΡΩ ΟΛΑ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ:
 ΑΛΕΚΟΣ - ΝΙΚΟΣ - ΓΙΑΝΝΗΣ - ΤΟΤΟΣ
 ΔΗΜΟΣ - ΗΛΙΑΣ - ΣΩΤΗΡΗΣ - ΘΟΔΩΡΟΣ
 ΖΑΧΑΡΙΑΣ - ΦΙΛΙΠΠΟΣ

ΕΛΕΝΗ - ΜΑΡΙΑ - ΛΙΝΑ - ΣΟΦΙΑ - ΓΕΩΡΓΙΑ
 ΘΟΔΩΡΑ - ΑΝΝΑ - ΞΕΝΗ - ΚΑΛΥΨΩ.

ΤΗ ΜΑΜΑ ΤΗ ΛΕΝ ΚΙΚΗ
 ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΙΧΑΛΑΚΗ
 ΤΗ ΓΑΠΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
 ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΥ ΜΑΣ ΘΟΔΩΡΑΚΗ

ΤΑ ΤΟΠΙΑ

Τά τόπια

1, 2, 3 τόπια

ο ι α τ π

**Η ΣΑΚΑ ΤΗΣ ΤΙΤΙΚΑΣ
ή σάκα τῆς Τιτίκας
ΝΑ ΤΗ ΚΟΚΚΙΝΗ ΣΑΚΑ
νά τη! κόκκινη σάκα**

η κ σ ζ ν

**Nά ἔνα σῦκο, Νίνα,
νά το ἔπεσε κάτω!**

σήκωσέ το

ε   u   ω

Ἡ Νίνα
ἐφόρεσε σήμερα ἔνα
ὅμορφο φόρεμα
μὲν ἔνα πίσω.

μ ρ φ

‘Η γάτα
κυνηγᾶ τὰ χηνάκια. ‘Η
χήνα όρμᾶ ἐπάνω της.
Τί νὰ ἔγινε;

γ

χ

33

‘Η Χαρά μας. ‘Εκδ. 4η ὀντ. 10.000

ΤΑ ΔΩΡΑ

‘Ο Λαλάκης ἐπῆρε τὰ
καλύτερα δῶρα. Τὰ
ἔδωσε ὁ καλὸς πατέρας.

Τί χαρά! ἔλεγε. Πόσο
μὲ ἀγαπᾶ ὁ πατέρας!

Θὰ δώσω μερικὰ τῆς
Λέλας. λ - δ

Ανέβα
μῆλο
κατέβα
ρόδι,
νὰ σὲ
ρωτήσω
πόσα θὰ πιάσω
πόσα θ' ἀφήσω.

‘Ο Νίκος ἐπῆγε νὰ
ἀγοράσῃ ξύλα.

- Ζύγισέ τα καλά,
ξυλᾶ.

- Ἐγὼ ζυγίζω τίμια
ἔλεγε ό ξυλᾶς.

ξ-ζ

Ψάρια, ψάρια!
ψάρια της ώρας, έδω
τὰ καλὰ ψάρια!

"Έχω καλές γόπες γιὰ
τηγάνι.

Φ

2. ΠΟΥ ΝΑ ΤΗ ΣΗΚΩΣΗ ΠΡΩΙ!

Πρωὶ πρωί, σὰν ξημερώση,
θάρθη ἡ μαμὰ νὰ τὰ σηκώση,
γιὰ νὰ τὰ βάλη νὰ πλυθοῦν.

Τὴ Νίνα ποῦ νὰ τὴ σηκώση!
Γυρνᾶ ἀπὸ ἐδῶ, γιὰ νὰ ξαπλώση
κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά.
πρ. πλ.

3. ΤΙ ΚΑΛΟ ΠΑΙΔΙ Ο ΗΛΙΑΣ!

Τὸ πρωί, μόλις ἡ μητέρα του τὸν φωνάξῃ, ὁ Ἡλίας σηκώνεται ἀμέσως. Πλύνεται μὲ καθαρὸ νερὸ καλὰ καλά. Κάθεται κατόπι νὰ πάρη τὸ πρωινό του.

Ἄφοῦ φάγη, χαιρετᾶ τὴ μητέρα του καὶ ξεκινᾶ. Ποῦ νὰ πηγαίνῃ ἄραγε;
αὶ

4. ΕΛΑ ΓΛΥΚΑ ΝΑ ΣΕ ΦΙΛΗΣΩ!

Ξέρω καλὰ τὸ μάθημά μου.
"Έγραφα τὰ γραφίματά μου.
Τώρα καιρὸς νὰ ξεκινήσω.

"Έλα, γλυκὰ νὰ σὲ φιλήσω!
"Αχ! κάμε γρήγορα, μαμά μου,
γιατὶ φοβᾶμαι μὴν ἀργήσω.
γρ. γλ.

5. ΕΙΝΑΙ Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΜΑΣ!

Ό πετεινός μας, ό Λωρῆς,
πρωὶ πρωὶ φωνάζει.
Σηκώνεται πολὺ νωρὶς
καὶ πιὰ δὲν ἡσυχάζει.

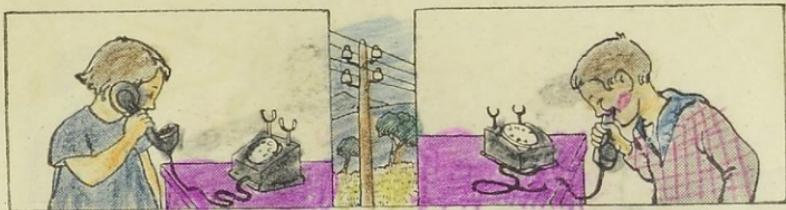
Κικιρίκι! Κικιρικό!
Μόλις θὰ ξημερώσῃ,
μεγάλο γίνεται κακό,
ῶς που νὰ μὲ σηκώσῃ!

ΕΙ

6. ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΥΓΟ!

‘Ο Ήλιας λέγει τῆς Λέλας:
— “Έχω ἔνα βαρελάκι καὶ
ἔχει δυὸ λογιῶν κρασάκι.
Τί εἶναι;
— Εἶναι τὸ αύγό! φωνάζει
χαρούμενη ἡ Λέλα.
Καὶ ἀπὸ τὴ χαρά της δὲν
παύει τὰ γέλια.
αυ = αβ

7. ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

Κρ..... κρ..... κρ.....

ΚΛΕΙΩ—Τί είναι έκει, παρακαλῶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ—Έδω Σωκράτης!

Καλημέρα Κλειώ!

ΚΛΕΙΩ—"Ω, Καλημέρα Σωκράτη!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ—Αύριο σὲ περιμένω

νὰ ἔλθης μὲ τὸν ἀδελ-

φό σου τὸν Κλεομένη,

νὰ παίξωμε.

ΚΛΕΙΩ—Καλά! Θὰ φέρω καὶ τὴν

κούκλα μου. Θὰ παίξω

μὲ τὴν ἀδελφή σου τὴν

Κρινιώ. Γειά σου!

κρ. κλ.

Ἡ Φιφὴ φορᾶ κορδέλα
ἡ Φιφὴ γυαλιὰ φορᾶ.
Τῆς τὰ ἐφόρεσε ἡ Λέλα.
Σὰν καλὴ γριὰ κυρά,
βλέπει βλέπει σοθαρὰ
σὲ βιβλίο καὶ προσέχει.

Νά, ποὺ ἔρχεται ἡ Νίνα.
Κάτι τρώγει καὶ κρατᾶ.
Ἡ Φιφὴ ἀπὸ τὴν πεῖνα
τὸ βιβλίο παρατᾶ,
τὰ γυαλάκια της πετᾶ
καὶ σὲ κείνη τώρα τρέχει.

βλ. τρ.

Δυὸς βάτραχοι ἔζοῦσαν σ' ἔνα βάλτο μέσα.

Τὸ καλοκαίρι ὅλοι οἱ βάλτοι ἔξεράθηκαν.

Οἱ δυὸς βάτραχοι ἐπλησίασαν σὲ ἔνα λιβάδι, γιὰ νὰ βροῦν νερό.

—Νὰ κατεβοῦμε στὸ πηγάδι, εἶπε ὁ ἔνας.

—Καλὰ λέγεις, εἶπε ὁ ἄλλος. "Ομως, ἂν ξεραθῇ τὸ πηγάδι, πῶς θ' ἀνεβοῦμε νὰ φύγωμε;

Καὶ οἱ δυὸς βάτραχοι ἐτράβηξαν πάρα κάτω.   οἱ

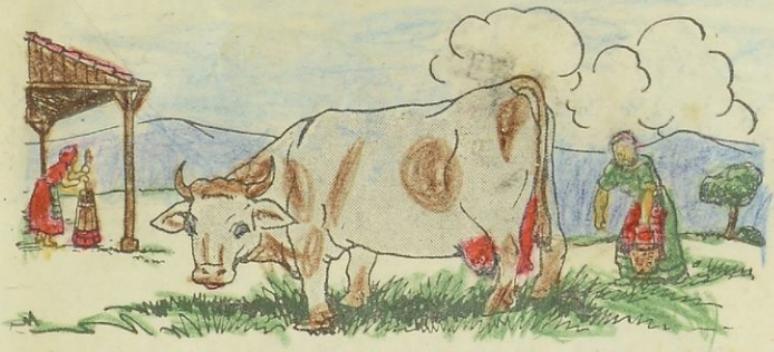

8. Η ΒΡΟΧΗ

Αρχινά νὰ βρέχη φιλὰ φιλά. Ψιχαλίζει. Σὲ λίγη ώρα ἡ βροχὴ δυναμώνει.

Οἱ δρόμοι τοῦ χωριοῦ ἐγέμισαν νερά. Αρχισε νὰ τρέχῃ τὸ νερὸ γρήγορα γρήγορα. Εἶχε βδομάδες νὰ βρέξῃ.

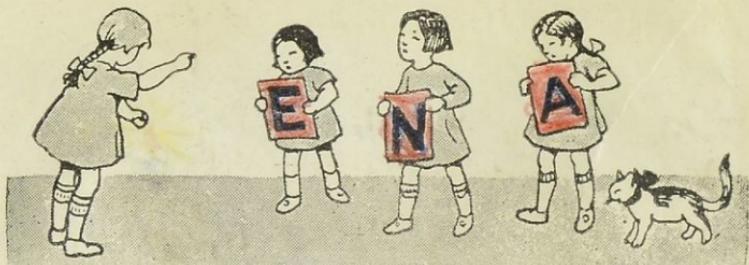
Τώρα ἡ γῆ ποτίζεται καλά. Βρέχει, βρέχει καὶ δροσίζει καὶ τὰ μάρμαρα ποτίζει. Βδ. βρ. δρ.

9. ΣΤΟ ΧΩΡΑΦΙ

Ή καλή μας ἀγελάδα
τρώγει κάτω στὴ λιακάδα
μικρὰ χόρτα καὶ μεγάλα,
γιὰ νὰ κατεβάσῃ γάλα,

Νὰ τὸ κάμουνε τυράκι
νὰ τὸ κάμουν βουτυράκι,
νὰ μοῦ βάλουνε στὸ πιάτο
νὰ μοῦ ποῦν: 'Ορίστε, φάτο!
στ.

10. ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

‘Η Λέλα φωνάζει τη Μίνα,
τὴν Εύανθία καὶ τὴν Εύγενία.

Θὰ παίξουν τὰ γράμματα.

‘Η Λέλα εἶπε:

— ‘Εσύ, Μίνα, εῖσαι τὸ Α.
‘Εσύ, Εύανθία, εῖσαι τὸ Ε καὶ
ἡ Εύγενία τὸ Ν. Σταθῆτε ἡ
μίᾳ πλάϊ στὴν ἄλλη, γιὰ νὰ
κάμετε τὴ λέξη ENA.

‘Η Μίνα εύρηκε ἀμέσως τὴ
θέση της. ‘Η Εύγενία καὶ ἡ
Εύανθία σὲ λίγο εύρηκαν καὶ
ἐκεῖνες τὴ θέση των.

$\varepsilon u = \varepsilon \beta$

II. ΝΤΙΛΙ, ΝΤΙΛΙ, ΝΤΙΛΙ

Ντίλι, ντίλι, ντίλι,
ντίλι, τὸ καντήλι,
ποὺ φώτιζε κ' ἐκένταγε
ἡ κόρη τὸ μαντήλι.

Ἔλθε κ' ἔνας ποντικὸς
καὶ πῆρε τὸ φυτίλι
μέσ' ἀπὸ τὸ καντήλι,
ποὺ φώτιζε κ' ἐκένταγε
ἡ κόρη τὸ μαντήλι.

Ντίλι, ντίλι, ντίλι.

Ἔλθε καὶ ἡ γάτα μας
Ἐφαγε τὸν ποντικό,
ποὺ πῆρε τὸ φυτίλι,
μέσ' ἀπὸ τὸ καντήλι,
ποὺ φώτιζε κ' ἐκένταγε
ἡ κόρη τὸ μαντήλι.

Ντίλι, ντίλι, ντίλι.

ντ.

Τὰ παιδιά ἦσαν χθὲς στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου. Ἡ Χριστίνα ἀγόρασε ἔνα κουλούρι. Ἡ Έλένη ὅμως κάθεται σκεπτική. Πεινᾶ, μὰ δὲν ἔχει δραχμὴ νὰ πάρη κουλούρι.

Ἡ Χριστίνα τῆς ἔδωκε τὸ μισὸ ἀπὸ τὸ κουλούρι της.

—Εὖγε, παιδί μου! εἶπεν ὁ Δάσκαλος στὴ Χριστίνα, ὅταν ἐσχόλασαν. "Ἐχεις καλὴ καρδιά.

σχ. σκ. χθ. χρ.

Σήμερα είναι ή σειρὰ τοῦ
Ήλια νὰ πῆ τὴν προσευχή.
Βγαίνει ἀπὸ τὸ θρανίο του.
Στέκεται κοντὰ στὸ δάσκαλο.

Πρῶτα κάμνει τὸ σταυρό
του καὶ λέγει καθαρὰ καθα-
ρὰ τὴν πρωινὴ προσευχή:

Θεέ μας, ποὺ ἀπὸ φηλὰ
μᾶς βλέπεις, φώτισέ μας.
Νὰ γίνωμε ὅλοι μας καλὰ
παιδιά, βοήθησέ μας.

θρ. βγ. ευ = εφ

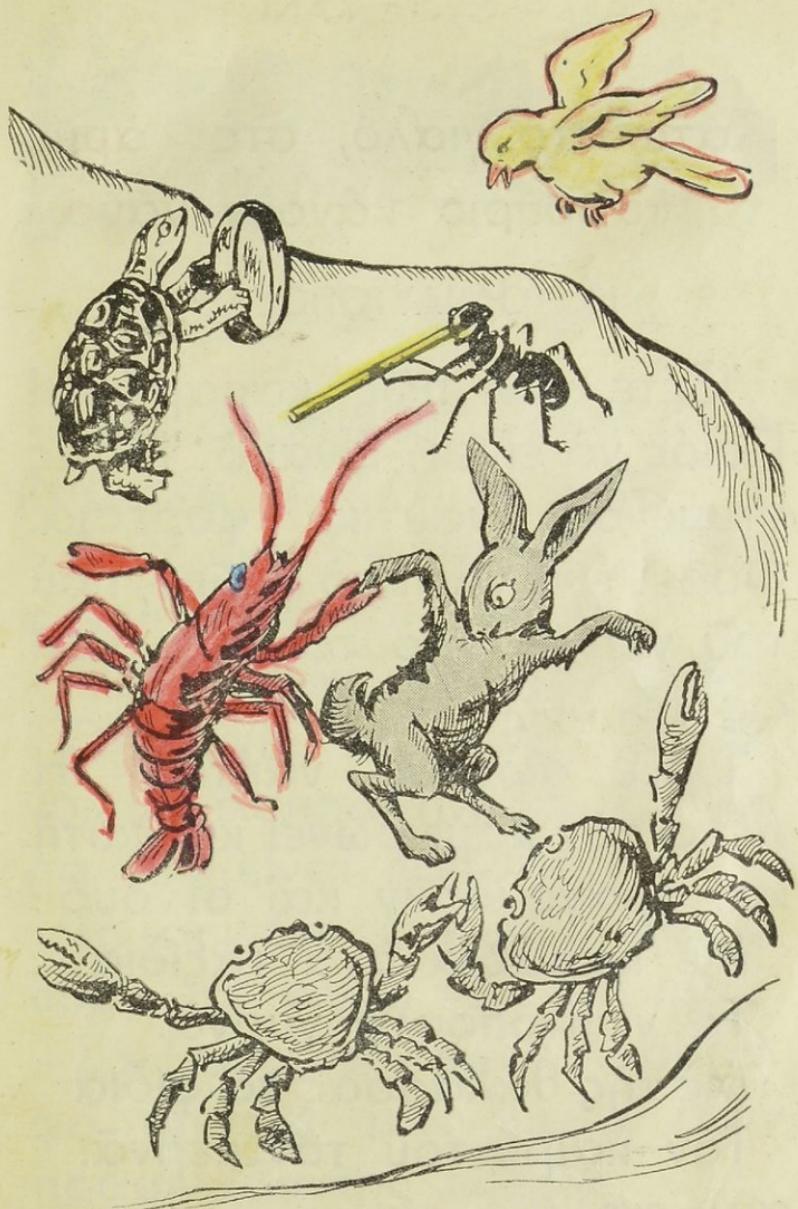
12. ΤΑ ΚΑΒΟΥΡΙΑ ΚΑΝΟΥΝ ΓΑΜΟ

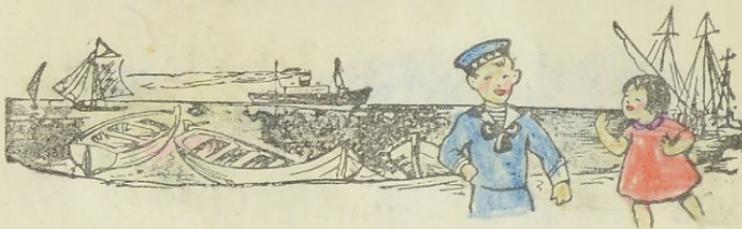
Κάτω στὸ γιαλό, στὸν ἄμμο,
τὰ καθούρια κάνουν γάμο.
Μὲ καλέσανε νὰ πάω,
νὰ χορέψω καὶ νὰ φάω.

Δός του ὁ φύλλος τὴ φλογέρα
ἔβαροῦσε ὅλη μέρα.
‘Ο λαγὸς ἔχοροπήδα
στὸ συρτὸ μὲ τὴ γαρίδα.

Παιζει ὁ ποντικὸς βιολὶ¹
καὶ ἡ χελώνα παιζει ντέφι,
πέρασε κ' ἔνα πουλί,
καὶ μᾶς λέει: «Χαρὰ στὸ κέφι!»

ψλ.

13. ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ

Ίδέτε τον πῶς καμαρώνει!
Ποιός νὰ είναι; Είναι ό Ἡλίας
ντυμένος ναυτικὴ φορεσιά.
Φορεῖ ἐνα ναυτικὸ κοῦκο, ποὺ
τοῦ γέρνει ἀπὸ τὸ ἐνα πλάϊ
ώς τὸ δεξί του αύτί.

Ἐγινε σωστὸς ναύτης! Ἡ
Λέλα τὸν καμαρώνει καὶ αὐτὴ
καὶ τραγουδοῦν καὶ οἱ δυό:

Μὲ καράβια στὰ ταξίδια
Τὸ ναυτόπουλο γυρνᾶ.
Μὲ τῆς θάλασσας τὰ φίδια
Τὸν καιρό του τὸν περνᾶ.

$\alpha u = \alpha \varphi$

14. ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ εἶναι κτισμένο τὸ σπιτάκι μας.

"Έχει ἔναν κῆπο μὲ ξύλινη φραγὴ ἀπὸ τὰ πλάγια.

Πίσω ἔχει χωράφι σπαρμένο.

Οἱ τοῖχοι του εἶναι βαμμένοι μὲ ἄσπρο χρῶμα. Ἡ θύρα του εἶναι πράσινη.

Τὸ σπιτάκι ἔχει δύο παράθυρα σὲ κάθε του πλευρά.

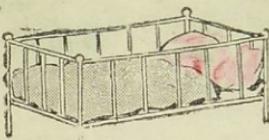
Σὰ ζωγραφιὰ εἶναι τὸ ὄμορφο σπιτάκι μας μέσα στὴν πρασινάδα τῆς ἐξοχῆς.
κτ. σπ. φρ. σπρ.

15. ΣΤΗ ΒΟΣΚΗ

Ακούετε τάρνακια;
Τί βέλασμα γλυκό!
Χτυποῦν τὰ κουδουνάκια
πιὸ πέρα στὸ βουνό.

Καὶ τοῦ βοσκοῦ ἡ φλογέρα
τὸ λάλημα σκορπᾶ,
καὶ σμίγουν στὸν ἀέρα
τραγούδια χαροπά.
χτ. σμ.

16. Η
ΜΠΕΜΠΕΚΑ
ΤΗΣ ΝΙΝΑΣ

Ἡ μπεμπέκα τῆς Νίνας ἔξυ-
πνησε ἀμίλητη καὶ ἀγέλαστη.
Μὴν ἔχει καμιὰ ἀσθένεια;

Ἡ Νίνα τὴ χορεύει στὰ χέ-
ρια της καὶ τῆς τραγουδᾶ:

Τῆς μπεμπέκας ὁ μπαμπᾶς
θὰ τῆς φέρη κουραμπιέ,
κουραμπιέ μέσ' στὸ χαρτὶ^τ
καὶ κουφέτα στὸ κουτί.

Ἐπειτα τὴν ἔβαλε πάλι στὴν
κούνια της. Ἐσφάλισε τὰ μά-
τια της καὶ ἐκοιμήθηκε.

πν. μπ. σφ. σθ.

17. ΤΣΙΜΠΑ... ΤΣΙΜΠΑ

Τσίμπα, τσίμπα τὸν ἀετό,
τὸν ἀετὸ τὸν τσαγανό.

Παίρνει ἡ πάπια τὸ κοντάρι
καὶ χτυπᾶ τὸν καβαλάρη.

Τσάκα τσούκα τὸν χτυπᾶ
καὶ φωνάζει τὰ τὰ τά!

Ἡ Ἐλενίτσα ἐτράβηξε βια-
στικὰ τὸ χέρι τῆς, ποὺ ἦτο
κάτω κάτω.

"Ηθελε νὰ προφτάσῃ νὰ τσι-
μπήσῃ τὸ χέρι τῆς Δαφνού-
λας, ποὺ ἦτο πρῶτο ἐπάνω
ἐπάνω. Λέτε νὰ ἐπρόφτασε;
φν. τσ. φτ.

18. ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ

‘Ο δάσκαλος εἶπε στὰ παιδιὰ νὰ ζωγραφίση τὸ καθένα ὅ,τι θέλει. Θὰ βάλῃ βαθμοὺς στὶς ζωγραφιές.

Μὲ πολλὴ τέχνη ζωγραφίζουν, ἄλλα στὰ τετράδια καὶ ἄλλα στὴν πλάκα.

Σὲ λίγο ὁ δάσκαλος ρίχνει μιὰ ματιὰ στὴν πλάκα τοῦ Στρατῆ καὶ τὴ δείχνει στὰ ἄλλα παιδιά.

Θμ. χν.

Στὴ στιγμὴ ἄρχισαν ὅλα νὰ γελοῦν.

Νά τί εἶδαν χαραγμένα στὴν πλάκα!

Ξέρετε νὰ μᾶς πῆτε τίνος

ζώου εἶναι τὰ τελευταῖα κάτω αύτιά;

‘Ο Στρατῆς δὲν πρόλαβε νὰ τὸ γράφη.

γμ. στρ.

19. Η ΜΑΓΔΑ ΚΑΙ Η ΑΓΓΕΛΑ

—Νὰ σᾶς είπω ἔνα ἀστεῖο,
λέγει ἡ Μάγδα στὴ Φρόσω
καὶ στὴν Ἀγγέλα:

«Ἄν πέσῃ βελόνα στὰ ἄχε-
ρα, ἀκούεται;»

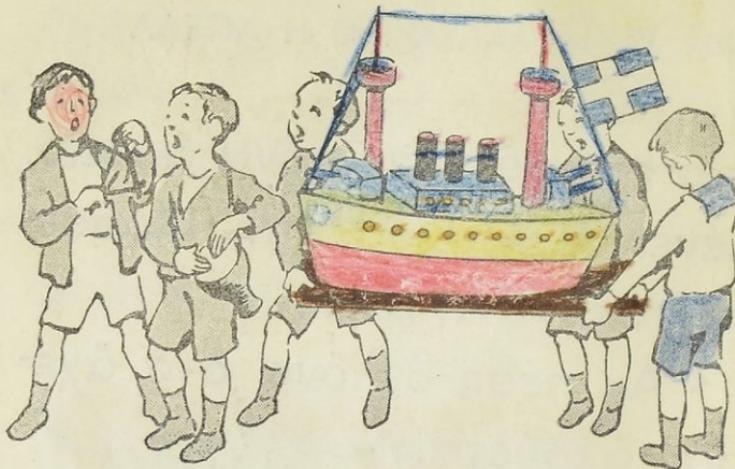
—Οχι, εἶπεν ἡ Φρόσω.

—Μπά; εἶπεν ἡ Μάγδα. Ἀ-
κοῦστε, τί λέγει ἔνα ποίημα:

«Τυφλὸς βελόνα γύρευε
μέσα στὸν ἄχερώνα
καὶ ἔνας κουφὸς τοῦ ἔλεγε:
τὴν ἀκουσα, ποὺ ἐβρόντα ».

Τὰ κορίτσια γελοῦν.

γδ. γγ.

20. ΝΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ;

"Εφθασαν τὰ Χριστούγεννα!
Ό 'Ηλίας ἐμάζευσε τοὺς
φίλους του στὸ σπίτι.

"Ἐξω στὴν αὐλὴ τὰ ἑπτὰ παι-
διὰ διορθώνουν τὸ μεγάλο
χάρτινο βαποράκι των.

Τὸ ἔτοιμάζουν, γιὰ νὰ ποῦν
τὰ κάλαντα στὰ γνωστὰ σπί-
τια.

φθ. γν. πτ.

Γύρω γύρω βάζουν σκληρὸ
χαρτόνι. Ἐσφράγισαν τὶς τρύ-
πες καλά. Ἐτοίμασαν τὰ κε-
ράκια. Τώρα εἶναι σβησμένα.
Θὰ τὰ ἀνάφουν, ἅμα σκο-
τεινιάσῃ.

— "Ἐτοιμοι; ρωτᾶ ὁ Ἡλίας.

— "Ἐτοιμοι! ἀπαντοῦν τὰ ἄλ-
λα παιδιά.

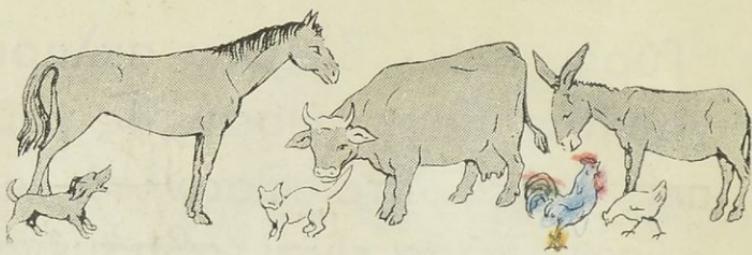
— Ἐμπρὸς νὰ δοκιμάσωμε!
Καὶ ὅλα μαζὶ τραγουδοῦν:

Καλὴν ἔσπέραν, ἀρχοντες!
Ἄν εἶναι ὄρισμός σας,
Χριστοῦ τὴ θεία γέννηση
νὰ πῶ στ' ἀρχοντικό σας.

σφρ. σκλ. σβ. μπρ.

65

Ἡ Χαρά μας. Ἔκδ. 4η ἀντ. 10.000

21. ΤΑ ΖΩΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΑΣ

Τὸ σκυλλάκι μας γαβγίζει,
τὸ ἄλογό μας χλιμιντράει,
ἡ γατούλα νιαουρίζει
καὶ ὁ κόκορας λαλάει.

Τὸ γαϊδούρι μας γκαρίζει
ἔνα γκάρισμα γερό,
καὶ ἡ κότα κακαρίζει,
ποὺ θὰ κάμη τὸ αύγό.

Ἡ γελάδα μας μουγκρίζει,
χορταράκι ὅταν μυρίζῃ.

ΥΚ. ΝΤΡ. ΓΚΡ.

22. TZITZIKAS KAI MERMHGKI

Κρυμμένος στὰ κλαριά τῆς τζίτζιφιᾶς ὁ τζίτζικας, ὅλο τὸ καλοκαίρι ἐτραγουδοῦσε: τζί! τζί! τζί!

‘Ο θέρος ἔγινε· τὸ ἀλώνισμα ἐτέλειωσε· τὰ σταφύλια ὥριμασαν· ἦλθεν ὁ τρύγος· τὸ τραγούδι ὅμως τοῦ τζίτζικα δὲν ἔπαιε.

“Οταν ἦλθεν ὁ χειμώνας, ὁ ὄκνηρὸς τζίτζικας ἐπείνασε.

Δὲν εὕρισκε τίποτε νὰ φάγῃ.
τζ. κν.

Ἐπέταξε λοιπὸν στὸ μερμήγκι
καὶ τοῦ λέγει:

— Ἐσὺ ἐδούλευες ὅλο τὸ
καλοκαίρι. Ἐμάζευες τροφὴ
γιὰ τὸ χειμώνα. Σπλαχνίσου με
καὶ δῶσε μου κάτι νὰ φάγω!

— Καὶ σὺ λοιπὸν τί ἔκαμνες
ὅλο τὸ καλοκαίρι; ρωτᾶ τὸ
μερμήγκι.

— Ἐτραγουδοῦσα. Δὲν ἔπαυ-
σα ποτέ μου τὸ τραγούδι.

— Ἀθλιε! ἐτραγουδοῦσες τὸ
καλοκαίρι, ἔ; χοροπήδα λοι-
πὸν τώρα! τοῦ ἀπαντᾶ τὸ μερ-
μήγκι.

‘Ο τζίτζικας ἔφυγε ντροπια-
σμένος.

μν. θλ. σπλ.

23. ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΑ

Ἡ Σμαράγδα, μὲ τὴν γαλάζια κορδέλα στὰ σγουρὰ μαλλιά, καὶ ἡ Λέλα, μὲ τὴν κόκκινη μπλούζα, ἐπιασαν τὰ χέρια καὶ τὰ ἐσήκωσαν φηλά.
Ἐκαμάν μιὰ καμάρα. Κάτω ἀπὸ τὴν καμάρα αὐτὴ περνοῦν τὰ ἄλλα παιδιά. Πιασμένα ἀπὸ τὴ μέση τραγουδοῦν :

Περνᾶ, περνᾶ ἡ μέλισσα
μὲ τὰ μελισσόπουλα
καὶ μὲ τὰ παιδόπουλα.

Τὸ τελευταῖο παιδὶ ὅμως δὲν περνᾶ. ቙ Σμαράγδα καὶ ἡ Λέλα κατεβάζουν τὰ χέρια των καὶ δὲν τὸ ἀφήνουν νὰ περάσῃ.

“Υστερα τὸ ρωτοῦν :

—Πές μας, μελισσόπουλο
καὶ καλὸ παιδόπουλο,
ποιόνε θέλεις ἀπὸ μᾶς;
Μέλι ἦ γάλα προτιμᾶς;

Ἡ Φρόσω εἶπε μέλι καὶ πη-
γαίνει πίσω ἀπὸ τὴ Σμαράγδα.

Ἡ Λίνα εἶπε γάλα καὶ πιά-
νεται πίσω ἀπὸ τὴ Λέλα.

Στὸ τέλος τὰ παιδιὰ ἔχουν
κάμει δυὸ γραμμὲς καὶ τρα-
βοῦν τὴ Σμαράγδα καὶ τὴ
Λέλα, ὥσπου νὰ χωρίσουν τὰ
χέρια των.

Μὲ τὴ δύναμη, ποὺ τὶς τρα-
βοῦν, λύνονται τῶν δυὸ κορι-
τσιῶν τὰ χέρια. Καὶ τὰ μελισ-
σόπουλα πέφτουν στὴ χλόη
μὲ γέλια.

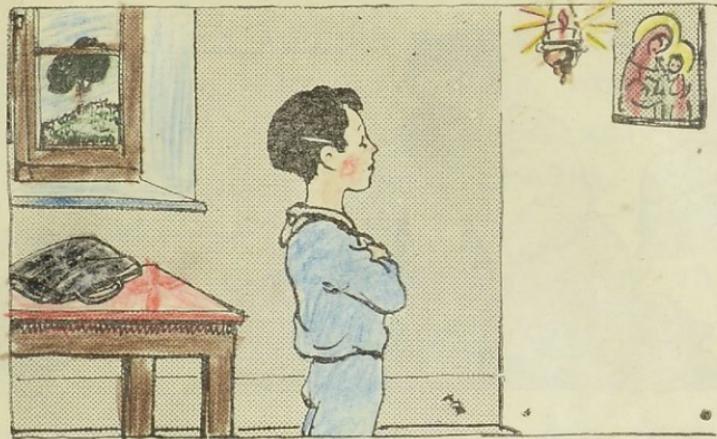
σγ. μπλ. χλ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

I. Πρωινή προσευχή.

Θεέ μου, Σὺ ποὺ εύλογεῖς
ὅσα παιδιὰ πηγαίνουν
σχολεῖο, καὶ τὰ ὁδηγεῖς
γράμματα νὰ μαθαίνουν.

Καὶ μένα, σὲ παρακαλῶ,
νὰ μάθω φώτισέ με
καὶ νῦμαι σήμερα καλὸ
παιδάκι, ὁδήγησέ με.

2. Τὸ Σαββατόθραδο.

—Σήμερα είναι Σάββατο. Κάθε Σαββατόθραδο κάμνουν τὸ λουτρό των ἡλίζα, ὁ Μίμης, καὶ ἡ μικρούλα των ἀδελφή, ἡ Ἐλλη.

Μὲ ζεστὸ νερό, μὲνα σφουγγάρι καὶ μὲ σαπούνι, κάμνουν σαπουνάδα καὶ τρίβονται καλὰ καλά.

Τὸ νερὸ βράζει στὴ φωτιά.

—Ποιός θὰ λουσθῆ πρῶτος; ἐρωτᾷ ἡ μητέρα. Καὶ χύνει βραστὸ νερὸ μέσα στὴ σκάφη, ποὺ ἔχει μέσα κρύο νερό. Βάζει τὸ δάκτυλο καὶ δοκιμάζει, ἂν είναι ἀρκετὰ ζεστὸ τὸ νερό.

— 'Απόφε θὰ λουσθῆ πρῶτα ἡ "Ελλη! λέγει ὁ Μίμης. Θὰ γελάσουμε, ποὺ θὰ κάμνη πλάτσ! πλίτσ! στὸ νερὸ καὶ θὰ κουνᾶ μὲ χαρὰ χέρια καὶ πόδια, σὰν βατραχάκι.

— 'Η Λίζα καὶ ὁ Μίμης γδύνουν τὴ μικρούλα καὶ τὴν ἐτοιμάζουν.

'Η "Ελλη είναι ἔτοιμη, ὅπως ἥτο, ὅταν τὴν ἑβάπτισαν. Χαρούμενη κτυπᾶ μὲ τὰ χεράκια της τὸ στρογγυλὸ κορμάκι της καὶ λέγει:

— "Ελα! Μπλούμ! Μπλούμ!

'Η μητέρα βάζει τὴ σκάφη κοντὰ στὴ φωτιά, γιατὶ κάμνει κρύο. Τὴν ωρα ὅμως, ποὺ τὴν ἐπῆρε ἡ μητέρα στὴν ἀγκαλιά, γιὰ νὰ τὴ βάλῃ μέσα στὴ σκάφη, ἡ "Ελλη πιάνεται φοβισμένη ἀπὸ τὸ λαιμὸ τῆς μητέρας. 'Αρχίζει τὰ κλάματα καὶ φωνάζει: «Δὲν θέλω! Δὲν θέλω!»

'Η μητέρα τὴν ἀγκαλιάζει καὶ τῆς λέγει γλυκά:

— Τί ἔχεις, χρυσό μου; γιατὶ κλαίεις; Σώπα, μάτια μου, μήν κλαίης!

‘Η ‘Ελλη μαλακώνει λιγάκι και κλαίει
τώρα σιγώτερα: ‘Ιππ!.... Ιπ..... Ιπ.....

—Πές μου στὸ αὐτάκι, φῶς μου, τί
ἔχεις; τῆς λέγει ξανὰ ἡ μητέρα.

—Δὲν θέλω νὰ.. μὲ.. βράσετε! λέγει
μὲ κλάματα ἡ ‘Ελλη. Και ξαναρχίζει νὰ
κλαίη δυνατά.

“Ολοι τότε ἄρχισαν νὰ γελοῦν! ‘Η μι-
κρούλα ἐνόμιζε, πῶς θέλουν νὰ τὴ βρά-
σουν, γιατὶ ἡ μητέρα ἔβαλε τὴ σκάφη
κοντὰ στὴ φωτιὰ και ἔρριξε μέσα βρα-
στὸ νερό!

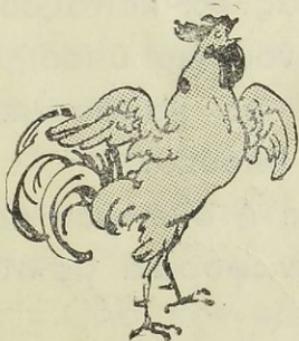
3. Βραδυνὴ προσευχή.

Σ' εὔχαριστῷ πολύ, πολύ,
Θεέ μου και πατέρα,
γιατὶ γερὸ μὲ φύλαξες
όλόκληρη τὴ μέρα.
‘Ωδήγησες και φώτισες
τὸ νοῦ και τὴν φυχή μου,
ὅπως σὲ παρεκάλεσα
πρωὶ στὴν προσευχή μου.

4. Κουκουρίκο!

Μόλις γλυκοχαράζει
στήν ἄκρη ό σούρανός,
ξυπνᾶ ό πετεινὸς
καὶ ζωηρὰ τινάζει
τὰ παρδαλὰ πτερά του
νὰ διώξῃ τὰ ὄνειρά του.

Καὶ ἀμέσως: Κουκουρίκο!
φωνάζει μὲ χαρά.
—Ξύπνα, κυρά, καὶ ντύσουν
συγύρισε τὸ σπίτι!
Ξύπνα καὶ σύ, τεχνίτη,
νὰ πᾶς στὸ μαγαζί σου!

5. Τὸ νίφιμο καὶ τὸ ντύσιμο.

Ἐλα, μικρό μου, νὰ νιφθῆς καὶ νὰ ντυθῆς! λέγει ἡ μητέρα στὸ Βασιλάκη.

—Σιγά, σιγά! λέγει τὸ σφουγγαράκι.

—Πολὺ βιάζεσαι! λέγει τὸ νεράκι.

—Ἄν δὲν τὸ τρίφωμε καλά, δὲν κάμνομε τίποτε! λέγει τὸ σαπουνάκι.

—Τὸ ἔνα αὐτάκι ἐτελείωσε, λέγει ἡ πετσέτα, τὸ ἄλλο τώρα!

—Νά! ἐτελειώσαμε, λέγει ἡ κτένα.

—Πρῶτα τὸ δεξιὸ μανικάκι, ὕστερα τὸ ἀριστερό! λέγει τὸ καινούργιο πουκαμισάκι.

—Μοῦ φαίνεται, πώς ἔχονδρύνατε λιγάκι, λέγουν οἱ κάλτσες στὰ ποδαράκια.

—“Ολοι ἐμᾶς θὰ κοιτάζουν σήμερα, λέγουν τὰ καινούργια ύποδήματα.

—Προσοχή! μὴ χαλάσωμε τὴ χωρίστρα, λέγει ἡ βλούζα.

—Τώρα είναι ἡ δική μου σειρά, λέγει τὸ κόκκινο πανωφοράκι μὲ τὰ ὅμορφα κουμπιά.

—Μᾶς μένει τώρα νὰ καθαρίσωμε τὴ
μυτούλα, λέγει τὸ χιονᾶτο μανδηλάκι.

—“Έτοιμοι! έφωναξαν ὅλα μαζί.

Μπά! τί συμβαίνει; “Ἐνα μικρό, πολὺ⁺
μικρὸ δάκρυ, ἔνα ἀνόητο δάκρυ, ποὺ
δὲν ἀφήνει νὰ τὸ καθαρίσουν

Αύτὸ τὸ διώχνω ἐγὼ μ' ἔνα γλυκὸ φι-
λάκι, λέγει ἡ μητερούλα.

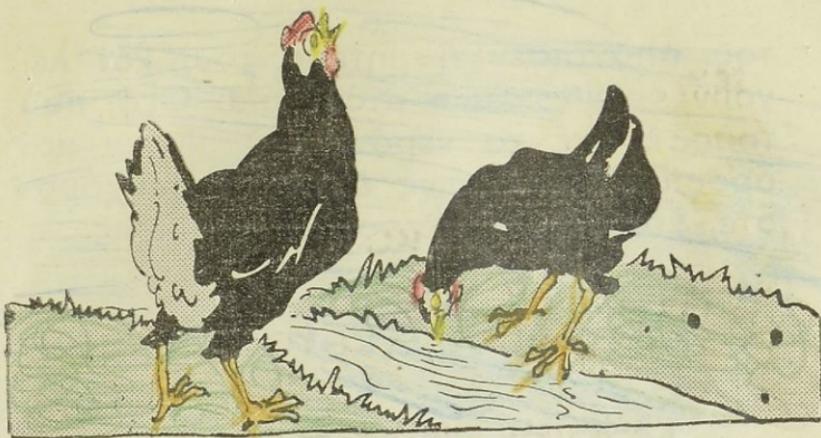
Τί ὅμορφο παιδάκι εἶναι τώρα ὁ Βα-
σιλάκης! “Ολοι τὸν καμαρώνουν.

6. Ἡ κούκλα.

Κούκλα μου ἀγαπημένη,
λέγε μου νὰ σὲ χαρῶ,
πῶς τὰ πέρασες, καημένη,
μοναχὴ τόσον καιρό;
Ἐκλαιες, καλὸ κουκλάκι,
πλαγιασμένο στὸ κουτί,
ὅπως κλαίει τὸ παιδάκι,
ποὺ τὴ μάνα του ζητεῖ;

Νά με! ἥλθα καὶ σὲ πιάνω,
σὲ κρατῶ στὴν ἀγκαλιά,
στὰ χειλάκια σου ἐπάνω
δίνω χίλια δυὸ φιλιά.
Πεταχτὴ ἀπὸ τὸ σχολεῖο
τώρα ἔφθασα, Τοτώ,
δές! ἀκόμη τὸ βιβλίο
στὰ χεράκια μου κρατῶ.

7. Οἱ κότες εὔχαριστοῦν τὸν Θεόν.

Ο Ἀντωνάκης, μαζὶ μὲ τὴ μητέρα του, ἐπῆγαν περίπατο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλην.

Ἐνα μικρὸ ρυάκι ἐκυλοῦσε σιγὰ σιγὰ τὸ καθαρὸ νεράκι του μουρμουρίζοντας.

Ἐκεῖ ἦσαν μαζεμένες πολλὲς κότες καὶ ἔπιναν νερό. Ο Ἀντωνάκης ἐκοίταζε μὲ περιέργεια τὶς κότες, ποὺ ἔπιναν.

—Γιατί, μητέρα, ἐρώτησε, οἱ κότες, μόλις πιοῦν μιὰ γουλιὰ νερό, σηκώνουν φηλὰ τὸ κεφάλι των καὶ κοιτάζουν τὸν οὐρανό;

—Κοιτάζουν, παιδί μου, τὸν οὐρανό,

τοῦ ἀπόντησεν ἡ μητέρα του, καὶ λέγουν «εύχαριστῶ» στὸν καλὸν Θεό, ποὺ τοὺς ἔδωκε τὸ νεράκι καὶ πίνουν καὶ δροσίζονται. "Οπως ἐμεῖς προσευχόμαστε, ἔτσι προσεύχονται καὶ οἱ κότες.

8. Κότα μου, κοτούλα μου.

Κότα μου, κοτούλα μου,
ποὺ μὲ τὸ κακάρισμά σου
κράζεις κ' ἔρχονται σιμά σου
τὰ κοτοπουλάκια σου,
τὰ μικρὰ παιδάκια σου.
Κότα μου, κοτούλα μου !

Κότα μου, κοτούλα μου,
ποὺ πρωί, μόλις ξυπνήσης,
τρέχεις πρῶτα νὰ γεννήσης
στὸ κοτέτσι σου τ' αύγό,
νὰ τὸ φάη ἡ μαμὰ κ' ἔγώ.
Κότα μου, κοτούλα μου !

Κότα μου, κοτούλα μου,
ποὺ μονάχη δὲν φοβᾶσαι
καὶ νωρὶς νωρὶς κοιμᾶσαι,
τ' αύγουλάκια σου παστρεύω
σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω,
κότα μου, κοτούλα μου !

9. Ο Ἄζωρ καὶ ἡ Φιφή.

Μόλις γυρίση ὁ Ἡλίας ἀπὸ τὸ σχολεῖο, πρῶτος ὁ σκύλλος του Ἄζωρ τρέχει νὰ τὸν ὑποδεχθῇ.

Πηδᾶ χαρούμενος τριγύρω του καὶ κάμνει χίλια δυὸς παιγνίδια. Θέλει νὰ τοῦ δείξη πόσο τὸν ἀγαπᾶ.

Καὶ ὁ Ἡλίας ὅμως ἀγαπᾶ πολὺ τὸ σκυλλάκι του. Ἔχει τίποτε νόστιμο νὰ φάγῃ; Δίνει ἀμέσως καὶ τοῦ σκύλλου του λίγο.

— Ἄζωρ, ἔλα ἐδῶ! φωνάζει.

‘Ο Ἀζώρ κουνᾶ μὲ χαρὰ τὴν ούρα
του, τρέχει κοντά του καὶ τὸν κοιτάζει
κατάματα.

— «Σούζα! » λέγει ὁ Ἡλίας.

‘Ο Ἀζώρ σηκώνεται ὅρθιος στὰ πι-
σινά του πόδια καὶ βλέπει, τὶ ἔχει στὰ
χέρια του ὁ Ἡλίας.

— Ἀζώρ, ἀγαπᾶς τὴν Φιφή; ἐρωτᾷ ὁ
Ἡλίας.

Φιφή εἶναι ἡ γάτα τοῦ σπιτιοῦ. “Αμ
δὲν τὴν ἀγαπᾶ ὁ Ἀζώρ! ” Οσο ὁ σκύλ-
λος ἀγαπᾶ τὴ γάτα. Σὰν θυμωμένος ὁ
Ἀζώρ ἀρχίζει νὰ κάμνη γρρ.... γρρ....

— Δὲν τὴν ἀγαπᾶς λοιπόν;

— Γρρ.... γρρ.... ὀπαντᾶ πάλι ὁ Ἀζώρ,
καὶ δείχνει τὰ δόντια του.

— Εμένα μ’ ἀγαπᾶς; ἐρωτᾷ τὸ παιδί.

— Γάβ! Γάου! γαβγίζει ὁ Ἀζώρ μὲ
χαρά.

Σὰν νὰ λέγη: Ναί, πολύ.

— Αφοῦ μ’ ἀγαπᾶς, νὰ λίγο φωμάκι!

Καὶ τοῦ ρίχνει ὁ Ἡλίας ἔνα κομμα-
τάκι. ‘Ο Ἀζώρ φράπ! τὸ ἀρπάζει στὸν
ἀέρα.

10. Τὸ παιδὶ¹ καὶ τὸ γατάκι

Μιὰ φορὰ ἔνα παιδάκι,
ποὺ τὸ λέγανε Κωστάκη,
εἶχ' ἔνα μικρὸ γατάκι
μὲ οὐρίτσα φιδωτή.

Κάθε μέρα, δυστυχία
στὸ καημένο τὸ γατί !
δὲν βρισκόταν σὲ ἡσυχία
ἀπὸ τὸ σκληρὸ Κωστῆ.

Τοῦ τραβοῦσε τὴν οὐρά του
τοῦσφιγγε τὸ κεφαλάκι,
τοῦ ξεκόλλαγε ταύτιά του.
Τὸ καημένο τὸ γατάκι !

Μιὰ φορὰ θυμώνει ὅμως
ἀπ' τὸν πόνο τὸ γατὶ²
καὶ ξεσχίζει ἀποτόμως
τὸ μουτράκι τοῦ Κωστῆ !

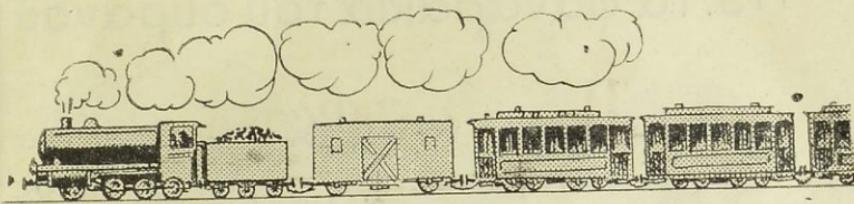

II. Ὁ σκύλλος

Κάθε νύκτα στὴν αύλή,
γάβου, γάβου ! τὸ σκυλλὶ¹
δός του καὶ γαβγίζει.
Τοῦ σπιτιοῦ ἔδω αὐτὸς
εἶναι φύλακας πιστός.
Ποιὸς δὲν τὸν γνωρίζει ;

"Υφηλὰ τ' ἀφεντικὰ
κοιμηθῆκανε γλυκά.
Πέρασε ἡ ὥρα.
Τὸ γνωρίζει τὸ σκυλλὶ¹
κι ἀγρυπνάει στὴν αύλὴ
γάβου, γάβου ! τώρα.

Γιὰ νὰ ξέρουν οἱ κακοί,
ποὺ γυρνοῦν ἔδω κ' ἐκεῖ
κάτι νὰ σουφρώσουν,
πῶς, ὅν ἔμπουν στὴν αύλη,
θὰ τοὺς φάγη τὸ σκυλλὶ,
δὲν θὰ τὴ γλυτώσουν.

12. Ο σιδηρόδρομος

Ού—ού—ού—ού.....

Πώ πώ ! τί γρήγορα ποὺ τρέχει ό σιδηρόδρομος. Πόσα βαγόνια τραβᾶ! Και δύο σφυρίζει, μήν τύχη κανένας στὴ γραμμὴ καὶ τὸν κόφη.

Στὸν ἀνήφορο ὅμως κουράζεται. Αγκυραχᾶ. Ζητεῖ βοήθεια.

—Ντούκου ντούκου ντό !

Ντούκου ντούκου ντό !

—«Βόηθα νὰ ἀνεβῶ.

—Βόηθα νὰ ἀνεβῶ!» λέγει.

Μόλις ὅμως πάρη κατήφορο, ποῦ νὰ τὸν φθάσῃ κανείς!

—Ντούκου—ντούκου,

—ντούκου—ντούκου!

«Τρέχω τώρα.

—τρέχω τώρα!» λέγει.

Καὶ φεύγει σὰν ἀστραπή. Ο σκύλλος τὸν γαβγίζει καὶ τρέχει νὰ τὸν πιάσῃ!

13. Τὰ φαναράκια τοῦ οὐρανοῦ

Μόλις ἀρχίζῃ νὰ νυκτώνη, ἀνάβουν ἔνα
ἔνα τὰ φαναράκια τοῦ οὐρανοῦ. Ποιὸς
τὰ ἀνάβει;

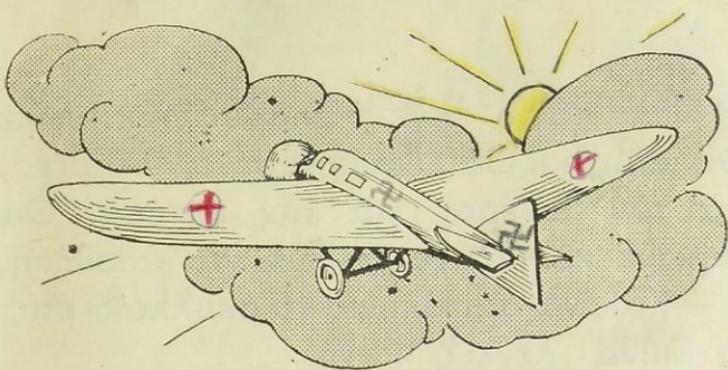
‘Ο καλὸς Θεός. Στέλλει τοὺς ἀγγέλους
του, νὰ τὰ ἀνάφουν. Πετοῦν οἱ “Ἄγγελοι
σ’ ὅλον τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἀνάβουν
ἔνα ἔνα. Πρῶτα ἀνάβουν τὰ μεγαλύτερα
καὶ ἔπειτα τὰ μικρότερα.

Σὲ λίγη ὥρα ὁ οὐρανὸς εἶναι γεμάτος
ἀστέρια. Εἶναι ἀμέτρητα, σὰν τὴν ἄμμο
τῆς θάλασσας.

Πολλὲς φορὲς οἱ “Ἄγγελοι ἀνάβουν καὶ
τὸ μεγάλο στρογγυλὸ φανάρι. Τὸ ξέρετε;
Γιὰ κοιτάξετε ἔνα βράδυ στὸν οὐρανό!
Μπορεῖ νὰ τὸ ιδῆτε.

14. Η βροχὴ

Ρίξε, σύννεφο, βροχὴ¹
στὸ βουνό, στὴν ἐξοχή,
Τὸ βουνὸν νὰ πρασινίσῃ
καὶ ἡ ἐξοχὴ ν’ ἀνθίσῃ.

15. Τὸ ἀεροπλάνο

Πετάει τάεροπλάνο
στὸν οὐρανὸν ἐπάνω.
Ἄκου το! πῶς βουίζει!
Σὰν γλάρος φτερουγίζει.

Καλό μου ἀεροπλάνο,
πάρε καὶ μένα ἐπάνω,
γιὰ νὰ βλέπω ἀπὸ φηλὰ
τὸ χωριό μου πιὸ καλά,
τὴ μαμὰ καὶ τὴ γιαγιὰ
καὶ ὅλα τὰ καλὰ παιδιά.

16. Πῶς τὰ παιδιὰ κτίζουν

« "Ελα Φανή" λέγει ὁ Σπῦρος νὰ κτίσωμε
ἔνα σπιτάκι. Θὰ είναι γιὰ σένα, γιὰ μένα,
γιὰ τὸν πατέρα, γιὰ τὴν μητέρα. Θὰ
κάμωμε καὶ μιὰ χαμοκέλα, γιὰ ἀποθήκη.

—Καὶ ἔνα σπιτάκι γιὰ τὸ σκυλλάκι μας,
τὴ Σπίθα! λέγει ἡ Φανή.

—Καὶ ἔναν κῆπο γύρω γύρω μὲ λουλού-
δια καὶ λαχανικά.

Καὶ τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ κτίζουν μὲ
πολὺ ὅρεξη μὲ τὰ ξυλάκια, ποὺ τοὺς ἔ-
φερε ὁ πατέρας των.

"Έκαμαν τοὺς τοίχους μὲ θύρες καὶ πα-
ράθυρα. "Επειτα ἔβαλαν τὴ στέγη. Γύρω
γύρω ἔκαμαν ἔναν κῆπο. "Εφύτευσαν
λουλουδάκια καὶ λαχανικά. Νὰ καὶ τὸ
σπιτάκι τῆς Σπίθας, ἔτοιμο! Στὴν κορφὴ
ἔβαλαν μιὰ Ἑλληνικὴ σημαία.

Τέλος ὅλα ἤσαν ἔτοιμα. "Ἄς το νὰ τὸ
ἰδῇ ὁ πατέρας, λέγει ὁ Σπῦρος. Πᾶμε
τώρα νὰ πάρωμε τὸ δειλινό μας.

17. Τὸ σπιτάκι μου

Ἐνα σπίτι μοναχός μου
μονοβδόμαδα θὰ κτίσω.
Τὴ Δευτέρα πέτρες, ἄμμο
στὴν αύλῃ θὰ κουβαλήσω.
Τρίτη βάζω τὰ θεμέλια,
τὴν Τετάρτη τοίχους φτιάνω
καὶ τὴν Πέμπτη κεραμίδια
μέσ' στὴ στέγη του τοῦ βάνω.
Τὴν Παρασκευὴ τὶς πόρτες,
πάτωμα καὶ παραθύρια
καὶ τὸ βράδυ τοῦ Σαββάτου
ἔτοιμα τὰ ἔπιπλά του.
Στὸ σπιτάκι μου τὸ νέο
θὰ μπω μέσα **Κυριακή**,
θὰ καλέσω καὶ τοὺς φίλους
νὰ χορεύσωμε ἐκεῖ.....

18. Στὸ χωριὸ

‘Ο καιρὸς εἶναι ἀνοιξιάτικος.

‘Ο πατέρας μὲ τὸ παιδί του, τὸν Ἀγγελο, πηγαίνουν ἐκδρομὴ στὸ χωριό.

Θὰ κάμουν ἐπίσκεψη στὸν παπποῦ καὶ στὴ γιαγιά, στοὺς θείους καὶ στὶς θεῖες

καὶ στὰ ἐξαδελφάκια τοῦ
Ἀγγέλου.

Τί ώραῖα πράγματα βλέ-
πουν στὸ χωριό ! Τὰ ἄσπρα
σπιτάκια μὲ τοὺς κήπους των.
Τὴν ἐκκλησία μὲ τὸ καμπα-
ναριό της. Στὶς αὐλές τῶν
σπιτιῶν βλέπουν κότες, πά-
πιες, χῆνες, περιστέρια, ἀρνιά, κατσίκια,
χοίρους, κουνέλια.

Ἐξω ἀπὸ τὸ χωριό, κοντὰ στὸ ποτάμι,
εἶναι ὁ μύλος.

Βλέπουν καὶ τὸ βοσκό, ποὺ βόσκει τὰ
πρόβατά του. Παιζει τὴ φλογέρα του. Ὁ
σκύλλος, ποὺ φυλάει τὰ πρόβατα, κάθεται
κοντά του.

Νὰ καὶ ἔνας κυνηγὸς μὲ τὸ σκυλλί του !

Πρώτη φορὰ ὁ "Ἀγγελος εἶδε τόσα ώ-
ραῖα πράγματα.

19. Λαγός καὶ κυνηγὸς

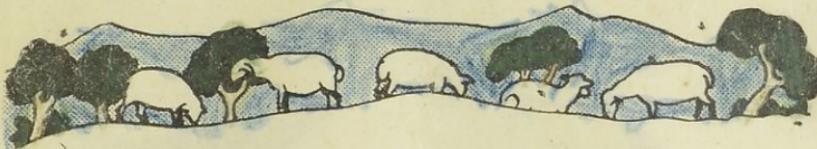
ΚΥΝΗΓΟΣ

Λαγουδάκι μου καλὸ
ἄσπρο, ἄσπρο, παχουλό,
δὲν μοῦ λέγεις τὸ γιατί
τόσος φόβος σὲ κρατεῖ;
"Ελα δῶ, ποὺ σ' ἀγαπῶ,
ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ.

ΛΑΓΟΣ

"Α! δὲν εἶναι χωρατᾶς!
Κυνηγέ, δὲν μ' ἀπατᾶς.
Τὸ τουφέκι, τὰ σκυλλιά,
εἶναι ἄσχημη δουλειά.
"Η ἀγάπη σου εῖν' πολλή,
μὰ ἐμὲ δὲν μ' ὡφελεῖ.

20. Ο Βοσκός

Ξυπνάει μὲ τὸν πρῶτο πετεινὸν
καὶ τὸ ραβδί στὸ χέρι του ἀρπάζει,
φέρνει τ' ἄρνακια ὅλα στὸ βουνὸν
κ' ἐκεῖνος ἀπὸ κάτω τὰ κοιτάζει.

Καὶ ὁ βοσκός μονάχος τραγουδεῖ,
μὰ δὲν ξεχνᾶ τάρνακια ποὺ βοσκοῦνε.
Εἴν' ὁ βοσκός μας φρόνιμο παιδί
καὶ ὅλοι στὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

21. Ἡ ἄνοιξη

«Χελιδόνι μου γοργό,
πούρθες ἀπὸ τὴν ἔρημο,
τί καλὰ μᾶς ἔφερες; »
— «Τὴν ύγεια καὶ τὴ χαρὰ
καὶ τὰ κόκκινα τ' αύγα ».
Μάρτη, Μάρτη, χιονερέ,
καὶ Ἀπρίλη δροσερέ,
τὰ πουλάκια κελαδοῦν,
τὰ δενδράκια φύλλα

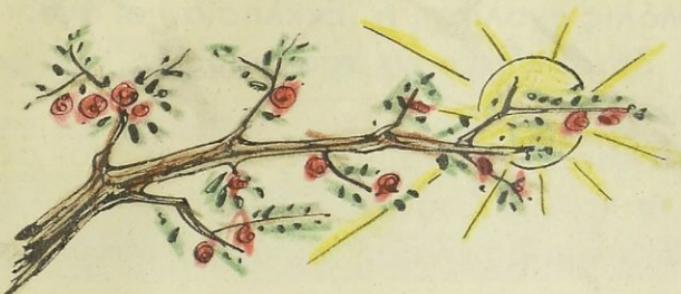
ἀνθοῦν,

τὰ πουλάκια αύγα

γεννοῦν

καὶ ἀρχινοῦν νὰ τὰ

κλωσσοῦν

22. Ἡ Ἀγάπη.

Ντάγκ! ντάγκ! οι καμπάνες.

“Ολοι σήμερα γιορτάζουν. Είναι Λαμπρή! Μᾶς ἔφερε τὴν ἄνοιξη, τὰ αύγά, τὰ κουλούρια καὶ ὅλες τὶς χαρές. Τὰ παιδιά λαμπροφορεμένα, μὲ τὰ καινούργια ἐνδύματα, πηγαίνουν ὅλα στὴν Ἀγάπη νὰ ἀκούσουν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη!»

Μπαίνουν στὴν Ἐκκλησία, κάμνουν τὸ σταυρό των, ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀναστήθηκε, καὶ στέκονται φρόνιμα.

‘Ανάβουν ὅλοι τὶς λαμπάδες των. “Ἄλλοι ἔχουν λευκὲς καὶ ἄλλοι κίτρινες.

‘Ο παπᾶς λέγει τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ὑστερα ὅλοι μαζὶ φάλλουν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

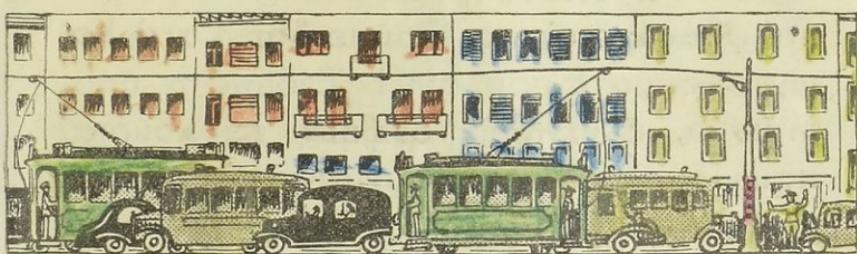
Μόλις σχολάση ἡ Ἐκκλησία, οἱ ἄνθρωποι διασκεδάζουν, τραγουδοῦν καὶ χορεύουν.

Τὰ παιδιὰ τσουγκρίζουν τὰ κόκκινα αὐγὰ καὶ παίζουν ὅλη τὴν ἡμέρα.

Ἡ Λαμπρὴ εἶναι ἡ καλύτερη ἡμέρα τοῦ χρόνου.

«Χριστὸς Ἀνέστη! τὰ παιδιὰ φωνάζουν μὲ καλὴ καρδιά,
κ' ἔνα μὲ τἄλλο μὲ χαρὰ τσουγκρίζουν τῆς Λαμπρῆς ταύγά!

23. Στή μεγάλη πόλη

Τὰ τράμ περνοῦν τὸ ἔνα ὑστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Αὐτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα, ἀμάξια γεμίζουν τὸ δρόμο μὲ μεγάλη βουή.

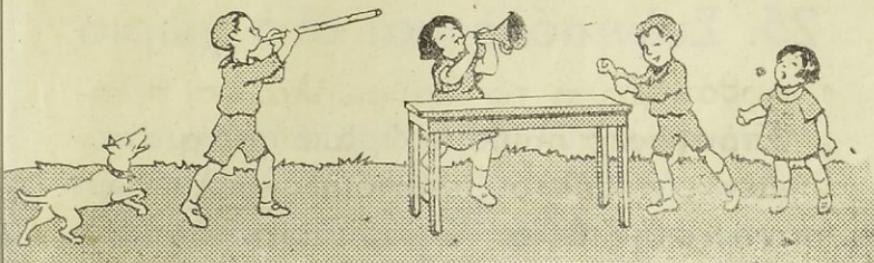
Οἱ ἄνθρωποι βαδίζουν μόνο στὸ πεζοδρόμιο. "Αν θέλῃ κανένας νὰ περάσῃ στὸ ἄλλο μέρος τοῦ δρόμου, πρέπει νὰ προσέχῃ πολύ. Κοιτάζει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, μήπως περνᾶ κανένα αὐτοκίνητο. "Υστερα, γρήγορα γρήγορα, τρέχει πρὸς τὸ ἄλλο μέρος.

Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου εἶναι ὅλο ἐμπορικά. Εἶναι τόσα πολλά, ποὺ δὲν

προφθάνομε νὰ τὰ ίδουμε ὅλα. Καὶ τὶ λογῆς πράγματα πουλοῦν ! Ἐνδύματα, ύποδήματα, καπέλλα, τρόφιμα, λουλούδια, παιγνίδια, βιβλία, γλυκίσματα, ὅλα τὰ πράγματα ! Ποῦ νὰ τὰ μετρήσῃ κανένας !

Οἱ ἄνθρωποι μπαίνουν καὶ βγαίνουν στὰ καταστήματα. "Ανδρες, γυναῖκες, παιδιά, νέοι καὶ γέροι. Κοιτάζουν τὰ ἐμπορεύματα, φωνίζουν καὶ τρέχουν στὸ σπίτι των.

24. Ἡ μουσικὴ τῶν παιδιῶν

Ἐξω στὴν αύλη ἔκει
τὰ παιδιά χουν μουσική.
Ο Τοτὸς ταμποῦρλο παίζει
μὲ γροθιές εἰς τὸ τραπέζι !
Γιὰ τρουμπέτα ἡ Φανή
ἔχει ἔνα παλιὸ χωνί !
Γιά κοιτάξτε καὶ τὸ Ντίνο
μὲ καλάμι γιὰ κλαρῖνο !
Κι ὁ Ἀζώρ τοὺς τριγυρίζει,
γάθου, γάθου ! τοὺς γαυγίζει.
Ζήτω, ζήτω ἡ μουσική !
Όλοι τραγουδοῦν ἔκει.
Παίζουν, τραγουδοῦν, γελοῦνε
καὶ τὴ γειτονιὰ χαλοῦνε.

25. Στὴν πόλη καὶ στὸ χωριό.

Στὴν πόλη βλέπομε ὡραῖα πράγματα.

Δὲν εὔχαριστούμεθα ὅμως νὰ μένωμε πάντα στὴν πόλη. Ὁ θόρυβος εἶναι μεγάλος. Καμμιὰ ἡσυχία. Στὴν ἔξοχὴ εἶναι μεγάλη ἡσυχία.

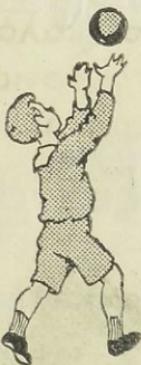
“Οταν κανεὶς ἀρρωστήσῃ, πηγαίνει στὸ χωριό. Ἐκεī εἶναι ἡσυχία καὶ καθαρὸς ἀέρας. Στὸ χωριὸ χαίρεται κανένας τὶς τέσσαρες ἐποχὲς τοῦ ἔτους: Τὴν ἄνοιξη μὲ τὰ λουλούδια της, τὸ καλοκαίρι μὲ τὶς δροσιές του, τὸ φθινόπωρο μὲ τὰ φροῦτα του καὶ τὸ χειμῶνα μὲ τὰ χιόνια του.

Στὴν πόλη εἶναι καλὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά. Τὰ παιδιὰ πηγαίνουν στὰ καταστήματα καὶ βλέπουν τὶς προθῆκες μὲ τὰ ὅμορφα δῶρα.

26. Τὸ τοπάκι μου

Τὸ καλό μου τὸ τοπάκι,
τὸ χρυσό μου παιγνιδάκι !
Μιὰ τοῦ δίνω πάει κάτω,
μιὰ φηλὰ πηδάει—νά το !
Κι ἄν στὸν τοῖχο τὸ κτυπήσω,
μοῦ γυρίζει πάλι πίσω.
Μοῦ τὸ ρίχνουν ἀπὸ πέρα
καὶ τὸ πιάνω στὸν ἀέρα.
Τὸ καλό μου τὸ τοπάκι,
τὸ χρυσό μου παιγνιδάκι !

27. Ο Γεωργος πιάνει ποντικούς

‘Ο Γεωργος κάθεται πολλή ώρα κοιτάζοντας μιὰ ποντικότρυπα.

—Τί κάμνεις αύτοῦ, Γεωργο; τοῦ λέγει ἡ μητέρα του.

—Σιγά, μητέρα! πιάνω ποντικούς.

—Ἐπιασες κανένα;

—Ναί, μητέρα! “Αν πιάσω ἐκεῖνον, ποὺ είναι στὴν τρῦπα, καὶ ἄλλον ἔνα ἀκόμη, θὰ ἔχω δυό!

28. Τὸ ἔξυπνο ποντικάκι

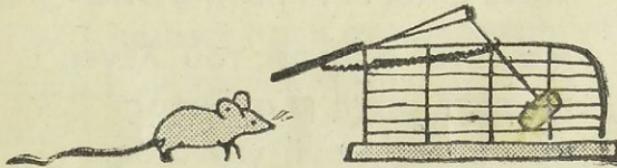
Μιὰ φορὰ ἔνα ποντικάκι ἐπλησίασε σὲ μιὰ φάκα.

‘Ητο στημένη στὴν ἄκρη τῆς ἀποθήκης. Τῆς εἶχαν βάλει μέσα φημένο τυρί, γιὰ νὰ μυρίζῃ.

Τὸ ποντικάκι ἐκατάλαβε τὶ τρέχει καὶ εἶπε : Χμ ! Οἱ ἄνθρωποι ἔβαλαν παγίδα, γιὰ νὰ μὲ πιάσουν ! Τοὺς πονηρούς ! Μὰ ἐμένα δὲν μὲ γελοῦν . Τὸ ξέρω καλά· ἂν τσιμπήσω, κλάπ ! Θὰ πέσῃ ἡ φάκα καὶ θὰ μὲ πιάση . "Εννοια σου, ἐγὼ προσέχω !

Τὸ τυρὶ ὅμως ἐμύριζε πολὺ νόστιμα . 'Ο ποντικούλης εἶπε : « "Ας μυρισθῶ λιγάκι, λιγάκι μόνο ! Μὲ τὸ μύρισμα δὲν πέφτει ἡ φάκα ».

Πλησιάζει ἀκόμη περισσότερο, μυρίζεται λίγο καὶ—ἀκουμβᾶ λίγο τὴ γλώσσούλα του στὸ τυρί . Κλάπ ! πέφτει ἡ φάκα καὶ τὸ ἔξυπνο ποντικάκι είναι τώρα φυλακισμένο.

29. Ο Στρατηγός.

Ο Τοτὸς χειροτονήθη
ἀπὸ τώρα στρατηγός.

Ἄπὸ ἀδέλφια καὶ ξαδέλφια
σχηματίζεται ὁ στρατός.

Μὲ ὄμπρέλλες γιὰ τουφέκια,
μὲ μπαστούνια γιὰ σπαθιά,
μὲ καρέκλες γιὰ κανόνια
πᾶνε ὅλοι ..... στὴ φωτιά !

Μά, ἐνῶ ὁ Τοτὸς τοῦ λέγει,
πὼς στὴ μάχη ὁ στρατὸς
πρέπει νὰ φανῇ γενναῖος,
ὅλους πιάνει πανικός !

Καὶ τὸ βάζουνε στὰ πόδια
καὶ στρατὸς καὶ στρατηγός,
γιατὶ πέρασε ἀπὸ μπρός των
ἔνας... ἔνας ποντικός !

30. Ἡ Κυριακὴ

Ποιά είναι ἡ καλύτερη ἡμέρα τῆς ἑδομάδας;

Ἡ Κυριακή ! Αὐτὸ τὸ ξέρουν ὁ Νῖκος, ἡ Φανή καὶ ὁ Ἡλίας.

Ο πατέρας δὲν ἔχει δουλειά. Τὰ παιδιά δὲν ἔχουν σχολεῖο. Καὶ ἡ μητέρα θὰ ἡσχάσῃ αὐτὴ τὴν ἡμέρα.

Τὴν Κυριακὴ πρωὶ σηκώνονται, νίβονται καὶ φοροῦν τὰ καλά των.

Μαζὶ μὲ τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα πηγαίνουν στὴν Ἐκκλησία.

Ἀνάβουν τὸ κεράκι των, ἀσπάζονται τὶς εἰκόνες καὶ στέκονται μὲ εὐλάβεια. Ἀκούουν τοὺς φάλτες καὶ τὸν παπᾶ, ποὺ φάλλουν.

Τελειώνει ἡ λειτουργία. Παιρνουν ἀντίδωρο ἀπὸ τοῦ παπᾶ τὸ χέρι καὶ γυρίζουν στὸ σπίτι των χαρούμενα.

— Πῶς μοσχοβολοῦν τὰ παιδάκια μου ! λέγει ἡ γιαγιά, ποὺ ἤλθαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ! Τώρα σᾶς ἀγαπάει ὁ Χριστούλης. Ἐλάτε νὰ πάρετε τὸ πρωινό σας καὶ ὑστερα νὰ παίξετε μὲ τὰ ἄλλα παιδιά.

Καὶ τὰ παιδιὰ παίζουν ὅλη τὴν ἡμέρα.

. 31. Ὁ ἀετός μου

Γιὰ κοιτάξετε κεῖ πάνω,
Ἐνα τέλειο ἀεροπλάνο !
Νά το ! τώρα ἀνεβαίνει,
πάλι πίσω κατεβαίνει.....
Τὸ κορμὶ φτεροζυγίζει
τὴν οὐρά του κύματίζει.
Τὸ σχοινάκι του ἀπλώνω,
τώρα πάλι τὸ μαζώνω ....
Βάλε του σχοινὶ τρανὸ
ν ἀνεβῆ στὸν οὐρανό !

32. Η Πηγή.

Ήτο καλοκαίρι. Ό ήλιος έκαιε πολύ.

Ο Τάκης έπήγαινε φωμὶ τοῦ πατέρα του, ποὺ ἐδούλευε στὸ ἀμπέλι.

Στὸ δρόμο ὅμως, ἵδρωσε πολύ. Ἐκόλλησε τὸ στόμα του ἀπὸ τὴ δίφα. Νὰ εἶχε λίγο νεράκι !

Σὲ λίγη ὥρα ἔφθασε σὲ μιὰ δροσερὴ πηγή, ποὺ ἦτο κοντὰ στὸ ἀμπέλι. Τὸ κρύο νεράκι ἔτρεχε γαργαριστό.

Ο Τάκης, χωρὶς νὰ σκεφθῇ καθόλου τὴ συμβουλή, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ πατέρας του, ἔτρεξε νὰ πιῆ. "Ηπιε, ηπιε, ὅσο ποὺ ἔχόρτασε.

"Υστερα ἀπὸ λίγο ὅμως τοῦ ἦλθε

ζαλάδα. Τὸ βράδυ, μόλις ἔφθασε στὸ σπίτι του, ἔπεσε στὸ κρεβάτι. Ἀρρώστησε θαρειὰ καὶ ύποφερε πολὺ ὅσο νὰ γίνη καλά. Οἱ γονεῖς του ἐβασανίσθηκαν καὶ καταξωδεύθηκαν.

Γιατὶ νὰ μὴν ἀκούσῃ τὸν πατέρα του; Τοῦ ἔλεγε πάντα: «Ποτέ σου νὰ μὴν πίνης νερὸ iδρωμένος!»

33. Τὸ καλοκαίρι.

“Ηλθες, ἥλθες καλοκαίρι,
καὶ ὁ Θεὸς πολλὰ
μὲ τὸ ἄγιο του τὸ χέρι
σκόρπισε καλά.

Στὶς μυρτιὲς κρυμμέν’ ἀηδόνια
τραγουδοῦν γλυκὰ
καὶ πετοῦν τὰ χελιδόνια
μ’ ἐλαφρὰ φτερά.

“Ομορφ’ ἄνθη στὸν ἀέρα
χύνουν μυρωδιὰ
καὶ λουλούδια στὴ μητέρα
φέρνουν τὰ παιδιά.

34. Στή θάλασσα

Κάμνει ζέστη πολλή. Τὰ παιδιὰ θὰ κάμουν λουτρὸ στὴ θάλασσα. Γδύνονται στὴν ἄμμο. 'Ο Γιάννης μπαίνει πρῶτος στὴ θάλασσα. "Ω, ω! φωνάζει καὶ κάμνει μιὰ βουτιά. 'Ο Κωστάκης μπαίνει δεύτερος. Πλάτς! πλάτς! κάμνει τρέχοντας μέσα στὴ θάλασσα. Παίρνει καὶ αὐτὸς βουτιά.

Τὰ ἄλλα παιδιά, ποὺ είναι μικρότερα, διστάζουν νὰ μποῦν. Είναι κρύα ἡ θάλασσα; ἐρωτοῦν.

— "Οχι! ὥχι! Ἐλάτε μέσα ὅλοι! Θὰ παίξωμε!"

Σὲ λίγο ὅλα τὰ παιδάκια είναι στὴ θάλασσα. Πλάτς, πλίτς! Κάμνουν βουτιές. Πιτσιλίζονται μὲ τὸ νερό. Χορεύουν. Παιζουν, γελοῦν. Τί χαρά!

"Υστερα βγαίνουν στὴν ἄμμο καὶ Παιζουν.

"Οταν ἐπῆγαν στὰ σπίτια των, δὲν ἔχορταιναν. Τὸ λουτρὸ τοὺς εἶχε ἀνοίξει τὴν ὅρεξη.

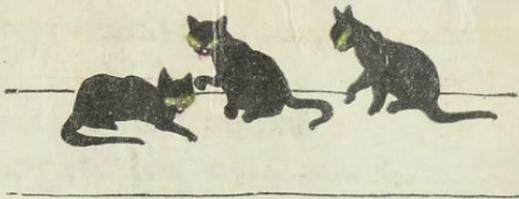
35. Τὸ καραβάκι

‘Ο Τάκης ἔφτιασε ἔνα καραβάκι. Στὴ μέση τοῦ ἔβαλε τὸ κατάρτι καὶ τὸ πανί.

Σήμερα εἶναι ώραῖος καιρός. Πρέπει ἡ Φωφούλα, ἡ κούκλα τῆς Μαίρης, νὰ κάμη ἔνα θαλασσινὸ περίπατο. ‘Ο Τάκης βάζει τὸ καραβάκι μέσα στὸ νερό.

—Πρόσεχε, Φωφούλα! φωνάζει. Κάθησε προσεκτικά, γιατὶ θὰ πέσης στὴ θάλασσα! Έκείνη ὅμως δὲν ἀκούει. Κουνιέται ἐδῶ καὶ ἐκεī καὶ τέλος: μπλούμ! πέφτει στὸ νερό.

‘Ο Πιστὸς ὅμως, ὁ καλὸς σκύλλος, πηδᾶ ἀμέσως στὸ νερό. Τὴν ἀρπάζει ἀπὸ τὸ κόκκινο φορεματάκι καὶ τὴ βγάζει ἔξω στὴν ξηρά. “Αν δὲν ἔτρεχε ὁ Πιστός, ἡ Φωφούλα θὰ ἐπνίγετο.

36. Τὰ τρία γατάκια

Ήσαν μιὰ φορὰ τρία μαῦρα γατάκια, μαῦρα σὰν πίσσα. Δὲν εἶχαν καμιὰ τρίχα ἀσπρη.

Μόνον ἡ μικρὴ μυτούλα των ἦτο τριανταφυλλένια καὶ τὰ ματάκια των ἦσαν πράσινα, χρυσοπράσινα.

Μιὰ χειμωνιάτικη βραδιὰ ἡ μητέρα των ἔξαπλώθηκε κοντὰ στὴν ἀναμμένη φωτιὰ

καὶ τὰ ἐφώναξε νὰ ἔλθουν κοντά της νὰ κοιμηθοῦν.

Τὰ γατάκια ὅμως ἥθελαν νὰ παίξουν λιγάκι ἀκόμη.

—Εἶναι νωρὶς ἀκόμη! εἴπαν στὴ μάνα των. Θὰ παίξωμε λίγο καὶ ἔπειτα.....

—Τί θὰ κάμετε ἔπειτα; ἐρώτησε ἀνήσυχη ἡ μάνα των.

—Θέλουμε νὰ βγοῦμε λιγάκι ἔξω στὸν κῆπο, νὰ ἴδοῦμε τὸ χιόνι, ποὺ πέφτει.

—Τὸ χιόνι νὰ ἴδητε; Κοιτάξτε νὰ μὴν κάμετε καμιὰ τέτοια τρέλα! Θὰ συναχωθῆτε καὶ θὰ ἀρρωστήσετε. Μὴν τὸ κουνήσετε ἀπ' ἐδῶ!

—Καλά, καλά! ὑποσχέθηκαν τὰ γατάκια κι ἔξακολούθησαν τὰ παιγνίδια των.

Σὲ λίγο ἡ μάνα των ἐκοιμήθηκε ἐπάνω σὲ μιὰ καρέκλα, κοντὰ στὸ τζάκι. Τὰ γατάκια, κυνηγώντας τὸ ἔνα τὸ ἄλλο, ἔφθασαν ώς τὴν θύρα τοῦ μαγειρείου.

2.

"Ετυχε νὰ εἶναι μισάνοικτη ἡ θύρα.

"Αμα τὴν εἶδαν ἔτσι ἀνοικτή, τὰ μαύρα γατάκια ἐκοίταζαν τὸ ἔνα τὸ ἄλλο.

Καὶ συνενοήθηκαν ἀμέσως. Τὸ ἔνα πίσω
ἀπὸ τὸ ἄλλο, πατώντας στὰ νύχια των,
ἔβγηκαν ἔξω.

Ἐξω ὅμως εἶχε μαζευθῆ πολὺ χιόνι, ποὺ
εἶχε πέσει ἀπὸ νωρίς. Τὰ γατάκια, ὅσο
ἀπαλὰ καὶ ᾧν ἐπατοῦσαν, ἐβυθίζοντο
μέσα στὸ χιόνι. Ἐσήκωναν τὰ πόδια
των καὶ τὰ ἐτίναζαν, νὰ φύγη τὸ χιόνι ποὺ
εἶχε κολλήσει ἐπάνω των. Ἐτίναζαν καὶ
τὴν οὐρά των, καὶ ἐπροχωροῦσαν σιγὰ
σιγά.

Ἐξαφνα ὅμως ἀρχισε πάλι νὰ χιονίζῃ.
Τὸ χιόνι ἐπεφτε ἀπαλὰ ἀπαλὰ ἐπάνω των.
Τόσο ἀπαλά, ποὺ οὔτε τὸ ἔνοιωθαν. Μό-
νον, ὅταν ἐκοίταζε τὸ ἔνα τὸ ἄλλο, ἐ-
βλεπαν τὰ μουτράκια των καὶ τὴ ράχη των
φορτωμένη ἀπὸ χιόνι.

—Τί ώραῖο, ποὺ εἶναι τὸ χιόνι! εἶπε τὸ
ἔνα.

—Καὶ τί μαλακό! εἶπε τὸ ἄλλο.

—Εἶναι ὅμως κρύο καὶ βγάζει καὶ νερό,
μόλις τὸ πατήσωμε, εἶπε τὸ τρίτο. Νὰ
σᾶς πῶ, δὲ μ' ἀρέσει νὰ βρέχωνται τὰ
πόδια μου. "Ας γυρίσωμε πίσω!

—Βέβαια, πρέπει νὰ γυρίσωμε. Νὰ μὴν
κρυώσωμε καὶ πάρωμε κανένα συνάχι.

Τὰ γατάκια ἐγύρισαν πίσω. Τί δυστυχία ὅμως! Ἡ θύρα ἦτο κλειστή. Ἐμαζεύθηκαν λοιπὸν καὶ τρία στὸ κατώφλι καὶ ἐπερίμεναν, ἐπερίμεναν, πότε θὰ ἀνοίξῃ ἡ θύρα.

Τὸ χιόνι τὰ ἐσκέπαζε. Τώρα ἀπὸ μαῦρα εἶχαν γίνει καὶ τὰ τρία κάτασπρα, σὰν κουνελάκια μικρά. Ἐκρύωναν, ἐτουρτούριζαν πολύ. Ἡ θύρα ὅμως δὲν ἄνοιγε.

„Αρχισαν τότε νὰ νιαουρίζουν παραπονετικὰ καὶ τὰ τρία: «Νιάσου!»

Ἡ μητέρα των, μέσα στὸ σπίτι, εἶχε ξυπνήσει καὶ τὰ ἔζητοῦσε.

—«Τί νὰ ἔγιναν αὐτὰ τὰ προκομμένα;» ἔλεγε. «”Εχει γοῦστο νὰ ἐβγῆκαν μὲ τέτοιον καιρὸ στὴν αὔλη!»

Καὶ ἐσηκώθηκε καὶ ἐπῆγε στὸ μαγειρεῖο.

4.

„Ακουσε τότε τὰ νιαουρίσματα ἔξω στὴν αὔλη, ἐμπρὸς στὴν θύρα τοῦ μαγειρείου, καὶ ἔτρεξεν ἐκεῖ.

—Νὰ ίδης, ποὺ θὰ εῖναι τὰ γατάκια μου! εἶπε μὲ τὸ νοῦ της.

‘Η θύρα εἶχε μιὰ χαραμάδα καὶ ἀπ’ ἐκεῖ ἐκοίταξεν ἔξω. Εἶδεν ἡ γάτα τὰ τρία γατάκια, ποὺ ἥσαν κάτασπρα ἀπὸ τὸ χιόνι, καὶ εἶπε:

—Μπά! Αύτὰ εἶναι ξένα γατιά! εἶναι ἄσπρα, κάτασπρα! Θὰ εἶναι τὰ γατάκια τῆς γειτόνισσάς μου, τῆς Ἀσπρούλας.

Καὶ ἐγύρισε πίσω νὰ τὰ ζητήσῃ ἀλλοῦ.

“Ἐτσι τὰ γατάκια ἔμειναν ἔξω ὅλη τὴν νύκτα. Ἐτουρτούριζαν ἀπὸ τὸ κρύο. Καὶ μόνον τὸ πρώι, ὅταν ἀνοιξε ἡ θύρα, ἔχωθηκαν μέσα στὸ μαγειρεῖο ξεπαγιασμένα.

Ποῦ νὰ παρακούσουν ἀλλοτε τὴν μητέρα των τὰ γατάκια! Ἐνθυμοῦντο τὰ χιόνια καὶ ἔτρεμαν.

37. Ὁ χορὸς τῆς χελώνας

Μιὰ φορὰ κι ἔναν καιρὸν
ἔστησε ὁ λαγὸς χορό.
Τὸ τζιτζίκι τραγουδοῦσε
μὲν φωνὴ μελωδικὴ
καὶ ὁ λαγὸς χοροπηδοῦσε
καὶ ὅλοι θαύμαζαν ἐκεῖ.

Μιὰ χελώνα τὸν θωρεῖ
καὶ ζηλεύει καὶ θαρρεῖ,
πῶς χορὸν κ' ἔκείνη ξέρει,
καὶ φωνάζει στὸ λαγό :
— "Ελα ! πιάσε μου τὸ χέρι,
νὰ σ' ἀκολουθῶ κ' ἔγώ.

‘Ο λαγός καιρὸ δὲν χάνει
ἀπ’ τὸ χέρι της τὴν πιάνει
καὶ μὲ τὸ χορὸ προβαίνει
καὶ τὴ σέρνει καὶ γελᾶ.
Μὰ ἡ χελώνα φορτωμένη
πέφτει καὶ κατρακυλᾶ !

38. Οι κρότοι.

Τὸ κριθάρι οἱ γοργοὶ
ἀλωνίζουν γεωργοί :
Τσίκι, τσάκ, τσίκι τσά !
Τσίκι, τσίκι, τσίκι τσά !

Δέτε ἐκεῖ τοὺς κυνηγούς,
πῶς σκοτώνουν τοὺς λαγούς :
Μπὰμ καὶ μπούμ, μπὰμ καὶ μπούμ !
Μπὰμ καὶ μπὰμ καὶ μπὰμ καὶ μπούμ !

Καβαλάρης πηλαλεῖ
καὶ φωνάζει καὶ λαλεῖ :
Κίπι κόπ, κίπι κόπ !
Κίπι, κίπι, κίπι, κόπ !

Κανδηλανάφτης μὲ σχοινὶ^ν
τὴν καμπάνα τὴν κινεῖ :
Ντάγκα, ντάγκ, ντάγκα ντάγκ !
Ντάγκα, ντάγκα, ντάγκα, ντάγκ !

Μέσ' στή βάρκα τὰ παιδιὰ
πιτσιλίζουν στὰ νερά :
Πίτσι, πλάτς ! πίτσι πλάτς !
Πίτσι, πίτσι, πίτσι, πλάτς !

Στρατιῶτες περπατοῦν
Καὶ τὰ τύμπανα κροτοῦν :
Τρατατά, τρατατά !
Τράτα, τράτα, τρατατά !

Τοῦ βαρκάρη τὸ παιδί
μέσ' στὸ δρόμο τραγουδεῖ :
Τραλαλά, τραλαλά !
τραλαλά, λαλά λαλά !